

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Hvorecky_Michal-Silny_pocit_cistoty_SK.PDB

PDB Name: Hvorecky_Michal-Silny_pocit_cis

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 12.10.2003

Modification Date: 12.10.2003

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

michal hvorecký
silný pocit čistoty

Ohlasy na knihu Michala Hvoreckého
Silný pocit čistoty:

Bizarná rodina pomätená od čítania brakových kníh a komiksov. Mrakodrap, ktorý sa vymkol spod kontroly a vážni svojich obyvateľov. Gang detí emigrantov zápasí o prežitie v Berlíne blízkej budúcnosti. Desivá civilizácia v podzemných kanáloch veľkomesta. Škandalózna spoveď skejtáka, páchatel'a najohavnejšej a najzábavnejšej vraždy v dejinách našej literatúry. Telesný aj duševný stav Visual Generation totiž najlepšie vystihuje slogan Silný pocit čistoty.

"Tato sbírka povídek patří k nejzajímavějším debutům poslední doby a doporučuji ji všem. U Hvoreckého se střetává intelektuální zázemí se slabostí pro subkulturu a popkulturu, takže v jeho povídkách se poroční intelektuál i anarchist se sprejem v kapse."

Ivan Adamovič, ŽIVEL

"Postmoderná próza Thomasa Pynchona či Williama Gibsona nachádza v našej literatúre pokračovateľa v tomto nevšedne talentovanom autorovi."

Slovenská fantastika do roku 2000

"Hvoreckého priebojný debut začal s bezočivou samozrejmosťou búrať múr geta, do ktorého nezmyselné teórie o poklesnutej literatúre i nedostatok autorkej sebadôvery uväznili slovenskú vedeckú fantastiku."

Kornel FÖLDVÁRI

"Máloktorý spisovateľ sa môže pochváliť toľkými kontroverznými reakciami na svoje dielo ako práve Hvorecký."

MOSTY

"Autor je rodeným rozprávačom so zmyslom pre detail i celok a svoje príbehy rozpráva čoraz istejším hlasom... Mená kňazov post-moderny cituje takmer jedným dychom s fetišmi konzumnej kultúry."

Knižná revue

"Kniha zaujme nápaditosťou, hravosťou, štylistickou ľahkosťou, textom nechýba irónia, kritický osteň, reflexívny tón... Z ponúkajúcich sa možností stvárňovania katastrofických vízií, ktoré k nášmu typu spoločnosti už jednoducho patria, si Michal Hvorecký vybral tie zaujímavejšie. A že to zvládol, o tom niet pochyb."

RAK

"Hvorecký pôsobí ako skutočné zjavenie. Autorova irónia, nadhľad a hlboké intelektuálne zázemie z niektorých príbehů tvorí svéráznou postmodernú metaprózu."

IKARIE

"Hvorecký zaujal najmä svojím sebavedomým a premyslene štruktúrovaným anarchistickým gestom, neseným prepracovaným literárnym výrazivom, ktorého slovenčina v tejto oblasti zatiaľ veľa neponúka."

Romboid

"Križovatky paradigiem, na ktorých sa zmiešavajú jazyky, znaky a významy a na ktorých sme sa ocitli (a zdá sa, že akosi sa z nich stále nepohýname), zachycuje Hvorecký do svojho autentického senzora."

SME

slizký
mäsožravý
mutant
zo zamorenej
planéty B2.44M,
ktorý sa
rýchlosťou
svetla rúti
na citadelu
Vládcu hviezd
a chce ju zničiť

laserkinetickým
delom

Erotické precitnutie som zažil v spánku. Vyvrcholilo práve v okamihu, keď sme v ukradnutom volkswagene prechádzali rakúsko-československu štátnu hranicu. Sníval sa mi sen plný neuveriteľných prasačín a mojou partnerkou v ňom bola mama, ktorá sedela na sedadle pred mnou. V jednej chvíli sa však veľké bozky, pri ktorých sa mi vysnená mama otvorenými ústami prisávala na líce, náhle zmenili na jemné facky od mamy reálnej (som síce psychicky chorý, ale odjakživa spávam neuveriteľne tvrdo). Nežné snové prosby na stupňovanie rozkoše sa stali podráždenou výzvou, aby som našiel svoj pas. Prvýkrát som pocítil, čo je to vlhkosť v lone. Bol som ako omámený, a keď som pas spod hĺby komiksových zošitov a paperbackových románov konečne vytiahol, vedel som, že niečo sa nenávratne zmenilo. Podal som pas mame. Pozrel som sa jej do tváre a už som vedel, že to, čo som tušil približne od deviatich rokov a čo sa s pribúdajúcim vekom stupňovalo, je teraz isté. Nemal som pre definovanie svojho stavu iné slovo ako perverzita a nenašiel som ho dodnes. Pochopil som, že svoju matku milujem a moje detstvo sa končí.

.....

Narodil som sa v roku 1975 vo Viedni. Rodičia mi nevymysleli len meno, ale aj priezvisko, a tak som sa stal živým konceptom otcovej teórie o fúzii človek-stroj. Volám sa Albert Eniac.

V detstve som bol takmer úplne normálny. No dnes, spätne, mám pocit, že prvé príznaky precitlivenosti – také typické u jedináčikov – sa u mňa prejavovali od najranejšieho detstva. Možno už vtedy sa v nich dala vypožorovať tendencia k neskoršej úchyľke. Neviem. Problémy s náráciou – u duševne chorých časté – som zažíval odjakživa. Predovšetkým som nevládol komplikovanosť rečových jednotiek jednej roviny a spájal som nespojité, susediace, ale aj heterogénne elementy do deformovaných, ale často pôsobivých metaforických tvarov, pričom ako prvý som zakaždým kód vlastnej výpovede stratil ja sám. Z detstva si pamätám len zlomky, pomiešané útržky z bizarného života, prežívaného v jednoizbovom byte na najvyššom poschodí vežiaka v druhom viedenskom obvode.

Moja celkom prvá spomienka sa viaže na dobu, keď otec s mamou – náruživí trekkies – trávili celé dni nad korektúrami svojej dvojzväzkovej Morfológie jazyka Klingon, oblečení v kombinézach kapitána Kirka a kozmonautky Uhury. Cítil som sa veľmi osamelý, a tak som sa rozhodol upiecť v mikrovlnnej rúre nášho škrečka, ukradnutého zo supermarketu Pretty Pets. 35 minút, 1200 Wattov. Zrýchlený dych. Dvojité dvierka, sklo a biela dierkovaná mriežka. Otáčanie priesvitného taniera. Ružová labka, pazúr. Prskanie. Spomínam si, že prvý záchvev ozajstnej radosti som pocítil, keď som pochopil, že už nedokáže vstať a z chrbta mu vyšiel šedastý pásik dymu. Keď sa v poslednom kŕči prevrátil na chrbát, tešil som sa a rozmýšľal o nepotrebnosti televíznych programov.

Naše nároky na životný priestor plne pokrývala rozľahlá štvorcová manželská posteľ. Von sme chodievali len v nevyhnutných prípadoch. Pociť hanby sme nepoznali, a tak sme sa obliekali iba vtedy, keď nám pre oneskorenú splátku vypínali kúrenie.

Milovali sme pestrofarebnú a hlučnú spleť počítačových hier: akč-né stratégie, adventúry, dungeons, simulátory helikoptér, turn-bases. Nezriedka sme v náruživosti vytrhli joystick a tlačidlo space bar, ktorým sa spúšťa strelba, nám pre časté používanie vynechávalo.

Na spoločné krádeže do okolitých supermarketov sme chodili oblečení ako kapitalisticky šťastná rodina (dvaja + jeden, pastelové farby C&A šatstva, hygiena, úsmev so snehobielymi zubami), čo vôbec nepatrí k nášmu deleuzeovskému štýlu, ale práve tak sme to potrebovali. Typická scéna: mama si pri pokladni dáva zabaliť bonboniéru s profilom hlavy černoška na obale a vymýšľa si úplne nezmyselné historky z vyššej spoločnosti. Mne medzitým otec, krytý regálom, zasúva pod bundu šesť videokaziet, dve cédečky a neodpúšťa ani milovanú Nutellu. Spodnú šnúru na vetrovke som si vedel pevne uviazať aj sám.

Všetko to vlastne vychádzalo z toho, že otec bol stelesnením postštruktúrnych tendencií. To sa, okrem iného, prejavovalo aj v tom, že sme všetci traja spávali na spoločnej posteli a rodičia sa milovali priamo pred mojimi očami. Otec, plne stotožnený s raným Derridom, mi to vysvetlil tak, že intimita v samote je len ilúzia, pretože kde je človek, tam je vždy aj jazyk, a keď ich môže sledovať jazyk, prečo by som ich

nemohol sledovať aj ja? Takýto postoj ma nadchýnal, podobne ako nízky umelecký vkus, ktorý našej domácnosti doslova vládol.

Naším jediným nábytkom bola masívna knižnica brakovej literatúry, ktorá obsahovala okolo osemtisíc zväzkov. A to nepočítam najrozličnejšie obskúrne špecializované publikácie z čudesných vedných odborov. Doplnkom tejto nádhernej poklesnutosti bola zbierka videokaziet, plná ozajstných skvostov. A takisto závrtná hŕba úžasne zlých devätnásťšilingových cédečiek (Österreichische Hitparade der Volksmusik, Rainhard Fendrich: Midlife Crisis, Georg Danzer: VVeihnachtslieder atď.).

Aby som bol konkrétnejší, uvediem jeden príklad. Ten dosvedčuje, že možno práve dôslednosť hraničiaca s dokonalosťou u mňa zapríčinila prekročenie nepresne definovaných hraníc medzi zdravím a chorobou, a v našej domácnosti, povedané s Baudrillardom, priam bujnenie neestetického. Moji rodičia cítili akúsi nežnú posadnutosť zmiešanú s úctou k západonemeckým erotickým filmom sedemdesiatych rokov, a tak sme si nespočetne-krát púšťali celý žáner. Klasiky, kde sa hŕba dlhonoých stredoškôľáčok vydáva raz na zimnú lyžovačku, inokedy na jarný výlet jachtou alebo do "rozpáleného Samarkandu". A počas cesty tinedžerky stretávajú všetky potrebné postavy, počnúc nevyhnutným mladým lektorom, cez chlapčenské gymnázium na výlete a šarmantného sprievodcu v múzeu, až po postaršieho vedca z vedľajšej hotelovej izby.

Ešte radšej sme mali takmer zabudnuté, ale o to úchvatnejšie perličky tohto brakového žánru: síce krátky, ale strhujúco zlý film Mäso, mäso (pokračovanie, nazvané Stehná, stehná nás sklamlalo kompozičnou roztrieštenosťou). Dlhočizný, ale vtipný a napínavý film Mokré trička neuschnú. A predovšetkým našu kultovú záležitosť, ktorá nanešťastie trochu odrádza neveľmi nápaditým názvom Neslušné dobrodružstvá slušnej telocvikárky.

Podobne dobre sme boli zásobení aj v oblasti ostatných nežne poklesnutých literárnych a filmových žánrov (ktoré sa v tvorbe neašpirujúcej na umenie ľahko prekrývajú adaptáciami, inšpiráciami, citáciami, ale aj prepismi, pokračovaniami a remakmi): spaghetti western, ľubostný príbeh, dobrodružné kung-fu (ako jedna z mála stredoeurópskych rodín sme si nad posteľ zavesili mapku kláštora Shao-Lin aj s povestnou trinástou komnatou a na stenách sme namiesto tapiet mali plagáty Jackieho Chana v životnej veľkosti), pulp science fiction (príbehy o vynálezoch šialených profesorov, parapsychológii, telekinéze, čítaní myšlienok a zachraňovaní galaxií, kde nechýba komplikovaný únos a záverečný bozk), bojové filmy s kickboxermi, upírske horory (predovšetkým pilotný film žánru Keď si satanáš umýva poškvnené ruky a všetkých sedem pokračovaní), fingoané dokumenty o pitvách ufónov Nie sme sami a tak ďalej.

Na lepšiu ilustráciu zvrátenej vášnivosti nášho nízkeho vkusu uvediem rodinný filmový námet číslo jeden: obrie krysy, ktoré po prvýkrát okúsili ľudskú krv. V teórii tohto zriedkavo uvádzaného subžánru sa naša rodina stala klasickou. Pod spoločným pseudonymom Myxin Asmodis sme v jedinom rakúskom špecializovanom časopise Komando Rha-Ta-N' my publikovali závrtné množstvo analytických štúdií obhajujúcich dekonštruktívny rozbor polozabudnutého námetu. Podobne sme analyzovali filmovú naráciu pri diskurze Stromoupíra a kozmomuchy Truktany a skúmali ich vzájomné distributívne aj integračné vzťahy.

Nesmiem zabudnúť na svoju psychoanalytičku, ktorá mala pre môj život takmer rozhodujúci význam. Simulantstvo a hypochondria sú v našej rodine oveľa obľúbenejšie než nudný stav zdravia a rodinnej pohody. No ako býva u kriminálnikov pravidlom, nejde o samoučel. Z psychoanalytikov sa dajú vytĺcť peniaze. Uvaria človeku kávu, pozvú ho na obed, neskôr dokonca kúpia darček a podobne. Ale predovšetkým, potvrdením o duševnej úchylke zbavia povinnosti chodiť do skorumpovaných buržoáznych škôl, zamestnať sa a zničiť si život poctivosťou. (V oblasti etiky na nás mali najväčší vplyv myšlienky Johnnyho Rottena, predovšetkým z jeho raného obdobia neskrývanej brutality a praktickej mizantropie.)

Pre začiatok som sa s rodičmi dohodol, že budem bisexuálny schizofrenik s chronickou tendenciou k manickým depresiám. Na prvé sedenia ma otec dôkladne pripravil predčítaním klasikov: Freud, Adler, ale aj Nevermann, Sprenger, Kiev a Sharadamb. Bez toho, že by som sa potreboval chváliť, chcem uviesť, že možno práve pre perverzné sklony sa u mňa už v detstve prejavila výnimočná výrečnosť, schopnosť kontrapunkticky strieďať rečové sekvencie a spájať aktanty tak, že som dokázal zaujať akéhokoľvek poslucháča. To sa plne potvrdilo hneď na prvej konzultácii s Dr. Anne Lieventovou,

známou členkou viedenskej Postpsychoanalytickej spoločnosti. Moje fantastické zážitky z reality ešte zniesla, hoci ju rozprávanie o fascinácii vodopádmi a vodnými vírmi (hovoril som v tretej osobe) omámilo čistou dokonalosťou diagnózy.

Horšie to bolo, keď som na ňu spustil záplavu vymyslených snov. Poštovú schránku (do ktorej som ukryl svojich rodičov, starých rodičov, korytnačku a ešte aj telesne postihnutú susedu) položenú do škatule, hodenú do skrine plnej vlhkých sietí a obviazanú vystreľujúcim dáždnikom, ešte spotená zvládla. Ale pri šiestich lietadlách oblečených do uniformy, plných neprijemného hmyzu a položených do čerstvo vykopanej jamy, ktorú zasypáva plešatý ministerský predseda, postupne strácala farbu. Hlboký nádych spravila ešte ako presvedčená nefajčiarka, pri výdychu ma však zdeptaná poprosila o cigaretu a zapalovač. Netušila, že to najlepšie ešte len príde.

Po ďalších štyroch hodinách verbalizácie chaotických zákutí svojho podvedomia som jej vsugeroval presvedčenie, že som osobne asistoval pri jej komplikovanom pôrode, cisársky rez som schválne spravil kľukatý a okúsil som chuť jej plodovej vody. Odpadla a narazila si hlavu. Z nosa jej vyrazila krv a medzi lícom a bradou vytvorila esteticky pôsobivý pletencový ornament.

Zopár faciiek ju prebralo. Vyznala sa mi, že ma miluje a túži sa znova narodiť. Ochotne som to vzal na vedomie a poprosil ju, nech napíše, čo nadiktujem. S úslužnosťou príkaz splnila a ja som získal lepšiu diagnózu, než som pôvodne chcel. Na znak vďaky som Dr. Lieventovej do budúcnosti prisľúbil kreatívnu účasť pri hľadaní východísk z jej rozmanitých rodinných problémov.

Na tomto mieste však musím spomenúť na detstvo prerušiť a ukázať, kde vidím rozhodujúcu chybu pri plánovaní mojej výchovy. Bola ňou, myslím, práve oná precíznosť a prísnosť pri spoznávaní skutočných hodnôt braku, ktorá nás prinútila vrátiť sa naspäť do Bratislavy a... Totiž, keď hovorím o precízności, nehovorím pravdu. Neboli sme takí dobrí, akí sme mali byť. Napriek celoživotnej námahe, dôkladnému štúdiu a skúmaniu prameňov a v neposlednom rade aj napriek vlastnej vedeckej práci sa nám ani zďaleka nepodarilo dosiahnuť všetko, čo sme chceli. Naša zbierka patologického umenia mala medzery. Áno, medzery, nedostatky. Sice drobné, často len celkom nepatrné a za iných okolností možno aj odpustiteľné, no práve v súvislosti s našou vrodenu túžbou po Pochopení, po Pravde sa každý drobný omyl, neúspech, nehovoriac o strate či zničení, premieňal na obľudnú škodu, ktorá sa nijako nedá nahradiť.

Aby som svoje slová plné lacných emócií trochu spresnil, uvediem príklady. To, že nám chýbal osemnásť, devätnásť a deväťdesiaty druhý diel románového seriálu Supermanov bratranec, by ešte nebolo také strašné. Ale že sme ani za celé roky nedokázali zohnať také prelomové romány, ako Jeder Tag zählt Dorothy Sue Sharplesovej alebo Der Sinn des Lebens Nadie Silv-Langleyovej (preklady do svetových jazykov z nepochopiteľných dôvodov neexistujú, čo je jednoducho škandál!), a dokonca sme nezískali ani svetoznámu dvojdielnu ságu Beth Lindhoutovej Forever in Hollywood, to bol fakt, ktorý nám spôsoboval, parafrázujúc klasickú autorku Jeniffer Hallidayovú, zžieravú vnútornú úzkosť.

Asi nikoho neprekvapí, že ako prvý začal príznaky neurózy pociťovať náš otec. Pre nedostatočnosť našej zbierky totiž nemohol zakončiť svoju dlhú štúdiu Postštrukturalný štatút postáv u de Willisovej, Roy-Howeovej a neskorej Burksovej a problém zamilovaného subjektu ako otvorenej štruktúry. Ak uvediem, že mu do aktančnej matrice chýbala jedna zo základných poviedok Zeig mir Dein Himmel, myslím, že sa jeho trápeniu nikto nebude čudovať.

A teraz musím uviesť niečo, za čo sa veľmi hanbím a pre čo žijem s akýmsi zvláštnym vedomím viny. Dnes, keď na to myslím, neviem, ako sa to vôbec mohlo stať. Naozaj som urobil všetko, čo som urobiť mohol, aby som klasický kultový sci-fi román Slizký mäsožravý mutant zo zamorenej planéty B2.44M, ktorý sa rýchlosťou svetla rúti na citadelu Vládcu hviezd a chce ju zničiť laserkinetickým delom predsa len získal. (Dielo sa preslávilo práve dlhým názvom, ktorý mnohí kritici považujú za najdlhší v novodobej sci-fi vôbec a v reakcii na nich si iní nedokážu odpustiť nechutné osobné invektívy.) Okrem subjektívnej túžby po prečítaní sme tento román-gigant potrebovali aj pre faktografické informácie do pripravovanej Encyklopédie paraliteratúry. A ako klasický text bol nevyhnutný aj do prílohy rozsiahlej interpretačnej monografie s pracovným názvom Paradigma: útok jašterov, syntagma: genetická mutácia (v hjelmslevovskom zmysle).

Moje a neskôr naše spoločné hľadanie sa stalo posadnutosťou. Je skutočnou umeleckou a ľudskou

tragédiou, že sme román ani po rokoch pátrania nikde nedostali kúpiť, požičať a dokonca sme v ňom ani nelistovali! Istým ospravedlnením nášho nekultúrneho postavenia možno bude, že sme žili v Rakúsku, ktorého postoj k nižším formám umení radšej nechávam bez komentára...

Čoskoro však neistota, strach a úzkosť dopadli aj na mamu. Z môjho sebavedomia sa stalo zamotané kľbko nutkavých neuróz. Prestával som byť schopný rozlišovať, čo je skutočnosť a čo fikcia.

Neúspechy sa množili (z filmov Angelina II, Pekelný rotor a dokonca ani zo Schizofrenickej mníšky v predpeklí sme nevideli ani len ukážky!!!) a naším jediným spoločenským uznaním boli policajné fotky na priečeliach obchodov a vlašné pochvaly zo strany viedenských pankáčov, známych svojou vyšinutosťou. Absolútnym vrcholom pobúrenia pre nás bola reakcia kultúrnej verejnosti na otcov revolučný scenár Lassie vracia. Namiesto okamžitého sfilmovania a ponuky na napísanie pokračovania bol na otca vydaný zatykač a jeho veľké dielo škandalizovali malomeštiacke médiá!

Rozhodli sme sa, že využijeme výhodný priestor na rozkrádanie, ktorý nám uvoľnili spoločenské zmeny v susednom Československu, a vrátíme sa tam, odkiaľ rodičia pred pätnástimi rokmi viac-menej nechtiac emigrovali. Verili sme, že u našich severných susedov (kde výrazne stúpol počet "západne vzdelaných a prosperujúcich investorov", ktorých v rodnej Amerike ako notorických neplatičov daní a zlodejov celé roky prenasleduje CIA) získame chýbajúce texty i filmy. A snáď tam nájdeme aj výťah románu Slizký mäsožravý mutant zo zamorenej planéty B2.44M, ktorý sa rýchlosťou svetla rúti na citadelu Vládcu hviezd a chce ju zničiť laserkinetickým delom.

.....

Nešťastie sa stalo v piatok 19. decembra 1989. Do Bratislavy sme dorazili pred necelými štrnástimi hodinami. Po prvom dni na novej strednej škole, kde som ukradol všetko, čo nebolo prizvárané, som kráčal domov.

Celú udalosť som videl zblízka na vlastné oči. Práve som sa unavený a vrcholne pobúrený vracal z cesty po bratislavských kníhkupectvách a antikvariátoch. Keď som vymenúval špecifickú sekundárnu literatúru i bibliografie, ktoré potrebujem, predavači si zrejme mysleli, že žartujem, pretože nereagovali hľadaním v katalógoch, ale len pohrdavými úškrnmi. Skúsil som si vypýtať úplne základné sekundárne tituly (Tešiť a dojímať – zbrané komparatívne štúdie o naratívnych stratégiách v novelách Evy-Marie Georgeovej, Gramatika prózy a tematizácia šťastných zakončení v antológii Total verliebt, M. Frey: Klinika – interdisciplinárna monografia o thrilleroch z lekárskeho prostredia atď.). Avšak nezískal som ani jediný titul. Zo zúfalstva som požiadal aspoň o klasické pôvodné diela. Ale ani najznámejšie romány ako Ty a ja, Teším sa na tvoj návrat, ani pokračovanie Prečo prídeš až pozajtra? nemali a hľadeli na mňa, akoby som bol znetvorený robopolicajt Nriptor Wudlan, preprogramovaný jedným z hrôzostrašných domorodcov, obývajúcich vnútro asteroidu Parrpap 666.

Niekedy si vyčítam, že čiastočne som príčinou nešťastia bol ja. No častejšie si myslím, že pocit viny je len ďalším konštruktom mojej spletitej zvrátenej mysle.

V Bratislave zrejme vládne skupina radikálnych ekologov, pretože z vozoviek a chodníkov sa vôbec neodhadzuje dar prírody – sneh a asfalt sa ničím neposýpa. Videl som mnoho esteticky príznakových pádov. Osobitný umelecký pôžitok mi doprialo dvojité chrupnutie zlomenej nohy a následný plačlivý výkrik postaršieho muža.

Počasie v ten deň atmosfére kriminality len napomáhalo. Odpudivý dážď so snehom. Hmla, cez ktorú bolo vidieť najviac na pár krokov. Poľadovica. V uliciach dopravný chaos. Trúbenie áut. Smog. Tá dôchodkyňa však do sychravého nečasu predsa len vyšla. Pred zimou sa chránila hrbou kožušín. V rukách zvierala päť bielych igelitových tašiek.

Keď som ju zozadu uvidel prvýkrát – osamelú a bezbrannú (čo je pre mňa nevyhnutné, pretože som fyzicky neobyčajne slabý) –, okamžite sa u mňa prejavila neobyčajne intenzívna posadnutosť zakázaným. Prenikla ma túžba zhodiť ju na zem a spôsobiť silnú bolesť. Stála na chodníku pri neprehľadnej križovatke. Pred ňou sa v oblúkovitej zákrute mihali rady rýchlych vozidiel.

Moje telo zareagovalo okamžite. Pulzovanie nervov, tiky. Zrýchlený dych. Pociť závratu. Omámenie. Napäté svaly na krku, lono. Pomaly aj členky, môj uzlový bod.

Zrýchlil som kroky, aby mi náhodou neušla. Poobzeral som sa. Od detstva totiž viem, že najvšednejšie osoby sú, žiaľ, aj najlepšími pozorovateľmi, a to priam s chorobne vyvinutou pamäťou. (V dome: náhodní maliari, zblúdení plynári, domovníci. Na ulici: predavači v stánkoch, víkendoví turisti, matky s kočíkmi.) No nevidel som nič podozrivé. Semafor nad hlavou mojej obete rytmicky presne oranžovo blikal. Váhavo postávala.

Obišiel som ju a bleskovo si obzrel terén. Tesne pri nohách starej ženy sa začínala lesklá pozdĺžna čiara ľadu. V jej odraze som náhle uvidel trasúcu sa bielu paličku s malým kolieskom na spodnej strane.

Opantávala ma blízkosť zločinu. Jediným nepriateľom bol jej nadpriemerný sluch.

Mýlil som sa. Vedel som, že ak by som šiel naďalej v poloblúku, mohol by som ju vystrašiť. Robil som však zrazu celkom zmätené pohyby a spôsobil na vlhkom chodníku poriadny hluk. No ona naďalej stála bez pohnutia! Pochopil som, že mám pred sebou hluchonemú ženu – na ulici čoraz vzácnejší typ – a už som sa nedokázal ovládať.

Bleskovo som zvažoval, čím vnímajú takto postihnutí ľudia. Pochopil som v okamihu, keď som spravil prvý krok presne v smere k nej. Vôňou. Prosebné ku mne natiahla ruku. Natrčil som svoju ľavačku dopredu. Akoby ma počula a videla, lebo sa natiahla bližšie za mnou. Už-už som sa jej dotkol a chystal som sa prudko ju podrhnúť, keď mi skĺzla ľavá noha. V zlomku sekundy som sa šmykol a s výkrikom strachu spadol. Ďalšie udalosti som chtiac-nechtiac vnímal zo zeme, pretože nohu mi ovládala prudká bolesť.

Neviem, odkiaľ sa predom mnou náhle vzal dlhý červeno-žltý trolejbus. Ale som si istý, že som nikdy predtým nevidel, ako trolejbusu spadli obidve palice naraz. Spomínam si, že v mysli sa mi do seba plietli dve myšlienky, obe zaseknuté. V jednej som videl svoju nohu v neúmerne veľkej sadre. V druhej som rozmýšľal, či z môjho pohľadu desivá dĺžka trolejbusovej palice nie je skreslením a či úder palicou z boku môže zabiť človeka. (Nie je a môže.)

Dôchodkyňa to nedostala priamo, ale až po odraze. Pri spätnom pohybe však mala palica ešte väčšiu rýchlosť. Nevinnú starú ženu náraz odniesol prekvapivo ďaleko. Na mieste, kde dovtedy stála, ležalo päť igelitových tašiek, kompozične zladených so snehom.

Na dlhý čas sa mi stratila z dohľadu. Pred očami som mal druhú palicu, ktorá sa v polkruhu točila nad osou trolejbusu. Jej postupné spomaľovanie ma prebralo. Ozval sa tupý úder. Začul som mladého pouličného predavača (akné na tvári, ružovkastá páperová bunda, nagélované vlasy, biele tenisky Mike), ktorý s urputnou snahou vyslovoval slogan "šuštíakové pgešivané bundo-saká pge našich pgvých podnikateľov".

Odhodené telo dôchodkyne pristálo na skle dlhého kamiónu s príviesným mraziarenským boxom.

Kamionista sa zrejme príšerne zľakol, pretože namiesto zabrzdzenia zrýchlil. Motor zareval.

Vtedy som si za trolejbusom všimol dlhé ruky s ošúchanými koženými rukavicami, ktoré pomocou kovových lán vyrovnávali palice – akoby sa nič nebolo stalo. Nedorozumenie som pochopil, keď som pohľadom zašiel kúsok doľava. Zbadal som hlavu šoféra, ktorá sa kývala v svižnom rytme, a kožušinovú čiapku, čo ukrývala slúchadlá od walkmana. Záležalo na tom však len okamih, pretože po náraze sa predmety aj tvary stratili. Prívies sa prevrátil a priečne zablokoval zákrutu.

Pokúsil som sa vstať, ale kŕč v stehennom svale mi to nedovolil. Obzrel som sa na škripot bŕzd a sériu nárazov. Najprv som si myslel, že to, čo vidím, je zmes tajuplných kódov zlého sna. Ale ostrá bolesť v nohe ma presvedčala, že bdiem.

Cesta bolo posiatá sinavými zmrazenými telami a pripomínala obal platne heavymetalovej skupiny z počiatku osemdesiatych rokov. Časť rovných nahých mŕtvol (pôvodom z Bieloruska) ležala na veľkej hrbe a doslova zasypala dve osobné autá, čo išli za nákladákom. Akoby naschvál sa práve zapli semafore a vytvárali na lesklých plochách končatín pôsobivé hry farieb.

To však bol ešte ten lepší prípad. Ostatné telá totiž vôbec nevyzerali mŕtve. Vysoká rýchlosť, ktorú kamión nabral, záhadne skombinovaná s nárazom, prevrátením a kamionistom, ktorý zabudol zamknúť, vytvorila fascinujúcu koláž poletujúcich a poskakujúcich postáv-artistov.

Mŕtvolý demolovali úplne všetko naokolo. V prvej ikonologickej interpretácii som myslel na svoju paradigmu iracionality a na návrat smiechovej kultúry v dobe postmoderny.

Dokázali sa dostať závratne ďaleko. Uvidel som letieť obézneho zmrazeného muža, ktorý sa nejakým

zázrakom zachytil na billboard propagujúcom životnú poisťku a vyzeral, akoby ho chcel preliezť. Cez fyzickú bolesť som cítil číre estetické nadšenie, prvý vrchol vzrušenia som už mal za sebou a druhý na mňa práve prichádzal. Prišiel, keď sa mi predsa len podarilo vstať. Zbadal som mŕtvolu ženy, ktorá sa rýchlymi premetmi dostala najďalej. Nahými nohami prerazila čelné sklo dvojdvérového volkwagenu a s buchnutím sa zastavila. Rozosmial som sa, ale bolesť môj smiech dusila. Bol som presvedčený, že telo muselo zabiť oboch ľudí sediacich na predných sedadlách a krivkajúc som si šiel svoj odhad overiť. Naozaj ich náraz zabil. Pod bielou vrstvou drobných sklenených črepín som spoznal zmrzačené telá svojich rodičov, ktorí boli prvýkrát v Bratislave kradnúť. Keď som si tvár skrýval do dlaní, ešte som sa smial. Potom som sa rozplakal.

.....

Utekal som z miesta autonehody, ale ďaleko som sa nedostal. Mechanizmy v mojej mysli by potrebovali komplikovanú diagnózu, no lexikálne spojenie "prepuknutie duševnej choroby" vystihuje môj stav dostatočne.

V hlave sa mi odrazu miešali deje, časy, postavy aj miesta. Bleskovo som sa zmenil. Mal som pocit, že dážď so snehom, ktorý padá na mesto, vyrobili v Továrni na počasie na planéte Evil, aby zakryli pripravovaný útok na naše súhvezdie. Ja – Al Bighead, prezývaný "Biggy" – musím všetkých ľudí v meste varovať pred hroziacim nebezpečenstvom, odviesť ich do krytu, rozdať jedlo, upokojiť ich a začať protiútok.

Avšak po tom, ako som zopár žien (napriek drsnej povahe viem, čo je prvoradou povinnosťou muža), žiaľ, aj násilím natlačil do podchodu a výkrikmi upozorňoval na blížiacu sa katastrofu, dostal som od neznámeho muža tvrdý úder päťou do lica. Spadol som na zem.

Niekoľko privolať hliadku mestskej polície. Ale vtom sa vo mne znova niečo premenilo. Stal som sa intergalaktickým podvodníkom Williem Vollfom. Na pustatinách Marsu som úžasne rýchlo unikal pred osemnohými príšerami so zelenou kožou. Budovy okolo seba som považoval za krátery vyhasnutých sopiek, obchodné stredisko oblepené letákmi za striebnistú kozmickú loď a svoju zimnú bundu za skafander s rádiovým spojením so Zemou. V poslednej sekunde som dobiehajúcim policajtom utiekol. Bežal som ďalej.

Odrazu som mal pred očami dvojdom svojich starých rodičov, ktorých som spoznal len dnes ráno. Bol som presvedčený, že som šialený profesor Lovell z prostredia Birminghamu na prelome storočia. Chystal som sa zavraždiť Lady Margarétu, pretože odmietla moju lásku a chce sa vydať za chudobného Kenta Rossa. Zožierala ma túžba po pomste. Stará mama (prezlečená Lady), ktorej meno som sa ešte ani nenaučil, ma pozdravila. Spýtala sa, prečo som taký zadychčaný. Neodpovedal som a vrátil som sa do kúpeľne. Z poličky som vzal škatuľku s farbou na vlasy a vytiahol mikroténové rukavice. Nasadil som si ich a Lady Margarétu, ktorá stála vo dverách, som začal škrtiť.

Tešil som sa na poriadnu bitku s naháňačkou, no Lady apaticky stála a úpenlivo plakala. Buchol som ju do brucha a nakričal na ňu, že má bežať. Poslúchla, ale namiesto očakávaných zbesilých skokov som pred sebou videl iba reumatický zmätené a pomalé pohyby nôh, ťahajúcich za sebou papuče. Nebavilo ma to. Strčil som Lady do pracovne, stlačil som jej krk a s výkrikmi "I've got you. This is my revenge!" som ju dorazil.

Zazvonili kyvadlové hodiny (zahmlený Big Ben v diaľke) a do pracovne vošiel starý otec (Kent Ross). Otázku "Čo si prosíš, Albert?" však už nedokončil. Jeden pohľad mu všetko vysvetlil. S prekvapivou rýchlosťou sa ku mne rozbehol. Bleskovo som otvoril zásuvku, aby som vytiahol revolver. Namiesto pištole som však narazil na hŕbu magazínov Svet dôchodcu a Šťastná staroba. Na vrchnej obálke som zbadal fotografiu z vianočného večierka a trikolóru. Striaslo ma.

Stal som sa príliš tvrdým Harrym Jonesom (klobúk, fúziky, šatka, jazva, pot), pôvodom z Kansas City, ktorý blúdi po divokom západe a hľadá svoju lásku Venus, bývalú tanečnicu zo saloonu Wild Rose. Vo chvíli, v ktorej som práve bol, som ešte netušil, že moja láska je falošná. Práve som zabil najlepšiu pištoľníčku mesta a teraz na mňa útočil šerif Ford, nekompromisný ochranca utláčaných. Ako chlap bez svedomia som však mohol zaútočiť aj podlo. Tak som z pracovného stola schmatol ťažidlo a úderom do

hlavy poslal starého otca k zemi. V smrteľnom krči zvrieskol a zomrel.

Odrazu som si uvedomil, že sa volám Albert Eniac a moji rodičia pred krátkou chvíľou prišli o život. Zarazil som sa nad tým, čo som bol schopný spáchať. Už som nevedel, kto vlastne som. Žil som životy jednoduchých literárnych a filmových postáv (prirad'ovacia sujetová kompozícia, minimálna psychologická motivácia, sémantická jednoznačnosť), menil som mená, názory aj tváre. Nebol som si istý, či som človek, alebo len literárna postava. Mal som pocit, že určite musím byť človek, pretože som urobil skutočné činy, ale vlastne... Neviem.

Uvedomil som si, že jediní susedia nad bytom mojich starých rodičov ma mohli počuť. Urýchlene som opustil byt a vyrazil po širokých schodoch hore. V tom momente sa vo mne spustil klipový mix najrozličnejších postáv a dejov. Bol som nájomný bojový cyborg z Detroitu blízkej budúcnosti, hlavu som mal napeckovanú záplavou zavírovaných mikročipov a práve ma poslali do centra informačnej vojny. Stal som sa alžbetínskou zvodkyňou Ericou a v požičanom koči som mieril za novým nočným dobrodružstvom. Hneď nato som prežíval trojuholníkovú hádku ako sir Hugo Courths, muž dvojakej morálky, a sestry Grete a Sylvia mi v šatách z osemnásteho storočia vyčítali tajné zasnúbenie s grófkou de Arrond z Cavaillone...

Vo chvíli, keď som zastal pri dverách a zazvonil, už som strácal prehľad. Bolo mi jasné, že som sa jednoducho pomiatol.

Otvorila mi neznáma šarmantná moderná žena (maliarsky nadaná Jane, bohaté, ale počestné dievča z predmestia). Ja, vášnivý ctiteľ Darcy z New Yorku tridsiatych rokov, som sa na prahu mierne poklonil. Poprosil som ju, aby sme zabudli na hádky a začali čestne odznova. Bola veľmi zmätená (hanblivo zakrývala skutočné city). Ale zavolala ma ďalej, čo ma presvedčilo o tom, že mi konečne umožní prístup na svoje lôžko.

Ihneď som za sebou zamkol. Prijala to s rozpakmi a spýtala sa, o čo mi ide. Vyznal som sa jej, že dôležitejšie než slová sú činy, a náruživu ju objal. Po mojej, zrejme unáhlenej poznámke sa bránila (to sa dalo čakať – povzbudzovala ma), a tak som neprestával naliehať. Kopla ma medzi nohy a volala o pomoc. Roztrhol som jej vrch šiat a vrhol sa na ňu.

V ďalšom komiksovom štvorci deja som si však uvedomil, že som to nemal robiť. Svoje svaly totiž už dávno necvičím a väčšmi než rozumom sa opájam lacnou whisky v after hours baroch. Emancipovaná a fyzicky silná Jane to využila. Prstami mi oblapila krk, pritlačila a rýchlym úderom mi hlavu buchla o dubovú skriňu. Tvrdý úder na temeno vo mne niečo zlomil, pretože napriek tupej bolesti som vyskočil ako posadnutý. Jedinou mojou myšlienkou bol oheň.

Bol som zvrátený Jeffry Bonnard zo San Diega päťdesiatych rokov a trpel som chronickou pyromániou. Môj rokmi podpaľačskej praxe vycvičený čuch okamžite zareagoval na dym z cigarety, ktorý sa šírila z obývačky. Mladej susedke (dobrovoľníčke v hasičskom zbore) sa nepodarilo zadržať ma. Naopak, úchylka mi dodala silu. Zahnal som sa po nej laktom a úderom do sluchy ju zvalil.

Cigaretu som v našiel v priesvitnom popolníku v obývačke. Dohorievala, ale ešte som ňou stihol zapáliť hrbu novín na stole. Vo chvíli, keď som pripaľoval záclony, schmatla ma zozadu pomocníčka hasičov znova. Ale našťastie sme ešte neboli v dokončení série, kde ma zatknú a odsúdia. Natiahol som sa za horiacim spodkom závesu, strhol ho smerom k nej a zapálil jej vlasy. Spustila príšerný rev, presne taký, na aký moja chorá povaha čakala. Oheň v miestnosti sa rozhorela, ale to mi nestačilo. S novinovou fackou v ruke som vbehol do pracovne plnej kníh a časopisov. Zapal'oval som, čo mi prišlo pod ruku.

Knižnica sa okamžite rozhorela a ja som sa začal cítiť zvláštne. Krik som už nepočul. Bytom znelo len praskanie dreva a rozširujúceho sa ohňa. Jeffry Bonnard by dávno utiekol, no ja som zrazu hľadel pred seba očami Alberta Eniaca. Pohľad sa mi zastavil na jednom rade kníh.

Uzúčké zošitové romány pestrých farieb stáli v rade jeden vedľa druhého. Za plameňmi som rozpoznal názov Supermanov bratranec. Nechcel som veriť svojim očiam. Pozrel som sa znova – a zľakol som sa. Naklonil som sa bližšie, aby som videl na čísla zväzkov, a očami som počítal. Za sedemnástym zväzkom bez prerušenia pokračoval osemnásty a devätnásty!

V hlave som cítil neznesiteľný tlak. Podvedome som natiahol ruku, no na sčernenej obálke som si spálil prsty.

Prebehol som zrakom poličky so zošitmi Supermanov bratranec. V tajomnom byte zrejme mali

kompletnú zbierku, všetkých tristotridsať tri časti! Chcel som sa nakloniť bližšie a aspoň uvidieť nepoznaný deväťdesiaty druhý, no zospodu vyšľahol prudký plameň. Chorela mi bunda a popálil som si ruku. Ohnivá nákaza sa rozširovala. Ovládla ma panika.

V zúfalstve som sa rozbehol do kúpeľne. Chcel som vziať vedro a hasiť, no nikde som žiadnu nádobu nenašiel. Cítil som sa strašne. Nebol som schopný uvažovať. V obývačke som sa pozrel na ženu, ktorá ležala na zemi. Nehýbala sa, pokožku na tvári už mala spálenú. Po záclonách sa tiahli pásy ohňa, strhol som ich a pokrčením zadusil. Koberec pri oknách tlel.

V byte začínal byť nedýchatelný vzduch. Báľ som sa, že odpadnem, no znova som vbehol do pracovne. Strhol som zo stola hrubý obrus a oháňal sa ním. Pokúšal som sa zadusiť plamene a dostať sa ku knihám. Napriek hustnúcim kúdolom dymu sa mi podarilo rozoznať asi päť radov kníh z edície Der Spannugsroman für Hausfrauen, kde vyšli aj bestsellery Dorothy Sue Sharplesovej. Vytryskli mi slzy. Vtom som počul buchnutie, praskot. Masívna stena s knihami poklesla. Zospodu vyleteli stovky oranžových iskier. Knižnica, znútra prehorená, sa zrútila. Uskočil som. Na dlážke predou mnou sa na hromade ocitla kopa spálených kníh a horiaceho dreva. Ďalšie zväzky ešte padali. Vo vzduchu vírili franforce komiksov, ktoré od žeravosti zľahčeli. Sálajúce teplo ma omamovalo. Vdýchol som vzduch plný dymu a rozkašlal som sa. Štípali ma oči.

Ale keď som na vrchu hĺby kníh zbadal masívny nezhorený zväzok s názvom Slizký mäsožravý mutant zo zamorenej planéty B2.44M, ktorý sa rýchlosťou svetla rúti na citadelu Vládcu hviezd a chce ju zničiť laserkinetickým delom, na všetko ostatné som zabudol. Uvedomil som si, že si v tomto cudzom byte, citujúc klasickú Hallidayovú, vrúcne podávam ruku s večnosťou. Natiahol som sa dopredu. Už-už som román zvieral v ruke, no vtom mi doslova pod rukami vzbĺkol nový plameň ohňa, ožiaril mi tvár a nadsť do seba knižky pohltil. Keď zoslabol, z kníh už zostali len zhnednuté kusy obálok, čierne útržky a popol.

Dlho som sa v zhorených zvyškoch prehrabával, ale neuspel som. Kľáčal som a plakal. Vedel som, že už nikdy nebudem taký ako doteraz.

Rozmýšľal som o samovražde vyhladovaním. Ale keď som na pracovnom stole medzi zvyškami spálených tlačovín našiel ostatné číslo rakúskeho časopisu Komando Rha-Ta-N' my, v ktorom bola štúdia Myxina Asmodisa plná rukopisných poznámok na okraji, podčiarkovaní a trojvýkričníkov, pocítil som niečo, čo som dosiaľ nepoznal. V hlave sa mi zjavovali slová ako "zmysel", "predsa!", "večnosť"... Následne som sa zasa zmenil, tentoraz na zákerného viacnásobného vraha Charlesa Paisleyho Lugga, dokonalého pri zakrývaní stôp.

.....

Dva dni, počas ktorých som bol przniteľ neviniatok Ferrand Larramac, ma na smrť vyčerpali. Urobil som zopár brutálnych vykrádačiek a obsadil príjemný byt priamo v centre. Spoločenský postup a rakúsky pas zo mňa spravili "mladého odborníka, vyhnaného zločinným režimom". Nadviazal som prvé obchodné kontakty (tak tu nazývajú rozkrádanie) s novou spoločenskou elitou. Príjemne ma prekvapilo, že nikoho nezaujímajú moja minulosť. Od úmornej práce na príprave kultúrnych projektov ma našťastie oslobodilo uvoľnenie – som animalista Guilfoyl. Žijem na opustenom ostrove v Oceánii a slávny kapitán Blaise ma nájde až v sérii z budúceho roku...

Viem, že smútku za smrť rodičov – predovšetkým zbožňovanej mamy – sa už nezbavím. Takže niet divu, že ma výsledky výročnej ankety teoretikov automobilizmu v prvej chvíli celkom zmiatli. Autonehoda, v ktorej prišli o život obaja moji rodičia, bola v kategórii reťazových zrážok časopisom Cars vyhodnotená ako najzaujímavejšia havária roka.

.....

Neviem, po koľkých dňoch som sa opäť stal Albertom Eniacom. Ale hneď vzápätí ma náhle, z ničoho nič, bez akéhokoľvek konkrétneho popudu, prenikol nezmyselný, hlúpy, a o to intenzívnejší pocit viny. Prestal som byť pánom svojho konania, vyšiel som von a kráľal. Vnímanie som mal v tých chvíľach

zastreté. Vôbec som si nepamätal, čo som robil na celých dlhých úsekoch cesty. Nevedel som, kadiaľ som šiel a koľko mi to trvalo, no nakoniec som sa dostal až pred budovu posádky mestskej polície. Chápal som iba to, že sa chcem udat'. Rozhodol som sa, že sa priznám. Uvediem jasné dôkazy svedčiace o viacnásobnej vine a dám sa zatknúť.

Nezvyčajného stavu som sa však na chvíľu zbavil, keď mi zrak zaplnil oznam napísaný kostrbatým písmom červenou fixkou. Dozvedel som sa, že polícia v dnešný deň pracuje iba do dvanástej. Bolo o desať minút pol jednej.

Neschopný pohybu som stál na schodoch pred budovou a opäť ma zavalila ťarcha výčitiek svedomia. Zrejme každý má svoje slabé chvíľky a nevyhne sa im ani človek ako ja – a to som si už myslel, že som postštruktúrálnu situáciu plne pochopil. Cesta na políciu ma tak vyčerpala, že som v ten deň už vôbec nebol schopný pracovať. Krátko po návrate domov som zaspal.

Na druhý deň som sa na cestu za priznaním vybral znova. (Nie, včera som si nepozrel, kedy majú otvorené, prosto mi to v tom zmätku, ktorý som vtedy cítil, vypadlo.) Dnes som tam bol tak či tak naposledy. Otvorené mali. Teda – mali mať. Prišiel som v správny čas. No vedľa papiera s rozpisom úradných hodín pre verejnosť sa teraz vynímal podobný papier, písaný tým istým kostrbatým písmom, ale oznamujúci, že najbližšie štyri dni sa na polícii maľuje.

Klamal by som, keby som napísal, že už v tej chvíli, tam na schodoch, som sa v momente sklamaného očakávania rozhodol obrnúť pred políciou mlčaním a prísne strážiť svoju anonymitu, nepriznať sa a naďalej žiť príbehy milovaných postáv. Nie, vtedy som si ešte hovoril, že by bolo správne a čestné zájsť za vyšetrovateľom z oddelenia vražd a otvorene sa zo všetkého vyspovedať. Naozaj. Podobné pocity ma trápili ešte celý večer. No už na druhý deň, keď som sa vynikajúco naobedoval a vykúpal v horúcej vode s jablkovou penou, ma moja čudná nálada posledných dní opustila.

Večer, znova premenený na nechutného Ferranda Larramaca z cyklu Just when you thought the nightmare was over, som vyrazil do večerných ulíc. Na druhý deň som sa (z finančných dôvodov) pobral aj do školy. Pri pohľade na množstvo svojich potenciálnych obetí som sa znova stal sám sebou.

Nesmiem skončiť. Mám svoje dôvody a nie sú to dôvody malicherné. Niektorí predsa musí bojovať proti skratovaným androidom, ktorí zabudli na Zákon galaktického UBillnated Gates of America a ničia nanotechnologické základne na planéte Dascham 4004 – Milovať pravou láskou neúspešného losangeleského architekta Johna Ledgarda a jeho duševne chorú dcérku z prvého manželstva. Pomáhať šialenému Dr. Strangovi pri očisťovaní kláštorov od prekliatia zoslaného Spolkom démonov. Alebo sedieť pri stole s tajným milencom grófom von Ruperttom, triasť sa pred mučením na Schodisku preludov a intrigovať proti cisárovi! A to som spomenul len nepatrný zlomok svojich úloh!

Som jeden z mála, výnimka, možno posledný zo svojej generácie, kto ešte vie, kde sa skrýva pravá krása zvráteností, kto pochopil, kde môžeme nájsť to niečo navyše, iné, ojedinelé, zvláštne, to, čo nás ako jediné ešte dokáže pozdvihnúť a pretvárať.

Neustále premýšľam. V diaľke počujem davy, ktoré skandujú heslá V jednote je sila! a Chceme pluralitu!, čo ma presvedča, že ani zďaleka nie som jediný, kto má problémy s vlastnou identitou. V predstavách vidím ilustrácie Elliota Dolda pre sci-fi magazín Astounding Stories z tridsiatych rokov. Otcove fotky tváre Thomasa Pynchona.

Komiksovú siluetu Dicka Powera, vodcu vzbúrených pirátov na plachetnici Esmeralda. Amatérske videozáznamy z tajnej základne amerických leteckých síl nazývanej Oblasť 51. Odvážnu astronautku Korrelovú, žijúcu v zajatí civilizácie superpočítačov, pripomínajúcich gigantické pavúky.

Včera som podpísal zmluvu o založení stredoeurópskej literárnej edície Ružové ruže. Edícia bola podporená grantom a stala sa súčasťou dlhodobého amerického politicko-ekonomicko-kultúrneho programu Divoký východ. Z vyšších kruhov mi bolo naznačené, že ďalšie podobné projekty nebudú mať pri realizácii žiadne prekážky. Takže píšem scenáre prvých päťdesiatich častí soap opery o živote amerických stredoškôľakov. Pustil som sa do rokovaní s producentmi mexickej televízie a zrejme získam prednostné práva na kvalitné štyristodielne seriály o láske, nenávisti a šťastí.

Čistá radosť a tragická hĺbka sa v mojich myšlienkach prelínajú. Cítim dojatie, očarenie z vlastných úspechov. Pozorujem svoje telo a predstavujem si dušu v jeho vnútri. V mysli sa mi stále znova objavuje slovo kalokagatia. Často mám pocit, že som posledný, kto ešte vie, čo znamená nájsť sám seba,

pochopiť svoje miesto vo svete, žiť vo vnútornom naplnení kochať sa vlastnou dokonalosťou.

silný pocit čistoty

1

Keď som ju zbadal, skejt mi vypadol z ruky. Cítil som sa zrazu strašne unavený a musel som sa prinútiť zohnúť a zdvihnúť ho zo zeme. Discman som si zapol už v šatni, takže jej pozdrav som nepočul. Ale podľa pohybu úst tipujem ahoj. Obyčajné ahoj. Vedela, že tým nemôže nič pokaziť. Ona už môže len nekaziť. Naprávať nedokáže nič.

Stála opretá o zábradlie a narúšala jeho červeno-bielu pravidelnosť.

Pekná, samozrejme, že pekná. "Dokonca veľmi pekná," citát – v rôznych obmenách – všetci spolužiaci.

"Aj kozy ujdú," citát – bez obmien – niektorí z nich.

Vedel som, že tam bude stáť. Ani som sa nemusel pozrieť. Ale aj tak som sa pozrel. Občas ešte musím spraviť aj to, čo nechcem, ale aj toho sa už snažím zbaviť. Ide mi to, ako všetko.

Slúchadlá mám ukryté pod čiapkou. Samozrejme, čiernou, Los Angeles Lakers. Všetky druhy slúchadiel, ktoré poznám, moje odstavajúce uši ešte väčšími zvýraznia. Riešenie by možno bolo v plastickej operácii, ale niečo mi bráni, aby som si ju dal urobiť. Myslím, že nechcem, aby o nej ľudia vedeli. Možno, keby som mal niekam odísť, do nejakého iného mesta alebo čo ja viem kam, samozrejme, na dlhší čas, tak by som si ju tesne pred cestou urobiť dal. Na novom mieste by nikto nevedel, že som niekedy nejaké odstavajúce uši mal.

Ale to sú zbytočné myšlienky, pretože ja nikam nepôjdem. Odtiaľto neodídem. Toto je moje mesto. Jedna z mala vecí, pre ktoré sa teším na zimu: uši ukrývam pod čiapkou. A s tým súvisí ďalšia, a už asi posledná dobrá vec – discman. Môžem ho mať na ušiach stále, čo je v lete vylúčené. Aj keď moje ročné obdobia sú trocha odlišné od bežných. Rozlišujem ich podľa nosenia lakersky a sú iba dve – zima a leto. Zima je od októbra do apríla a leto je ten zvyšok.

"Nazdar," odzdravil som a vypol discman. Zrejme som sa pozabudol a povedal to príliš nahlas.

"Nemusíš na mňa okamžite kričať."

Vidíš, už to tu máš! Už sa to začína, a ešte si ani nič nepovedal!

Keď stojím na rovnej ploche, nerád skejt nosím v ruke, a tak som ho položil na zem.

"Už som na teba niekedy kričal?"

"Možno nie vyslovene kričal, ale... Ale nie, o tom teraz nehovorme."

No a sme doma! Zasa pocity viny, zúfalstva ("niekedy mám pocit, že život nemá zmysel, nie je to strašné?"). Beznádej a všetky ďalšie sprostosti, ktoré má počúvať kto? That's the question. Ale ja viem, žiaľ, aj ansvver. Me.

Nevedel som, čo jej mám povedať, preto som odpovedal položením ľavej nohy na skejt a odrazením sa pravej. Minul som červeno-bielosť aj ju. Nepočul som za sebou kroky, a tak som zastavil. Nemusel som sa ani obrátiť, aby som vedel, čo sa s ňou deje. Respektíve nedeje. Nepohla sa ani o krok. Bez otočenia som na ňu zavolať:

"Tak pod! To tam chceš stáť cez noc?"

Stál som na skejte, na svojom Maovi. Na božskom sixty/forty, na svojej láske, najväčšej zo všetkých lások, pravej a jedinej, panenskej a vášnivej a a a... Prosto super! Stál som na svojom Mao-ce-tungovi, ktorý sa na mňa zospodu dosky usmieval. 60/40, number one in the world, the best one, the only one.

Forever yours.

Pozrel som sa smerom ku škole. Z okien vytŕčali zvedavé hlavy a pozorovali nás. Omietka, na mnohých miestach popraskaná, odkrývala červené tehly.

Počul som za sebou kroky. Konečne!

"Ty sa chceš teraz skejtovať?"

"Ak to takto pôjde ďalej, tak pomaly aj áno."

Aspoň, že sa pohla. Dupol som nohou na zadný koniec dosky a Mao mi skočil rovno do ruky. Tento jednoduchý pohyb prosto zbožňujem. Je to fantasticky jednoduché – rovno do ruky! Maoce-tungova usmiata tvár bola trochu zablatená.

Neviem prečo, ale musel som sa zasmiať. Zrejme ju to urazilo, chuderku. No ale plakať by si nemusela, zlatko moje, veď si už dospelá, veď si už prečítala celého Hemingwaya!

To už kráčala popri mne. Nevedel som, prečo sme šli práve tadiaľ, kadiaľ sme šli, a nie úplne inakadiaľ. Pri nej som nechápal takmer nič. Ale mlčanie bolo už naozaj trochu pridlhé.

"Tak čo, ako sa máme?"

Toto som sa spýtal. Ja! Nechcel by som sa v tej chvíli vidieť.

"Teba to so mnou nebaví, však?"

Žeby prvýkrát niečo múdre? Áno, máš pravdu. Dokonca vôbec. Len keby si nebola taká pekná!

"Ty by si bol najradšej niekde úplne inde. S niekým úplne iným. Najradšej by si ma nevidel. Leziem ti na nervy, však?"

Z toho množstva múdrych slov z jej úst som bol trochu zaskočený. Takže zaradom: áno, áno, áno, a veľmi, možno viac, než si ochotná pripustiť.

No neodpovedal som. Kráčali sme ďalej. Skejt v ruke ma príjemne pokúšal. Hľadela na mňa svojimi modrými očami a mne bolo jasné, že chce počuť niečo upokojujúce, čo jej dokáže, že sa vo mne nesklamala. Aspoň si to myslím, zopár ľúbostných románov som sa aj ja snažil – aj keď neúspešne – dočítať do konca. A ona zasa nebola až taká hlúpa, aby nevedela, že mám zakaždým problémy, keď jej mám povedať nie.

Ale mne sa ani trochu nechcelo klamať, pretože som nemusel. Mária je v podstate zlaté dievča, ale mohla už pochopiť, že ja nie som bežný človek, že som niekde inde.

"Odpovedz mi, prosím ťa! Vieš, že si najviac zo všetkého cením úprimnosť!"

Možno keby nepovedala túto poslednú vetu, vydržal by som s ňou tak, ako som vydržal zakaždým doteraz. Nadchol by som sa súčasnou nekomerčnou kinematografiou. Zahorel vnútorne prežívanou vášňou k ezoterickej hudbe. Alebo sa znepokojil nad hrozivým rozmachom imperiálneho konzumu. No dostal som zo seba iba "hmhm".

Vtedy už bol Mao na zemi a ja z opačnej strany na ňom. Dvakrát som sa odrazil pravou nohou. Prešiel som medzi parkujúcimi autami (jedno z nich si bude musieť napraviť pravé bočné zrkadlo). Doprial som si boardslide po zábradlí (bez prichytenia skejtu rukou a s nabraním slušnej výšky pri zoskoku!). Zaškripali brzdy a ozvalo sa trúbenie, ktoré neprestávalo, ani keď som už zmizol v pasáži. Nasmeroval som si to rovno do Camelu.

Tesne pred pubom som za sebou začul výkrik "Christiáán!". Váhu celého tela som okamžite presunul na pravú nohu. S menším oškretím som zastavil a opätovne dokázal tvrdenie klasikov, že napriek absencii brzdy sa na doske dá bez problémov brzdiť.

Bol to starý kamoš Leo, ktorého som nevidel od čias základky. Tak som ho ihneď pozval na pilsner, aby on potom pozval mňa, ja zasa jeho a potom sme sa rozišli.

Medzitým som sa dozvedel, že si robí maturu a chce začať podnikať v záhradkárstve, pretože jeho babka má veľké polia s kvetmi, na ktorých sa dajú točiť veľké prachy, v čo verím, pretože ľudia kvety kupujú a budú kupovať stále.

Mal som zrazu výbornú náladu. Fajn človek, ten Leo. Normálne by som mu dal trochu extasy, keby som ju mal so sebou.

Na základnej bol Leo úplný idiot. Jeho teta odišla do Kanady a posielala mu množstvo darčiekov, ktoré nevedel nijako využiť. Takže sme ich využívali my, teda ja a Peťo, lebo ostatní boli celkom neschopní. Jedným z tých darčiekov, na ktorý si spomínam, bol domáci elektronický pin-ball, čo bola na tú dobu fantastická vec. Žiadne zháňanie päťkorunákov – zadarmo a koľko sme len chceli! Alebo skôr koľko chceli, lepšie povedané dovolili (lebo pochybujem, že niekedy chceli) Leovi rodičia. Ale tí to tiež nemali v hlavách úplne v poriadku, oni boli všetci trochu švihnutí. Pin-ball sme totiž oduševneným hraním vyradili z prevádzky tak, že sa už nedal opraviť. Ja som z toho dostal značný strach, ale Peťo Leovi povedal, že "to už bolo" a tým sa to skončilo. Ale možno boli Leovi fotrovci radi, že tam vôbec chodíme, pretože s Leom sa nik nekamarátil.

Doteraz som Leovi neuveril, že si naozaj myslel, že "to už bolo". Keď som ho zbadal, povedal som si, že sa ho na to spýtam, ale nakoniec mi to nejako vypadlo.

O hodinu nato som už sedel doma. Malé slúchadlá som vymenil za veľké a sledoval na MTV Coca Cola show. A pil. Colu.

Rozmýšľal som, či sa Mária po mojom odchode rozplakala. Láska vraj bolí, aspoň tak nám to hovorila Zemanova, keď sme brali Tolstého.

2

Telefón som počul vlastne náhodou, lebo som práve vymieňal disky vo veži. Bolo mi jasné, že je to ďalšia z množstva otcových kolegýň, sesterníc, vzdialených príbuzných, obchodných partneriek, známych, bývalých spolužiačok z vysokej, z gymnázia a zo základnej (jedna dotyčná dokonca zo škôlky). Všetky pravidelne prichádzajú "dokončiť" započatú služobnú prácu," "navštíviť strateného bratranca," "pozrieť vzdialeného, ale predsa blízkeho príbuzného," "uzavrieť obchodnú zmluvu," "uvidieť starého dobrého známeho, jedného z mala, čo sa nezmenil," či "pospomínať na zlaté školské časy". K telefónu som sa vôbec nenáhlil. Vymenil som disk a dúfal, že zvonenie samovoľne prestane. A pokračovalo s prekvapivou vytrvalosťou, a tak som sa presunul do obývačky a zdvihol slúchadlo.

Zásadne sa neozývam prvý.

"Haló!"

Ježišikriste!

"Prosím?"

"To si ty, Christian?"

"Áno, čau, Mária."

"Čau, Christian."

No, takže pozdravov už bolo akurát tak dost! Úvod máš za sebou a teraz vyklop, čo chceš!

No, čakám, čakám...

Akosi sa ti do toho nechce. Nejak si ticho! Nóó, poďme! Nič, nič, nič.

Bože, ozvi sa už!

"Christian?"

Konečne! Ale nemysli si, že ti pomôžem.

"Áno, počúvam ťa."

"Mohli by sme sa dnes vidieť? Máš pre mňa trochu času? Ja viem, minule som sa zachovala ako nejaká hysterická ženská... Prepáč mi to. Vieš, ale ty stále len s tým skejtom... – nie, tak som to nemyslel, pán Sovan, naozaj nie, to sme sa zle rozumeli – pípnutie, zachrčanie – to sme sa zle rozumeli, na zájazd určite pôjdete – ale aj manželka pôjde! – samozrejme, aj s manželkou, to je bez debaty, naozaj, – prepácte, že som sa tak rozčúlil, – to nič, – viete, tak sme sa na ten zájazd tešili a, ono, manželka už mala tri infarkty, viete? Toľko sme na ten zájazd šetrili a teraz... – nie, to všetko je už v poriadku, bolo to nedorozumenie, vyrážate v sobotu..."

"...ian, Christian, Christian! Si tam?"

"Áno, samozrejme som tu."

"Takže, stretneme sa?"

Si príliš krásna na to, aby som ti povedal nie.

"Áno."

"V známom čase na známom mieste. Dobre?"

Zle, Mária. Je. So mnou.

"O. K., nazdar, Mária."

"Ahoj, Christian."

Naozaj neviem, kto ti dovolil telefonovať mi.

3

Po škole sme v klasickej trojke zašli do Game klubu a poriadne to roztočili. S Neumannom sme na DECISION DAY nahrali rekord týždňa a vyhrali liter. Šlo sa piť.

Hazel stretla hneď pri vchode niektorého z hŕby svojich známych. Na chvíľu spolu odišli, a keď som ju uvidel znova, bola totálne rozbitá. Tak sme ju, neschopnú sedieť rovno na stoličke, položili ku stene na zem, kde už bolo podobných prísediacich viac, a nechali tak.

Mali sme s Neumannom jednoznačne svoj deň. Presunuli sme sa k SHOOT & GO, bol z toho rekord dňa a tentoraz dve kilá. Nad rekord týždňa sme sa, žiaľ, nedostali. Ponúkaná trojlitrová výhra zostala v podniku.

Keď sme prechádzali na opačný koniec miestnosti k SKY FLIGHT simulátoru, hodil som istiaci pohľad na Hazel. Dobré som urobil. Medzičasom odišla úplne a ležala poskrúcaná na zemi. Nejaký chuj to využil a pchal jej ruku medzi nohy. Hazel o tom vôbec nevedela.

Neumann bol pri ňom prvý a ľavým hákom ho od Hazel vzdialil. Ja som ho kopol sprava. Úder airwalkou bolí. Hlavou narazil na stenu a nehýbal sa.

Niežeby policajti v Game neboli podplatení, ale zostávať predsa len nemalo význam. Takže sme Hazel chytili každý z jednej strany a ťahali ju von. Najprv ju chytil záchvat smiechu a potom nám rozprávala:

"Schoval si ten sprej? Schovaj ho, a to čím skôr! Schovaj ho! Je to strašne dôležité. Uschovajte mimo dosahu malých detí. Malých detí. Malých sprejov. Nezahadzujte do ohňa. Explodujeme. Malé deti.

Explodujeme mimo dosahu malých detí. Ten sprej, prosím ťa, nezabudni na to, hod' ho do ohňa, môže explodovať!" A tak ďalej.

Domov sama nezájde, to bolo jasné. Takže: musíme ísť s ňou, čo znamená trepať sa najmenej tri štvrté hodiny mestskou hromadnou.

Keď fucking autobus po pätnástich minútach čakania na zastávke konečne dorazil, začala nám problémy robiť Hazel.

"Pomoc, chcú ma zabiť! Chcú ma zabiť! Pomoc! Zabiť! Zabiť!"

A to sme ešte len nastupovali. Nenapadlo mi nič lepšie, ako zapchať jej rukou ústa a tlačiť ju ďalej do voza. Lenže Hazel neprijemne mykala hlavou, hrýzla ma do prstov a vrešťala ďalej:

"Pomóóc, chcú ma zabiť! Zabiť, doboha! Zabiť!"

Zbytočným existenciám okolo nás nebolo treba povedať viac. Ihneď vycítili šancu zabiť na chvíľu životnú nudu a pomôcť ako vždy tam, kde je to najmenej potrebné.

"Chyťte ich, chlapi! Ale pozor, určite majú zbrane!" pomáhali ostýchavým manželom neukojené ženy, ktorým spod pančúch vytŕčali kopčeky kŕčových žíl.

To hádam nie! Raz chcem niekomu pomôcť, a – !

Zrazu stál predou mnou asi dvojmetrový troť. Aby to bolo už naozaj ako zo správneho akčného filmu, v ruke držal asi polmetrovú vyskakovačku, ktorá práve vyskočila.

"Takže pohov, mladí! Pustíte ju a ruky za hlavu! A bleskovo!"

Skôr než som sa zmohol na odpoveď, Neumanna chytil pod krkom nejaký ďalší drbo! A aby sa diváci nenudili, v ruke držal revolver. Práve ho odísťoval a vykrikoval pritom teplošským hlasom:

"Zachovajte pokoj, som policajt, istím situáciu. A vy, mladí, pustíte toto dievča a pôjdete so mnou, ináč vám na fleku rozstrelím tie vaše detské lebene!"

Do toho Hazelino vrieskanie a z mojich prstov sa valila krv.

Ale ľudom už z televízie asi naozaj šibe. Veď ako by sme mohli niekoho uniesť autobusom mestskej hromadnej dopravy, a to ešte bez toho, aby sme mu do úst niečo strčili!? Dopekla! To ma už fakt nasralo.

"Takže moment, páni, čo takto zvoľniť tempo?"

Otočil som sa k dvojmetrovému vyskakovačkovému.

"Ty dáš túto hračku preč, a to dosť rýchlo. Inak za to budeš mať nedovolené držanie zbrane, stvrdeš v base a už nikdy nedostaneš robotu inde ako na stavbe, troť!"

"A ty," otočil som sa k jeho novému partákoví, "ak si aj náhodou naozaj policajt, o čom tvoja sprostota celkom svedčí, tak určite nemávaš službu v texaskovej bunde z posledného výpredaja, preto..."

V tej chvíli som dostal kolenom medzi nohy. Prehlo ma a vzápätí som inkasoval rukoväťou pištole do sánky.

Z bezvedomia som sa prebral až pri nemocnici. Hazel s nami nebola, a ani mi to nebolo ľúto. Neumann ma poctivo vliekol a bolo na ňom vidieť, že melie z posledného. Zrejme sme narazili na dvoch spriatelенých sadistov.

Konečne vrátnica.

"Doľava po chodbe, druhé dvere vpravo."

Nechápem ako, ale fantastický Neumann ma tam nejako dotiahol.

V hlave mi niečo horelo. Stačilo, aby som pohol perami, a od bolesti som strácal vedomie.

"Tu si sadnite, mladý muž. Hneď sa vám venujem."

"No to by si sa mohla, vyzeráš celkom k svetu."

Nad hlavou mala nápis Jednotka intenzívnej starostlivosti.

Neumann mi podal poslednú čistú papierovú vreckovku. V minúte som ju zakrvavil. Odniekaľ priniesol toaťeták. Na chvíľu bol pokoj.

"Čau, ja už musím," počul som ho hovoriť z diaľky. Keď som sa prebral, Neumann bol preč. Asi som mu ani nepovedal thanx.

Dve dlhé drevené lavice. Oproti dvere čalúnené špongiou a bielou látkou, po krajoch pripevnenou striebornými prackami. Bielo-modrá sterilita.

"Pichá ma pri srdci, sestra! Sestra! Pichá ma pri srdci a vystreľuje mi to až do ruky. Zle sa mi dýcha! Sestra! Zle sa mi dýcha, prosím vás!" vykrikoval nejaký dedušo vedľa mňa.

"Sestra, nenechávajte ma tu! ja ešte nechcem umrieť, prosím vás!"

Pred očami sa mi mihali mladé a pevné lýtky v bielych tesilových pančuchách. A dreváky. Zásadne dreváky.

"Moment, musíte počkať, máme pacienta. Musíte ešte chvíľočku vydržať."

"Že chvíľu! Už tu čakám hodinu a pol a nikto o mňa ani nezakopne!" vykrikovala nejaká stredne stará vykopávka. Podľa toho, čo som svojimi polozahmlenými očami videl, vyzerala veľmi dobre. Akurát si celý čas vreckovkou zakrývala ľavé oko.

Za hodinu sa dnu nedostal nikto. Zdvihol som sa a odišiel. Zlomené zrejme nemám nič a dobité ústa sa snád' spravia samy.

Našťastie je hneď za rohom nemocnice útulný pub. Vrzúkajúce, pípajúce a spievajúce hracie automaty. Umakartová dlážka poliata pivom. Igelitové obrusy na umelohmotných stoloch. A natrieskané tak, že som nenašiel voľnú stoličku.

V zrkadle som sa nevidel, ale zrejme som nebol žiaden krásavec, lebo všetky ksichty ma dost' očumovali. Sral som do toho a pri bare do seba nalial dvojitého Jima Beama.

Po ďalšom kole som už mohol hýbať ústami a ešte jedno zo mňa spravilo nového človeka. Zaplatil som a posilnený sa vytackal von.

Posledné kilo som dal za taxík a o pot druhej ráno som bol doma. Modrosť v oknách panelákov sa už stratila. Televízory boli vypnuté a ľudia pokojne spali, šťastní, že kriminálna polícia konečne odhalila beštiálneho vraha malých detí, ktorý si v posledných týždňoch našiel útočisko v našom meste.

4

"Budete vystupovať?"

Nervózny hlas čerstvej dôchodkyne.

"Nie."

Hlas študenta.

Šuchot igelitových tašiek. Obtieranie bundy o kabát, kožucha o bundu, kabáta o železnú tyč. Brzdienie električky, hlasnejší šuchot igelitových tašiek. Náraz tela na podlahu potiahnutú gumou, mokrú od zvlhnutých podrážok.

"Ako to brzдите? Čo si to dovoľujete?"

Nežné tóny hlasnej hudby rinúce sa z kabínky vodiča. Sladký stredný prúd.

"Toto už nie je možné! Takto jazdia! A nedávno nám zvýšili cestovné! To už presahuje všetky medze, no uznajte, ľudia!?"

Odpovedali jej pohľady upreté všade inde, len nie na ňu. Do novín Pravda. Do knihy Horoskopy na celý rok. Na prsia asi tak sedemnástky, ukryté pod zeleným kabátom. Na komplex vyhorenej fabriky. Na žilky prasklín na kedysi čiernej gume, ktorá tvorí tesnenie na dverných sklách.

"Nekecaj a vystupuj!" vyjadril niekto zozadu náladu všetkých zúčastnených.

"Ináč to nestihneš," dodal odhaľovač Právd.

Naozaj to nestihla. Nato, aby mohol šofér otvoriť dvere, by sme totiž my traja, čo sme stáli na schodíkoch, museli ustúpiť. A to sa nám akosi spontánne nechcelo. Bez upozornenia sa k nám pridali aj okabátované chrby za nami. A že vraj ľudia už nedokážu držať spolu!

Na ďalšej zastávke sme už dvere otvoriť nechali – vystupovalo viacero ľudí. Čerstvá dôchodkyňa sa predrala von tiež a namierila si to rovno popri trati k predchádzajúcej zastávke. Čakať na električku idúcu v protismere by sa jej neoplatilo.

Vystúpilo dost' cestujúcich na to, aby som mohol opustiť schodíky a hýbať rukami. Okamžite som zapol discman. Do uší sa mi nahrnul príjemný hip-hop Zulu Nation a už som ho nepustil von. V jednej ruke (kto iný?) usmiate Mao, v druhej studená sivá tyč. Rukavice zabudnuté doma. Uši aj so slúchadlami ukryté pod lakerskou.

Po víkende sa ako vždy objavili nové billboardy – jediná zábava na pondelňajšej ceste do školy.

Computer Xan si pokojne použil Cézannovu maľbu, aby názorne ukázal grafické kvality svojich počítačov. Vodu, obklopenú horami betónu, nám pod heslom Stavíme spolu s prírodou ponúkla Vodohospodárska spoločnosť. Živá Barbie v ružových bikinách sa na plavárni s americkým úsmevom vyznávala, že odkedy používa tampóny YOU, môže chodiť plávať každý deň. Všetkými olejmi sveta namazaný body builder zasa nápisom nad svojím bicepsom presviedčal, že džúsy Sun Hit, napriek

upozorneniam lekárskej komory, nie sú chemicky konzervované a trvanlivosť majú až sedem a pol roka. Na brainwashingy som zvyknutý. Ani pojem umelo vyvolaná spotreba pre mňa nie je žiadnou novinkou. Ale napriek tomu som pri jednom plagáte dostal šok.

Uvidel som Máriinu tvár a vedľa nej tri plastické obaly ARS: duschbad šport, duschbad for men a body milk. Ešte krk a kúsok pliec, na dvoch miestach prerušený modrozltými pásikmi plaviek. More, kokosové palmy a veľký nápis SILNÝ POCIT ČISTOTY.

5

Hneď ako som za sebou zabuchol nudu stelesnenú obrovskými hnedými dverami a neprimerane malou betónovou kockou s názvom Gymnázium, oslovili ma tri tučné ženy:

"Ste ochotný odpovedať na naše otázky aj za predpokladu, že uverejníme vašu fotku a celé meno?"

Pred oči mi strkali preukazy, zápisníky, chlpaté prsty a medzitým ma už stihli dva razy oslepiť bleskom fotoaparátu.

"Myslím, že áno. O čo ide?"

"Sme z denníka Svet dnes," začala si mykať najtučnejšia z nich. Všimol som si, že všetky majú okuliare a táto ich má najhrubšie. "Robíme medzi mladými ľuďmi anketu o drogách. Vaše meno?"

"Christian Ch."

Kedže som stál práve tam, kde som stál, musel som sa po ďalšej otázke priznať, že som stredoškólák.

"Dobre, to by sme mali. Okúsili ste už drogy?"

Takže, kto Svet dnes číta: otec nie, ten je akurát tak na Šport. Teta takisto nie. Dedo je úplne mimo. Doboha, čo Máriini rodičia? A Mária sama? Vo Svete býva každý víkend tá potratová rubrika mladých prozaikov, všelijaké meditatívne a poetické poviedky a podobný shit. Raz som s tým Máriu videl, určite to čítava pravidelne a je celkom možné, že im tam aj niečo poslala. A nevyklúčujem, že to aj vyšlo, lebo podobní grafomani sú tam všetci.

Riaditeľka, to by malo byť v pohode. Triedna – no hádam áno. Zemanova Svet čítava, ale tú mám v paži. Takže fajn. Aj tak, čo mi môžu? Oblečenie a autá sú krajšie ako ľudia – a čo?

"Áno, mäkké som skúsil."

Pozreli sa na mňa, akoby som bol ich zubný lekár. Zmätlo ma, že nevytiahli diktafón. Jedna z nich chytila do ruky pero a zapisovala si do karisbloku. Možno by sa oplatilo zájsť na burzu a vyhlásiť, že Svet Dnes je pred krachom.

"Čo sú podľa teba, Christian, mäkké drogy?"

Neviem, odkedy som pre teba Christian, ale dobre, celkom rád ti to poviem.

"No to je jasné: grass, hash, tripy... mám ich vymenovať? Je toho viac."

Všimol som si, že nepíše. Nechápala.

"Sorry, takže znova: marihuana, hašiš, LSD, to sú niektoré z mäkkých drog. Sú nenávykové, to je strašne dôležité. Ináč, je celkom možné, že práve teraz vznikajú ďalšie, je to v pohybe."

Jej pero prestávalo stíhať.

"Presne ako hovoríš, je to v pohybe! Je to v pohybe, smerom do záhuby!"

Rozosmial som sa a neprerušil ma ani tretí blesk, okamžite nasledovaný štvrtým.

"Pripadá ti to, čo hovorím, smiešne? Ako vidíš dnešnú situáciu s drogami u nás ty?"

Vysvetlil som jej, ako je to vlastne s postojom establishmentu k drogám. Štátu narkománia vyhovuje, dokonca ju podporuje, rovnako ako podporuje predaj cigariet. Potom niečo o legalizácii, ochrane pred návykom a ešte zopár ďalších vecí. Hovoril som dosť rýchlo. Neviem, prečo ma nezastavila, zdalo sa mi, že nestíha písať. Aj keď je možné, že stenografovala. Neviem.

"Dobre, mám to. Bral by si drogy ešte aj dnes? Nehanbiš sa za to, čo si robil?"

"Tak moment, ja drogy neberiem, ja si ich iba občas dávam! A nechápem, prečo by som sa za to mal hanbiť?"

Ja sa nehanbím absolútne za nič."

Pozrel som sa do jej notesa a akosi mi to nesesedelo. Hovoril som dosť dlho, a ona zapísala len jednu stranu bloku! Najprv som sa chcel spýtať, či si môžem prísť do redakcie pozrieť svoje slová na papieri, ale nakoniec som to pustil z hlavy.

"Ešte niečo?"

"Ani nie."

Povedal som dve slová a v zápisníku pribudli asi tri riadky. Už mi to bolo jedno.

"To je všetko, Christian, ďakujeme ti."

"Niet za čo, dovi."

O pár sekúnd nato som už mal za sebou ollie kicflip, čiže trik, pri ktorom som na zlomok sekundy zbadal Mao-ce-tungovu tvár. V ušiach mi duneli monotónne opakované slová najnovšieho houseového hitu: "I'm openin' the door to the information war."

6

Pohodové poobedia osamote v byte sú preč. Telefón vyzvára každú chvíľu. Najhoršie je, že kvôli mne. Mal by som si kúpiť prehrávač so zásobníkom na šesť CD, aby som disky nemusel každú chvíľu vymieňať. Telefón by som najradšej vôbec nedvíhal. Ale náhodou bude volať niekto z otcovej firmy a...

"Haló!"

"Prosím?"

"Čau, Christian, tu Mária!"

Nezaváhal som.

"Dobrý deň, tu Jozef Ch. Christian nie je doma, mám mu niečo odkázať?"

Zato jej zaváhanie som si stopol. Štyri a pol sekundy.

"Óó, prepáčte, ja som si vás pomýlila s Christianom! Máte také... také rovnaké hlasy. Prepáčte mi, prosím."

"Ale veď sa vôbec nič sa nestalo! Naše hlasy si mýli každý druhý. Naozaj nemám nič odkázať?"

"Nie, nie, ďakujem. Ja, ja zavolám inokedy. Dovoľte."

"Dovoľte."

Slúchadlo som skladal s vrcholným uspokojením, ale ešte než som ho zložil, ozvalo sa z neho:

"A prepáčte, prosím, že som vás vyrušila, dovoľte."

Aby som svoju nervovú sústavu uchránil pred ďalším prívalom prepáčenia prosení, slúchadlo som bleskovo zložil.

7

Počas zabíjania času v škole začalo snežiť. Asi naposledy v tomto roku som drevené dvere otváral plecom. Sebe aj Maovi som doprial skok z troch schodíkov pri hlavnej bráne.

Kolieska na snehu vízgali. Mao si asi riadne namočil tvár, ale úsmev mu z tváre nezmizol. Keď som sa obzrel za seba, zbadal som dve tenké čierne čiary.

Niežeby sa na snehu vôbec nedalo jazdiť, to nie. Ale je to o niečom celkom inom. Nie je to tá správna jazda. Treba dávať pozor v každej zákrute, o brzdení ani nehovoriac. Zima je v tomto smere nanič, ešteže vymysleli snowboard!

Aj keď s vrcholnou nechutťou, zdvihol som skejt zo zeme. Nie je dvakrát príjemné vláčiť ho so sebou v ruke. Zavadzia, každú chvíľu sa ním buchnem, prípadne, čo je lepšie, buchnem niekoho iného.

Ľudia sa za mnou obracali, lebo volume na Winter Collection Of Hard House Traxx v ušiach som vytočil na maximum.

Zašiel som do knižnice. Kým sa asibetónové dvere stihli s hrmotom zabuchnúť, preklzol som aj s Maom popri dvojmetrovej oblude donútra. Vypol som discman.

Pred týždňom som si do študovne objednal knihu rozhovorov s Foucaultom a najnovšie americké komiksy, takže "expresné vybavovanie žiadaniek" ich z priestorov na druhom poschodí už stihlo priniesť. Obklopený intelektuálmi a intelektuálkami, ktorí pod čiernymi rolákmi, koženými sakami a hrbou drevených korálikov ukrývajú nechutnú zbierku komplexov a sklamaní, som sa síce necítil najlepšie, ale kašlal som na to.

Foucault ma nejako extra nebavil. To, čo on opisuje, ja žijem. Ale jeho článok o polícii akoby som napísal ja.

Music Today aj Movies patria k časopisom podpultovým. Všetky štyri steny čítárne sú obložené policami, z ktorých je polovica prázdnych, ale najlepšie časopisy má hranatookuliariový starec u seba. Treba ho pekne poprosiť. A vypisovať žiadanky. A keď si niekto požičia Playboy alebo Soho News, ešte sa naňho cez tie svoje hranaté škaredo pozrie.

V Music Today som si stihol pozrieť len charts a zrazu som strašne potreboval ísť na záchod. Ale strašne. Samozrejme, že ak som chcel časáky čítať aj potom, musel som to oznámiť starčekovi. Neviem, ako by bez tej informácie ďalej žil.

Zbehol som dolu a vydýchol si až na mise. Práve keď prvá várka s číľapotom dopadla a vzápätí ma zospodu ostriekala voda, všimol som si, že v držiaku nie je papier. A nebol ani v druhom držiaku po pravej ruke, na ktorom bol len prázdny kotúč, chránený visacou zámkou.

Netrvalo to ani zlomok sekundy. Očami som prešiel celý klaustrofobický priestor medzi železnými priečkami a už som vedel, že som tam, odkiaľ zo mňa vychádzala prapôvodná príčina môjho nešťastia. Predstava, že sa utriem prstom, sa mi zo všetkých, čo sa na mňa hrnuli, pozdávala asi najviac. Ale musel by som mať istotu, že v umývárni (ak sa týmto vznešene hygienickým slovom dajú nazvať dve umývadlá, z toho jedno už viac rokov nefunkčné, umiestnené hneď vedľa pisoárov) nájdem mydlo a teplú vodu. Taký luxus bol však celkom vylúčený. A keďže som nechcel behať medzi jednotlivými záchodmi so spustenými nohavicami, jediné, čo mi zostávalo, bolo obliecť sa a nahovárať si, že sa nič nedeje. Nebolo mi pri posúvaní slipov nijako dvakrát príjemne. Zo všetkých síl som sa snažil umŕtvíť v sebe predstavu hnedej škvrny na bielej látke, ktorá sa mi neprestajne zjavovala pred očami. Dúfal som, že nesmrdím.

Toaletný papier som nenašiel ani na ďalších troch záchodoch. Zato bola v každom z nich kefa na drhnutie (koniec koncov, nešlo by to? – striaslo ma) a malé vedro.

Vo funkčnom umývadle voda tiekla. Až tak, že sa nedala zastaviť. Samozrejme, ľadová. Keď je na umývadle len jeden kohútik, zásadne z neho tečie studená voda.

Na čítanie som potom nemal chuť ani najmenej. Hoci na článok Electronic body music NIE! – Destructive body music ÁNO? som bol naozaj zvedavý. Hádám niekedy nabudúce.

Už keď mi šatniarka cez pult podávala Maa a bundu, cítil som, ako sa mi slipy lepia na telo. A chlpy, pospájané zvyškami zmesi z dobre stráveného jedla, sa lepili jeden o druhý, tretí o slipy, štvrtý o pokožku. Začínalo to nepríjemne svrbieť. Škoda, že som discman nemohol dať ešte hlasnejšie, bol by som to v sebe ubil. Takto sa nedalo nič spraviť.

8

Kým sa dvere začali odomykať, musel som zazvoniť štyrikrát.

Keď otec napokon otvoril, jednu ruku držal na kľučke a druhou si ešte zapínal vrchný gombík na košeli. Bol spotený, neučesaný, dýchal rýchlo. Pod košeľou nemal svoje večné tielko, ktoré inak nosieva aj v najhorúcejšom lete.

"Ahoj, Christian? Ako?"

"Nazdar, otec! Máme návštevu?"

Za otcovým chrbtom visel norkový kožuch. Airwalky som položil vedľa vysokých čiernych kožených čížiem.

"Áno," vykukol zo seba, "je tu kolegyňa Nagyova, musíme dokončiť nejaké služobné hlúposti. Ved' to poznáš, v robote človek nikdy nič nestihne..."

"To je fantázia, je pekná? Dúfam, že ma zoznámíš."

Zoznám! Čas potrebný na to, aby sa obliekla, už predsa získala!

"Samozrejme. Ale čo nové v škole? Známkky dobré? Profesorky poslúchajú?"

Skoro som zdochol! Neveril som vlastným ušiam. Toto sa ma nepýtal asi dvanásť rokov. Naposledy, keď som bol prvák, aj to len prvý týždeň. Asi to s kolegyňou Nagyovou poriadne roztočili, ináč by sa tu predtým takto nestrápnal.

"Ved' povedz, ako vám to spolu išlo?"

"No, vieš, napísať mesačnú zápisnicu za dva dni dá zabrať. Nič nestíhaš, musíš robiť nadčasy, ktoré ani nedostaneš zaplatené – ale spraviť sa to musí..."

Jeho kecy ma ako vždy dosť rýchlo prestali baviť. Zamieril som k dverám obývačky ako prvý. Otec ma rýchlo nasledoval, aby som nebudaj pri pani kolegyni na chvíľu nezostal sám.

Zhodou okolností mi pohľad najprv nepadol na človeka, predstavujúceho sa

"Nagyovátešimažet'aspoznávam", ale na veľký blok, ktorý zakrýval tretinu stola. Zápisnica bola plná čísel a mien (táto sa tentoraz poistil – zrejme ju už pozná).

"Christian."

Nič viac som nepovedal. Ale asi som mal vysloviť to, čo mi napadlo hneď, keď som pohľad zdvihol od štósov papierov a pozrel na svedomitú účtovníčku Nagyovú: ja proti vám nič nemám, pani Nagyová. Skôr naopak, ak vás má rád môj otec, mal by som vás asi rád aj ja, keby som vás poznal. Ale keď máte na krku čerstvý, ešte ostročervený cucflek, ktorý sa vám za pár dní zmení na zelený, postupne ožltne a omodrie, tak vtedy si, prosím vás, buď nezakrývajte krk každú chvíľu rukou, lebo si ho všimne naozaj úplne každý, alebo noste na rande rolák a šatku! Ináč vás mám viete kde. A ak chcete, príd'te aj nabudúce, mne to vadit' nebude.

Ale mlčal som. Obrátil som sa a odišiel z obývačky.

9

Celú noc padal sneh a jediný pohľad z okna mi povedal, že s Maom sa naozaj budem musieť na istý čas rozlúčiť.

A znova električka, v ktorej bola ešte väčšia zima ako vonku. Kúrenie, ktoré v lete nepôjde vypnúť, v zime, samozrejme, nejde zapnúť. A tak som si aspoň do rytmu Give it up od Public Enemy, ktorý mi dunel do uší, podupával nohami.

Okolo mňa stáli alebo sedeli osemhodinové pracovné doby, športové stránky v novinách, televízne programy, nedeľňajšie futbalové zápasy (v lete), sobotňajšie hokejové zápasy (v zime), výdatné jedlá, dobre vykúrené chaty v horách, týždňové dovolenky pri mori a pokojné spánky.

V škole nebola až taká nuda, lebo v triede sa objavili dvaja noví game-masters: Donkey Kong a Tennis. S vypnutým zvukom sa dá s prehľadom hrať aj na fyzike a to už je čo povedať.

Na literatúre väčšinou ležim na lavici s hlavou položenou na rukách. No dnes som si to odpustil, lebo Zemanová začala učiť existencializmus. Beznádejnú plochosť svojej hrude si tentoraz riešila rozprávaním o hraničných situáciách v živote súčasného človeka prenasledovaného sklamaniami, úzkosťami a traumami. (Napadlo mi, že jedinou hraničnou situáciou v zbytočnom živote panny profesorky Zemanovej bola situácia na hraničnom priechode s naším južným susedom a trvala celé jedno mávnutie colníkovou rukou.)

Prednášala o vine metafyzickej a individuálnej, o slobode a šťastí. Diktovala mojim milučkým spolužiakom vety ako "človek je budúcnosťou človeka", "telo máme, nie sme tým telom" a podobné, ktoré si moji rovesníci poctivo zapísali a do budúcej hodiny sa ich naučia.

Samozrejme, posledné lavice v strednom rade a v rade pri okne opäť nesklamali.

Ludvík celú hodinu zísal do knihy Zohar a obkresľoval si do zošita všelijaké tajomno-mysticko-kultové znaky a diagramy a v noci bude so svojou epileptickou matkou oživovať Golema.

Neumann, so slúchadlami ukrytými pod nádhernými hnedými kučeravými vlasmi po pleciah, si do uší púšťal svoje večné brutal disco. S tripom pod jazykom mu bolo dobre.

No a kultová wamp woman Hazel Hash, vlastným, nikdy nepoužitým menom Monika Štefančíková, odetá v čierno-čiernom habite poobíjanom lesklými kúskami plechu najrôznejších tvarov, si práve opretá čelom o okraj lavice snažila naraziť tupou pumpou žilu.

10

Keď som sa vracal z novootvorenej U-rampy, bolo už dosť neskoro. Hodinky som síce nemal, ale tipujem, že mohli byť tak dve nadránom, menej nie. Mal som dobrú náladu, lebo umelé osvetlenie urobili skutočne na úrovni. Navyše som konečne zvládol body jarr a invert, čo sú fakt dosť brutálne ťažké triky, takže dôvodov bolo viac než dosť. Jasné, že sa úspechy ešte šli zapíť do Endu. A bol aj nejaký grass.

Už som bol skoro pri dome, keď ma zrazu zastavili dvaja strašne nenápadní páni.

"Tvoje doklady!"

Trochu mi zalepilo. Občiansky mám už síce asi dva roky, ale zatiaľ ho odo mňa nikto nechcel, jasné, že ho so sebou nenosím, nie som blbec.

"Nemám ho pri sebe, nestačí električenka? Ja bývam tu blízko..."

Jeden z nich zobral cestovnú preukážku do ruka pozorne si ju prezeral. Adresa na nej nie je, len meno a rodné číslo.

"Vieš o tom, že keby sme chceli, môžeme ti dať pokutu? Vieš o tom, že keby sme chceli, môžeme ťa zobrať na veliteľstvo?"

"No keď sa vám chce, teraz uprostred noci..."

"Ako sa to s nami rozprávaš? Kto si myslíš, že si? Na tvojom mieste by som sa trochu krotil! Nemysli si, že o tebe nič nevieme! Vidiš," obrátil sa na svojho kolegu, "my sme sa ho vlastne chceli niečo opýtať!?"

Prestával som tomu rozumieť. Najprv som si myslel, že si trochu vypili, aby vydržali tú hroznú nočnú nudu, ale opití nevyzerali. Skôr naopak, akoby boli až príliš pri zmysloch.

"Kde si bol dnes večer, Christian Ch.?"

Dokelu! Ten trávový podnik End im radšej nespomeniem. Neverím, že ho nepoznajú.

"Iba tak, s kamarátmi."

"A čo, to ste boli vonku? Alebo ste aj niekde sedeli? Na malinovke napríklad, čo?"

Zaboha som si nemohol spomenúť, ako sa volá ten škôlkársky podnik, kam chodia všetci najväčší trokli.

Aha, jasné, O. K., už to mám.

"No, boli sme s kamarátmi v Prima disco, ako vždy..."

"Vážne, a ako bolo v Ende, čo? Mal si aj trávu, alebo tentoraz niečo silnejšie, hm?"

Nezmohol som sa na slovo. Zahmlievalo sa mi pred očami.

"No tak čo, ako bolo? Dal si si dnes extasy, tú máš predsa najradšej, nie? Alebo si už aj picháš, či ešte nie? Šetríš si to na neskôr?"

Začalo mi byť zle a pichlo ma pri srdci. Báľ som sa, že odpadnem.

"No odpovedz, keď sa ťa pýtame!"

"Neviem, o čom hovoríte, to bude nejaké nedorozumenie, s niekým si ma mýlite! Prosím vás, nechajte ma, ponáhl'am sa domov!"

Akoby čakali len na chvíľu, keď to poviem.

"Teraz sa bojíš, však? Teraz máš plné gate, ale inak si chlap, čo? Dávaj si bacha, to ti radíme! Zmeň svoj životný štýl, lebo sa nebudeš stíhať čudovať, ty hrdina! Vieme o tebe všetko, to si zapamätaj, všetko! A teraz padaj domkov, nech sa nám tu nerozplačkáš!"

"Dovidenia," zamrmlal som a rozbehol som sa. Triasli sa mi kolená.

"Záleží len na tebe, či sa ešte uvidíme, alebo nie," počul som za sebou. Zdalo sa mi, že volanie ešte pokračovalo, ale už som bol príliš ďaleko, aby som rozoznal jednotlivé slová.

Priznám sa, myslel som si, že podobné veci sa u nás už skončili. Prvý raz som to zažil na vlastnej koži a prvý raz v živote mi nebolo všetko jedno.

11

Telefón nás vyrušil pri sledovaní šesťdesiateho tretieho dielu obľúbeného televízneho seriálu s hviezdny hereckým obsadením pre všetky generácie s názvom My dear family.

"Nechaj, to bude pre mňa," povedal otec. Pohotovo vstal a moja, aj keď ešte rozradostená, vnútorná schránka mi nejakými chemickými šťavami oznamovala, aby som si dával pozor.

"Prosím?"

Hlavu som obrátil o deväťdesiat stupňov doprava. (Na chvíľu som prestal myslieť na vyústenie nepríjemnej rodinnej hádky medzi Johnnym a Bobbym, do ktorej ako zmierlivý a nestranný činiteľ vstupovala grandma Catharine. Ráznejšie priebeh roztržky ovplyvňovala matka Juliet, ktorá podporovala Bobbyho, svojho druhého a milšieho syna, ktorý chce rovnako ako otec Tom zostať pracovať na farme.)

Počúval som otca.

"Dobrý večer, áno, to som ja."

"Naozaj? Nespomínam si. Nie. Nie, ale mne voláva veľmi veľa ľudí, takže mi musíte odpustiť."

Ale to už som bol na nohách. Stál som pred ním a rukami, nohami a hlavne ústami som ukazoval, že "nie som doma". Dal som si dobrý pozor, aby zo mňa nevyšiel ani hlások. Otcov úsmev od neviemodkiaľ po neviemkam, sprevádzaný súhlasným pokyvkávaním hlavou, mi však roztratené zvyšky odvahy okamžite vrátil.

"Je mi ľúto, ale nie je."

"Asi nie, hovoril, že ide za nejakou kamarátkou a že sa vráti neskoro, takže nemám potuchy."

Ty magor! Počkaj, keď sa najbližšie objaví Nagyova so svojím účtovníctvom! Budem zhovorčivejší!

"Niet za čo, naozaj niet za čo, dopočutia, Mária. Dopočutia!"

Slúchadlo sklaplo.

"Človeče, ty si boh! Ani by som to na teba nepovedal. Až na tú kamarátku!"

Normálne som mal chuť poďakovať sa mu. Ale zasa až tak ďaleko sme ešte nezašli.

"No dobre, upokoj sa. Radšej mi povedz, čo je to tá Mária zač."

"Nechci vedieť. Ale krásna je, to sa musí nechať."

"A čo chceš viac? To ti nestačí? Bože, mám to ja syna!"

"Hm."

Obrátil som sa späť k televízoru. Na obrazovke už všetko nasvedčovalo tomu, že hádka sa po niekoľkých silných úderoch do brucha, ktoré dopadali štyri centimetre od tela (zvuky sa donahrávajú v štúdiu), predsa len skončí zmierením. Súrodenci si rany rozdali v rovnomernom počte.

Ale práve vo chvíli, keď Johnny padol Bobbymu do náručia a matka s grandmou im každá z jednej strany uhládzali nagélované vlasy, do izby vbehol otec rodiny Tom v kovbojskom klobúku a s umelohmotnou pištoľou v ruke. Začal (do prestrihu na černocho, ktorý ležal spútaný v maštali) rozprávať o hanebnom zvedení slúžky Sáry záhradníkom Juanom. Do veľkého detailu černošskej tváre, po ktorej nekonečne dlho stekala jedna jediná slza, zatiaľ čo z úst mu vychádzali zvuky také podobné smiechu, sa s krajnou neústupčivosťou vopchali titulky.

12

V nedeľu znova prišiel otravovať dedo. Otec bol výnimočne doma, takže som mohol trochu skôr zmiznúť v izbe a nechať ich osamote.

Stačí, aby sa dedo objavil vo dverách, a mne sa už dvíha žalúdok. Najmenej dva týždne nevymenené slipy. Kvapôčky potu pod pazuchami. Zrejme nikdy neprané ponožky. A potom zápach z úst a nevyhnutné bozkávanie, respektíve dva dotyky lícami na jeho pichľavom strnisku, skrátene na maximálnu možnú mieru.

"Ahoj, dedko! Vitaj, pod' ďalej. Daj, vezmem ti kabát!"

"Ahoj!"

No začni, no táák, už pár sekúnd meškáš s výčitkami!

"To si ty ale vnuk! Ani sa neukážeš a ja som celé dni sám!"

No konečne, už som sa zľakol, že ma dnes nepokarháš!

"Ale, dedko! Veď som chcel, ale vieš, teraz toho máme veľa v škole. Poznáš to, bliži sa vysvedčenie, a tak... Ale tento týždeň možno budem mať voľnejší. Vieš, že keby som mohol, tak prídem."

Bože, osprchuj sa! To hádam nie je možné, taký smrad!

A zuby, mein Gott! Čo nemáš doma zubnú pastu! Keď chceš, dám ti peniaze, aby si si nejakú kúpil. Ale koniec koncov, už by to bolo aj zbytočné. Koľko máš rokov? Šesťdesiatjeden? No tak, kamarát, to by sa už aj patrilo otrčiť kopytá. Sakra! Štvorizbový byt vo vilovej štvrti, a ty sa tam potáčaš sám! Mohol by som tam bývať so všetkými svojimi známymi! Nepoznám jediného, ktorý by chcel zostať pri fotrovcoch. Keď k tomu pripočítam tvoje devízové kontá a vkladné knižky, môj život začína mať zmysel.

"Ale veď ja viem, si mladý, musíš sa zabávať, ani ja som nebol iný. A aby som nezabudol – niečo som ti priniesol."

Doboha! To znamená ďalšie dva bozky a vyhadzovanie najlacnejších cukríkov zo samoobsluhy do smetného koša hneď po oslobodzujúcom odchode.

"Tak, páči sa a pochutnaj si."

"Jéé, ďakujem, dedko, to si nemusel, ďakujem ti."

Dve poškriabania na líca a v ruke sa mi objavila bezpochyby jedna z najmenších čokoládových tyčínok na svete, presne taká, akú dávajú už týždeň zadarmo v supermarkete M & M. Po niekoľkých slovách, ktoré prehodil s nešťastným otcom a ktoré som vnímal tak, akoby ani nikdy neboli vyslovené, sa dedo odplazil na záchod. Tam na potešenie ostatného osadenstva bytu zostal vyše desať minút. Následkom toho nám smrdela celá chodba – japonský ventilátor nie je na podobné extrémne prípady dostatočne pripravený.

Dedo spláchol tak, že záchod prestal splachovať. Kľučka na dverách mu zostala v ruke. Kohútiky v kúpeľni zatiahol tak, že nám zase začala kvapkať voda.

Keď vychádzal z kúpeľne, z kuchyne som na neho za kričal: "Dáš si kávu?" a vodu som už dal variť,

lebo som vedel, že si dá.

"Áno, urob mi nesku, prosím ťa!"

"Samozrejme, dedko."

Podľa zvuku, ktorý vydávali jeho ťarbavé nohy, som hneď vedel, že si to namieril ku mne.

"A prinesiem ti do obývačky aj kekсы!"

Neviem, či moju nenáročnú narážku pochopil, ale každopádne čaptanie papúč na chvíľu prestalo a potom sa vzdalovalo. V obývačke ho má na starosti otec.

Zalial som kávu pre oboch a odniesol im ju.

"To by si neveril, jemu ten štartér blbne už skoro mesiac! Mesiac, vieš, čo je to mesiac?"

"So štartérmi sú furt len problémy..."

"No to ti teda poviem, že sú! Celý mesiac! A kľúč desinu nemôže nikde zohnať! Jediný kľúč, ktorým to môže spraviť, a nemôže ho nikde zohnať! To je na porazenie. Celý mesiac!"

Otec sa zúfalo snažil tváriť, že ho to baví. Veľmi mu to nešlo. Našťastie, dedovi to neprekáža, lebo svojimi očami ho vidí len ako veľkú farebnú škvrnu.

Šálky som položil na stôl a zmizol do svojej izby.

Sadol som si asi na meter od televízora a zapol MTV. Svoj TV set mám zapojený na quadro reproduktory, čo je už fakt slušná sila. Ale aby som neprivolal deda, dal som si na uši slúchadlá a z dobrej nálady ma prebralo až poklepanie po pleci. Vypol som zvuk.

"Odchádza..." povedal mi potichu otec. "Chod' sa s ním rozlúčiť."

Podľa digitálnych hodín na stene prešli dve hodiny. Dedo na odchode – pred očami sa mi objavila vidina dvoch týždňov pokoja a ďalšie dve poškrabkania som zniesol.

"Papá, dedko! A vďaka za návštevu!"

"Ahoj, Christianko, maj sa dobre! A..."

Nie, on ma chce znova pobozkať! To nie! Dva týždne mám mať pokoj!

Uslintanými perami sa mi naklonil k uchu, ale našťastie sa ho nedotkol.

"...zastav sa niekedy, keď pôjdeš okolo, veď vieš, že som stále doma."

"Samozrejme, dedko. Tento týždeň ešte asi nie, máme nejaké ťažké písomky, ale na budúci by to mohlo vyjsť."

Dal som si dobrý pozor, aby som nezabudol povedať to "mohlo".

Stále nie a nie prekročiť prah! Prešľapoval na mieste, krútil hlavou – keby mal nejaký rozum, tak poviem, že premýšľal – a odrazu sa hrabal v taške.

Myslel som, že mu vypadol nejaký cukrík, ktorý mi chcel dať, aby mohol povedať, že mi dal dva dary.

Namiesto nejedlého kivi želé však žmolil v ruke zelenú dvacku.

"No a tu," s víťazoslávnym úsmevom na tvári mi inflačné bezcenný zdrap podal, "máš na kino. Si mladý, musíš sa zabávať, no nie?"

Ty sa netvár, že nevieš, koľko stojí kino! Na to ťa príliš dobre poznám, aby som ti naletel. Za tú dvacku si radšej kúp dvojicu papierových vreckoviek!

"Ježíš, dedko, ty si zlatý!"

Doboha, ďalšie škrabanie! Mňa trafi. Už sa dekuj, lebo ti pomôžem!

"Ďakujem ti, dedko, a zájdem zasa raz do kina."

Naposledy som totiž bol včera. A predtým predvčerom! A vyšlo ma to na dve kilá.

Keby tak trochu viac primrzlo! Ale najprv by musel byť odmäk. A potom: klzká cesta, ktorá dedka neodradí, ale – je tu to "ale". Jeho nešikovné haksne, ktorých chlpy nachádza posledných pár rokov každé ráno na posteľnej plachte, by sa trošičku pošmykli. Tučnučký deduško by v nenávratne nechal rovnováhu a padal by. A zhodou prevažne šťastných okolností by akurát prechádzal popri obrubníku a celou svojou nezanedbateľnou váhou by naň narazil kolienkom.

Hlavičkou by dopadol na chodník. Bolo by to bolestivé, aj slabý otras mozgu by z toho bol, ale v porovnaní s kolenom úplná maličkosť! Kolenom by na tom bolo oveľa horšie. Kto by to bol povedal: jedno hlasnejšie rupnutie, a čo to všetko neurobí! Šlo by to do sadry, to je samozrejme. Ale v jeho veku až na dva mesiace, to je dvakrát dvakrát dva, osem škrabaní.

Lenže nastali by "menšie, ľahko zvládnuteľné komplikácie", koleno by sa zle zrástlo a muselo by sa

lámať. To sú dva mesiace a osem škrabaní (a ten vzduch v nedeľu doma!). To už je spolu šesťnásť škrabaní, no ale noha u staršieho človeka často šarapatí a táto, potvora, znova zle zrástla. Večné "všetko máme pod kontrolou, o chvíľu máte nohu silnú ako buk!" sprevádza dedka pri písaní listu ministrovi zdravotníctva. Neškrabaní príjemne pribúda a kohútiky si už na kvapkanie ledva pamätajú.

No a potom je to už naozaj len otázka času: nenápadné nádorové bunky si našli útočisko, radujú sa, bujnejú a dedko presviedčaniu, že na onkologické oddelenie ho presúvajú iba pre dlhodobé testy v kútiku srdca (mimochodom, čoraz slabšieho), verí. Ale každá viera prežíva krízy a doby pochybností a ani dedkova nie je výnimkou. Ťažko aj veriť, keď človeku prinesú na podpis papier, či súhlasí s odrezaním nohy v stehennej časti... Dedkov prechod k medicínskemu ateizmu je rýchly. Pri písaní druhého, tentoraz otvoreného listu ministrovi zdravotníctva, ktorý nakoniec, po predbežnom súhlase, odmietla uverejniť aj redakcia suverénne najnepredávanejšieho Hlasu slobody (asi týždeň nato redakcia verejne vyhlásila krach), už dedka nesprevádza nikto. Lekári aj sestričky sa ním z dôvodu "ustavičného odmietania spolupráce lekár – pacient prestanú zaoberať. Ušetrené škrabania sa už ani nedajú spočítať a je jasné, že žiadne ďalšie už nebudú. Za necelý rok sa svet zbavil jedného zbytočného.

"Tak teda už idem!"

"Mohol si ešte zostať," snaží sa radosť v našich očiach vážnym hlasom zakryť otec, "nemáš doma predsa nič dôležité..."

"Ale vieš, pôjdem už. Tak, dobre sa tu majte!"

"Ahoj, otec!"

"Ahoj, dedko!"

Po zabuchnutí dverí stačí už len poriadne vyvetrať a na dva týždne mám znova dedka rád. Pripomínať mi ho bude nespľachovač, kľúčky a kvapkajúca voda.

13

Zvonenie telefónu je pre mňa znamením premeny vo vlastného otca. A ozývam sa zásadne prvý.

"Prosím, Jozef Ch."

"To si ty, Jozef, ty sviňa, chce sa mi z teba vracať! Toto si mi nemal urobiť, toto nie!"

Zo slúchadla sa na mňa vyrútil zúrivy škrekot hysterickej čerstvej štyridsiatničky, ktorú zrejme pred pár týždňami prekvapil pohľad na vlastné nohy, posiate modrými kopčekmi, čo sa každý deň zväčšujú.

"Všetko si mi mohol spraviť, ale toto nie!"

Mlčal som a dúfal, že existujú situácie, ktoré sa vyriešia samy.

"Teraz niečo povedz, teraz buď múdry! Vtedy som ti bola dobrá, čo?"

"Prepáčte, slečna, ale..."

"Drž hubu, ty beštia! Môžeš sa tváriť, že ma nepoznáš, ale toto ti nedarujem. Toto ti len tak ľahko neprejde! Toto nie! Môžeš zložiť slúchadlo, ale nič tým nevyriešiš, lebo ja už som sa rozhodla a nič ma nezastaví!"

Nastala krátka prestávka. Ale aby sa diváci nenudili, nenastalo ticho. Skôr naopak, slová boli vhodne nahradené škrekotom a vzápätí nasledovalo nekončiacie smrkanie a chrapčanie. Ale ja, tentoraz úplne bez invencií, som sa zmohol akurát na to, že som slúchadlo kládol asi najdlhšie vo svojom živote.

Vydýchol som si, až keď sa prerušilo spojenie.

Prvý raz (našťastie iba chvíľočku) som si myslel, že medzi pravdou a klamstvom je nejaký rozdiel.

14

"Ešteže niekto u nás v robote kupuje Svet dnes, ináč by som ani nevedel, čo to mám doma."

Čítal som si práve najnovšie číslo fanzinu Thrasher a hneď mi bolo jasné, o čom je reč. Ale, samozrejme, tváril som sa, že som nič nepočul.

"Myslím, že sa budeme musieť vážne pohovárať."

"Prosím? Čo sa stalo?"

"Netvár sa, že si ma nepočul, myslíš, že ťa nepoznám?"

"Prepáč, ale naozaj som nepočul."

"Ty ma považuješ za blbca, alebo čo? Dobre vieš, o čom hovorím, tak sa tu nehraj na neviniatko!"

"O. K., otec, O. K., som za to, aby sme sa porozprávali. Je to len rozhovor a ja som v ňom chcel povedať pár vecí, o ktorých sa u nás veľmi nehovorí. Viac ti k tomu nemám čo povedať."

"Nehovor! Tak ja mám syna narkomana a on mi k tomu nemá čo povedať?! No to je výborné! To sme to teda dotiahli! Ty si už úplne zošalel alebo čo? Ty chceš zničiť život sebe aj mne? Máš rozum, človeče?"

Potom sa na mňa zrazu z ničoho nič zahnal. Možno to bola celkom prvá facca, ktorú som od svojho otca v živote dostal. A bola silná, svinsky silná.

"Podaj mi ten Svet."

Podal mi ho. Ako prvý mi padol do oka palcový titulok NEHANBÍM SA, ŽE SOM NARKOMAN. Okamžite mi bolo všetko jasné. Žiadna anketa, ale fingované interview a fotka taká, že som sa nespoznával. Úsmev na celý záber, vycerené zuby a text: "Závislosť, nebuďte smiešni!" – odpovedá študent prominentného gymnázia Christian Ch.

Zo samotného interview som sa o sebe dozvedel celkom zaujímavé fakty. Už hneď prvá odpoveď "Áno, drogy som skúsil" mi napovedala, o čom to asi celé bude. Nemýlil som sa. Pichám si heroín a speedball – a to každý deň. Vyskúšal som už úplne všetko, rozdiely v tom nerobím. Na závislosť neverím, to sú len kecy rozširované policajtmi. Spoločnosť neuznávam a nerobilo by mi problémy kradnúť – už som to pre peniaze na dávku aj robil. (Prvá polovica vety bola výnimočne akoby naozaj odo mňa.)

"Otec? Budeš mi veriť, keď ti teraz niečo poviem, aj keď to možno nebude zniet' veľmi presvedčivo?"

"Najprv to chcem počuť, nechcem ti nič odsúhlasiť' vopred."

"Ten článok je vymyslený! Nie celý, ale veľká časť z neho je vymyslená. Myslím to vážne. Fakticky."

Pozrel som sa na otca a videl som, že mu nie je všetko jedno. Ale myslím, že predsa len viac dôveruje mne ako nejakej posratej redakcii.

"Dobre, tak mi povedz, čo sa vlastne stalo."

Porozprával som mu, čo za ksichty to vlastne boli, a myslím, že som ho v niečom presvedčil.

"Niežeby mi nebolo jasné, že všetky noviny sú zmanipulované, ale toto je predsa len trochu priveľa. Rozumieš mi, toto som nemohol tušiť! Ja chápem, že keď za to majú ťažké prachy, tak si vymyslia hocičo a človek je to posledné, na čom im záleží. Ale toto presahuje všetko! Sorry, otec, fakt."

"No dobre, s tou závislosťou som sa zrejme riadne sekol a priznávam, že o tom vlastne nič neviem, lenže vží sa do mojej situácie. Predstav si, čo si o mne pomyslia v robote, keď sa dozvedia, že môj syn fajčí marihuanu, v kluboch si dáva tabletky a dokonca to považuje za normálne! Aj keď je to, ako stále hovoríš, nenávykové..."

"Ja fakt neviem, čo, no, čo – netuším. Nemali by si myslieť' nič zlé. Je to predsa v pohode, len im povedz, že ja si dávam bacha na tvrdsie veci. A že pokiaľ sa človek niečoho chytí, tak je to v pohode. Keď nie, môže ľahko zblbnúť'."

"No vidíš, a teraz si vymýšľaš. Čoho si sa chytil ty?"

Shit! Trochu som svojej fantázii popustil uzdu.

"Čo? Ja? Neviem, ja len tak, v pohode, kde sa čo pritrafi."

"Myslím to vážne, tak netrep. Čo budeš robiť, keď vypadneš zo školy? Fajčiť tú svoju trávu? A z čoho budeš žiť?"

"Jasné, že nie, ale to sa zvládne, niečo sa už nájde. Ešte neviem, ale veď ja nepotrebujem nejaké vily s bazénmi a štyri autá! Ja len tak pomaličky, snád' bude podpora, niečo, kde nebude treba makať... Veď aj tak drvivá väčšina ľudí robí úplné blbosti, ktoré nikomu na nič nie sú. A kopa ľudí je ešte stále dost' bohatá, takže kradnúť' sa dá vždy. Pokiaľ ti nejde o veľa, tak akoby si ani nič nerobil. Zober si to: bývanie načierno, falošná električenka, falošné stravné lístky... To všetko dnes zvládne aj malé decko a to sú pre mňa dve tretiny nákladov."

"No dobre, ale v prvom rade potrebuješ peniaze. Z niečoho žiť' musíš!"

"Ale však hej! Mne je to úplne jasné, to mi nemusíš hovoriť'. Ale ja myslím, že to pôjde, len treba mať správnych známych, kontakty."

"Kristepane, to hádam nie! Čo len z teba bude!"

"Ale, otec, ja len dúfam, že teraz nebudeš mať nejaké pocity viny alebo čo! Ty s tým absolútne nič nemáš, neboj sa, visieť' na krku ti nezostanem."

"Bože, to kde chodíš na tieto názory, človeče? Ja na to už kašlem, s tebou nepohnem. Idem spať'. Čau." Obrátil sa a zamieril do spálne.

"Otec?"

Otočil sa.

"Áno?"

"A ako pani Nagyova?"

"Čo? Myslíš tie zápisnice? Už je to o dosť lepšie, máme to teraz v robote trochu voľnejšie..."

"Aháá, O. K., tak dobrú noc."

"Dobrá."

Po dlhom čase som sa znova schuti zasmial.

15

Hovorí sa, že v každom človeku sa skrýva sadista. Nemám rád slová, ako každý, všetci, nikdy, navždy a im podobné, ale vo mne sa sadista skrýva určite. Rozkoš bola v tom, že sa mi ho podarilo odhaliť.

V ten deň som v knižnici dočítal nudné Freudove listy Jungovi a už som neváhal. Superlepídlo kúpíte v každej drogérii, ale ja som si dal prácičku. Zohnal som si 3-Fach Wirkung s trikrát dlhším návodom na použitie, ktorý však na väčšine svojho recyklovateľného papiera obsahoval len výzvy asi vo všetkých existujúcich jazykoch (okrem nášho), že lepšie je zistiť si číslo najbližšej chirurgie už pred použitím, ako nadávať na nemožnosť otvoriť telefónny zoznam spojenými rukami a sliniť ho pri pokusoch dokázať to zubami. Ďalej bol na papieri už len oznam v angličtine, že ak vám lep zasiahne oči, nemiňajte peniaze za očnému lekárovi a volajte rovno do útulku pre príslušne vycvičeného psa.

Sneh-nesneh, šiel som na Maovi a celkom mi to šlo.

Máriu môj príchod trochu dosť prekvapil. Ale hneď som vedel, že príjemne. Asi jej napadlo, že sa s ňou chcem vyspať. O spoločnej služobnej ceste, ktorú podnikajú jej rodičia, mi v rôznych banálnych narážkach hovorila asi sedemkrát.

"Nazdar, Mária! Môžem ísť ďalej?"

Začervenala sa, ale hneď nato mi ukázala svoje krásne biele zuby.

"Ahoj, Christian! Pod' ďalej! Som rada, že si prišiel."

Ja by som na tvojom mieste nebol! Hoci: moja tvár bola najnevinnejšia z nevinných a takou aj zostala. Niežeby som bol nejaký neurotik, ale predsa len som si prípravu predstavoval trochu drásavejšiu a – jedine rozkoš, čistá rozkoš!

Trochu som ľutoval, že pre Máriu nič nemám, žiaden kvet ani nič. Ale vlastne môže byť rada, že som prišiel aspoň ja. Aby neboli zbytočné problémy, suverénne som ju pobožkal na pery. Chcel som jej dať len krátky bozk, ale ona ma hneď objala a prisala sa na mňa. Širšie otvorila ústa a vnikla mi do úst jazykom. Niečo podobné som od nej nečakal a chvíľu mi trvalo, kým som sa rozhybal.

"Milujem ťa," povedala, a to ma prebralo.

"Aj ja ťa milujem! Zúfalo ťa milujem, tak, ako to hovoria v Červenej knižnici."

Neuvedomil som si hneď, že Umberto myslel na vyznanie lásky vzdelanej žene, ale Mária, našťastie, určite nie je Ekologička ako ja.

"Musím sa vyzliecť," vyhrkol som v krátkej prestávke na nadýchnutie medzi olizovaním, ktoré ma už trochu nudilo.

"Áno, vyzleč sa, prosím!" povedala hlasom ako zo zlého pornofilmu. Musel som sa zasmiať. Mal som totiž na sebe ešte bundu a airwalky, a ona už bola neviem kde.

Začala sa mi pozdávať. Takúto som ju nepoznal, aj keď so sexuálnou vyprahnutosťou skrachovaných intelektuálov som sa stretol už neraz. Hoci som si to o nej doteraz nemyslel, aj ona zrejme bola ten typ, ktorý po dopozieraní Bergmanovho televízneho filmu prepne na Sportworld, so vzrušením sleduje zápasenie polonahých kick-boxerov a rukami pritom blúdi po tých najprekvapivejších miestach svojho tela.

Aby som sa rozhybal, dal som si dole aj košeľu. Zostal som len v T-shirte I'M SIMPLY SK8ER. Mária zo seba medzitým zhodila blúzku a vrhla sa na mňa tak, že som stratil rovnováhu. Tentoraz som bol naozaj zúfalý, pretože som padal dozadu a hlavou narazil do železného vešiaka. Bolest' som však ani nestihol pocítiť. Zakrylo ju zdesenie – 3-Fach Wirkung v zadnom vrecku riflí!

No nespamätal som sa hneď. Kedysi hanblivé a tiché dievča menom Mária pri mne totiž kl'áčalo s nahou hruďou! jednou rukou odhadzovalo tielko (podprsenku ako každé slušné dievča v jej veku ešte nenosila)

a druhou mi v rozkroku rozopínala zips. Kým som stihol zareagovať, odopla mi aj kovový gombík a to, čo chcela, mala vonku.

V hlave mi z toho všetkého hučalo, pretože som nemohol uveriť, že takto sa správa panna bez akýchkoľvek skúseností. Lenže mozog hneď zapracoval – ak niekto videl filmografiu všetkých dostupných pornáčov, ani nemusí mať prax.

Ruky som mal bezvládne zložené pozdĺž tela a nehýbal som sa. Mária si zložila hlavu do môjho lona a ústami našla to, po čom túžila. Samozrejme, že to bolo veľmi príjemné a ja som aj pozabudol, prečo som vlastne prišiel.

Ale keď ma zrazu tesne pred vrcholom pustila, nadvihla si sukňu a bez toho, aby si dala dole nohavičky, si na mňa sadla, prebral som sa. Lebo mať to nakoniec aj so znásilnením by sa mi veľmi neoplatilo.

Krátky trhaný zvuk, ktorý vydali bývalé nohavičky. Sukňa, ktorú si vzadu rozopla a odhodila na opačnú stranu ako tielko (lepší erotický film sa bez náruživého odhadzovania šatstva nezaobíde). Výkrik bolesti a krv, ktorá sa jej objavila medzi stehnami – prebral som sa úplne. Rukami som sa vzoprel, vykĺzol z nej a hodil ju na chrbát.

"Tak dosť!" zakričal som a jej pohľad mi povedal, že sa zľakla. Naša hra sa mi však začínala páčiť a nechcel som ju predčasne pokaziť. "Pekne pomaličky, neponáhľaj sa! Vtedy si nežnejšia..." povedal som hlasom hrdinu-mnícha z priemernej talianskej erotickej komédie, ktorej dej je zasadený do okolia Bibione.

Aby som svojim slovám dodal vážnosť a Márii odvalu, ktorá jej doteraz naozaj nechýbala, naklonil som sa k nej. Stiahol som kedysinohavičky, ktoré mala ako posledné oblečenie ešte na sebe. Vlastne nie, nohy jej zdobili ružové ponožky s nápisom PUMA.

Stačilo, aby som sa Márie jediný raz dotkol na správnom mieste, a vrátila sa do nej predchádzajúca náruživosť. Oboma rukami mi chytila hlavu a pritlačila si ju do lona.

"No táák..."

Zatváril som sa mrzuto.

"Pomaličky, nebuď ku mne tvrdá! Máme čas, tak si ho užime celý!"

Znova sa usmiala a ja som mohol dokončiť s'ahovanie bielych kúskov látky, na ktorých neboli červené len srdiečka, ale aj kvapky krvi. A keďže som ju chcel mať takú istú, aká bola pri narodení, museli ísť preč aj obe logá PUMA. Kľáčal som pred ňou, chytil ju za ruky a pritiahol. Kľáčali sme oproti sebe.

"Daj mi dole tielko. Prosím."

Poslúchla ma a oboma rukami mi hladkala hrud'.

"Milujem ťa," začala znova, "a chcem, aby si to vedel."

"Pssst, teraz nič nehovor."

Ukazovák som si položil na ústa. Usmiala sa. Bola nádherná. Hlavu som posunul o kúsok bližšie k nej a naše pery sa spojili. Jej ruky sa akoby samovoľne ocitli na mojich stehnách, chytil som ich a jemne odtiahol.

"Ešte nie," zašepkal som.

Nenahnevala sa. V tej chvíli som už vedel, že ju mám pod kontrolou.

"Si fantastický, Christian!"

"Ja viem, a budem ešte lepší – a to už veľmi skoro..."

Perami som sa dotýkal jej nosa a posúval sa vyššie. Neviem, či sa znova cítila ako v erotickom thrilleri, alebo ju to naozaj tak zobralo, ale vzdychala nehorázne.

"Zavri oči. Zatvor ich a neotváraj."

Poslúchla ma. Pobožkal som ju na obe viečka a odtiahol hlavu.

"Máš ich zavreté? Pozerám sa, takže nepodvádzaj!"

Usmiala sa a pokývala hlavou na súhlas, akoby som jej zakázal aj hovoriť. Chvíľu som nad ňou nehybne kľáčal. Potom som si stiahol levisky, ktoré už aj tak boli viac vyzlečené ako oblečené. Po chvíli som si dal dole aj slipy.

Zvuk vyzliekaného šatstva ju primäl k oliznutiu pery jazykom. Neverím, že jej to napadlo len tak. Film. Zasa film.

Vo chvíli, keď som si kvôli slávnostnej príležitosti s'ahoval aj ponožky, otvorila oči. Z jej tváre sa stali

jedny veľké otvorené ústa.

"Ešte chvíľočku!"

Poslušne ich znova zavrela. Nahmatal som zadné vrečko levisiek a vytiahol 3-Fach Wirkung. Kovový obal našťastie zostal neporušený. Takže džinsy som z koberca nemusel dvíhať chirurgicky a rýchle výhovorky o novom hobby a starej láske k leteckým modelom zostanú len v mojej pamäti ako memento nie vždy výnimočnej invenčnosti.

Jemne som sa dotkol Máriiných prs. Pridržiaval som ju a položil ju na chrbát.

"Vydržíš ešte? Už len chvíľku."

"Áno, ale už naozaj len chvíľočku! Prosím!"

Opačným koncom vrchnáka som do špičky lepidla urobil dieru a lep sa ihneď lial von. Bolo mi jasné, že sa musím ponáhl'at'. Začal som pod pravou pazuchou. Keď som urobil prvých pár centimetrov, Mária vykrikla:

"Med, ach, med! Christian, si božský, líž ma! Líž ma!"

Zdesene som jej pozrel do tváre. Oči zatvorené. Jazyk sa pohyboval na všetky svetové strany... V myšlienkach musela byť poriadne ďaleko, lebo kde by som v tej chvíli zohnal med, to som netušil.

Možno si myslela, že som si ho priniesol so sebou!

"Už, už to bude," odpovedal som na jej lízaciu výzvu. Ale hrôzostrašná predstava, že ma od nej chirurg oddeľuje skalpelom, pričom mne trhá chuťové bunky na jazyku a jej pokožku s čiernymi kučeravými chlpkami, ma prinútila konať rýchlejšie.

Jediným šmahom som urobil dlhú priesvitnú čiaru od pazuchy až k lonu a hneď to zopakoval súmerne na druhej strane. Na 3-Fach Wirkung to predsa musí stačiť!

Chytil som Máriu za obe ruky a pritlačil ich na lepkavú čiaru ("držte päť sekúnd"). Jeden. Dva. Pozrel som sa jej do očí. Tri. Boli otvorené. Štyri. Výkrik. Našťastie päť sekúnd je horná hranica a 3-Fach Wirkung je prosto 3-Fach Wirkung.

Prudké zhoršovanie situácie som predvídal. Zatiaľ čo mi v hornej polovici chromé telo koplo ešte bezchybnými (a depilovanými, ako som až teraz zbadal) nohami do rozkroku, na pravú stranu stehna som už stačil spraviť novú, aj keď o poznanie kratšiu čiaru. Stehnami som Máriu obkročil a celou silou tlačil nohy k sebe.

V odratúvaní sekúnd som bol už pred prvou prerušený opätovným úderom medzi nohy, tentoraz spojenými kolenami. Zatmelo sa mi pred očami a prepadol som dopredu. Hlavou som narazil do Máriiných zubov a spadol na bok. Zdvihol som zrak k nohám a už som v hlave koncipoval ďakovný list výrobcovi – stačí necelá sekunda!

V tej chvíli som už bol víťazom a šlo len o to, urobiť rozkoš čo najdlhšou. Stačila jediná kvapôčka na ľavý členok a bolestivé kopanie týtkami sa presunulo do šedivej minulosti.

Máriine ústočká vyvreskovali tie najneočakávanejšie prosby o pomoc. Nedarilo sa mi ich zavrieť, nech som rukami robil, čo som len bol schopný vymyslieť. Keďže mi dosť záležalo na tom, aby susedia netvrdili, že v čase neprítomnosti rodičov prežíva ich dcéra sexuálne orgie a panenstva bola zbavená použitím násilia, rozhodol som sa využiť jej vlastnú prácu. Nahol som sa nad ňu so svojou mužskou pýchou uvedenou do pohotovostnej polohy. Po priblížení sa na pár milimetrov od tváre sa ústa – za zvukov sklapnutých zubov – zavreli. A tak sa bez zbytočného mrhania energiou a s jednou kvapôčkou 3-Fach Wirkungu vreskot zmenil na tiché, nezrozumiteľné mumlanie.

Nebol som spokojný akurát s Máriiným radikálne klesajúcim záujmom o spoluprácu, ktorá sa začala tak plodne a viedla bezpochyby k obojstrannému prospechu.

"Tebe sa nepáči, čo s tebou robím?"

Odpovedal mi nezrozumiteľný bľabot, sprevádzaný spíškou slín.

"Prosím? Prepáč, ale nerozumiem ti. Hovor zrozumiteľnejšie, nerozumiem ti. Nie, odpusť, ale naozaj nerozumiem. Je mi to veľmi ľúto."

Niežeby bola Mária doteraz extra komunikatívna, ale teraz to s ňou evidentne šlo dolu vodou.

Chcel som ju síce mať pôvodne úplne celú, ale keďže sa príliš vehementne metala z boka na bok, z obavy o jej zdravie som musel pristúpiť k neželanému, no nevyhnutnému kroku. Nadvihol som ju a 3-Fach Wirkungom nakreslil na jej chrbte veľké srdce prestrelené šípom. Posediačky som sa na nej

prevážil dopredu. Hlavu som si zložil na jej dobre vypracovanú hrud' a päť sekúnd spočinul v slastnom objatí. Bolo mi síce trochu ľúto kvalitného arabského koberca, ale nič sa nedalo robiť. A keďže patrím k tým, čo myslia dopredu, jednou rukou som jej trochu nadvihol hlavu a druhou jej do vlasov vytlačil obľúbenú tekutinu.

Aby som nič netušiacim rodičom aspoň trocha uľahčil prácu, urobil som si krátku prestávku. Zašiel som k telefónu, z bloku položeného na stolíku vytrhol papier a zobral pero, položené vedľa. Zoznam som našiel v prvom šuplíku pod telefónom (existuje vôbec nejaká domácnosť, čo ho má až v druhom?) a hľadal. Nemocnice – pozri Polikliniky. Polikliniky – pozri Zdravotníctvo. A tam konečne! Chirurgia, Pohotovosť, presne to som potreboval. Na vytrhnutý papierik som napísal CALL ME a nižšie pridal číslo pána chirurga. Ale vtedy mi už chýbala moja jediná.

"Prepáč mi, že som ťa tu nechal takú samu. Ako sa cítiš, zlato?"

Pohl'ad na ňu bol utešený. Nahá ležala na chrbte, ruky pri tele, nebyť tých spojených nôh...

"Budeš musieť znova chvíľu čakať. Tvoj fantastický priateľ vysmädol. Ale ty sa neurazíš, však sa neurazíš! Len jeden drink a venujem sa ti. A neboj sa, čakanie ti bohato vynahradím."

Znovu začala so svojim mumlaním a v tvári nepríjemne očervenela.

"Nebud' taká rozohnená! Šetri si sily, budeš ich potrebovať."

Zmizol som do kuchyne. Chladnička bola prekvapivo plná. Bleskovo som schmatol colu. A keď som v mraziacom boxe objavil ľad, nevedel som si spomenúť na nejakú krajšiu chvíľu vo svojom skromnom a jednoduchom živote, plnom lásky, porozumenia a vôle pomáhať tým, čo to potrebujú. Na dreze som zbadal pohár plný slamiek.

Okamžite som si jednu strčil do úst. S ešte skoro plným pohárom som sa vrátil na chodbu.

"Chýbaš mi, Mária. Len na chvíľu sa od teba vzdialim a už mi chýbaš. Nevydržím bez teba ani minútu.

Chceš ma? Chceš ma teraz hneď?"

Zrejme konečne pochopila, že zvukmi, ktoré vydáva, pomoc neprivolá. Tak teraz hrala znechutenú.

Zaryto mlčala s hlavou pohrdavo odvrátenou na opačnú stranu. Colu som položil ku stene a ľahol si vedľa nej.

"Už sa ti nepáčim?"

Ani sa nepohla.

"Už sa ti nepáčim?"

Chytil som ju za hlavu a naklonil k sebe. Zatvorila oči.

"Takže ty ma už nechceš vidieť. Nuž, dobre, keď nechceš, tak nechceš."

Obrátil som sa a zobral 3-Fach Wirkung. Dvoma krátkymi čiarkami a pridržaním mihalníc na raz, dva, tri som jej o sto percent zhoršil viditeľnosť.

Vzápätí som zistil, že aj ja sa ešte dokážem zľaknúť. Márii sa z úst vydral šialený výkrik a mne bolo jasné, že tentoraz bola úprimná.

Oddávna viem, že symboly sú mŕtve, ale v tom (aj keď nahlas by som to nepovedal), že jej posledné slová boli hlasné a nezrozumiteľné, bolo niečo... Bože, kedy sa tohto zbavím!

"Mária, chcem len, aby si vedela, že to všetko robím s veľmi rozporuplnými pocitmi, lebo tvoje intelektuálne kecy som mal naozaj rád. A aké všelijaké zaujímavé veci som sa dozvedel! Napríklad o Sartrovi!"

Ďalšími dvoma lepiacimi priesvitnosťami som Máriu odbremenil od rečových chýb a urobil z nej tiché, úplne tiché dievča.

Jednou bodkou som zastavil aj posledné Máriine márne pokusy udrieť ma nohami, ktorých neúspešnosť by mohla konkurovať aj s ich majiteľkinou neúspešnosťou u mňa. Priateľovi chirurgovi som tak pridal o jednu kobercovú prácu navyše.

Priznám sa, že v podobnej verejnoprospešnej činnosti zbavovania sa zbytočných jedincov ešte nie som veľmi skúsený. Preto ma jej náhla triaška vyviedla z miery. Máriina tvár úplne zbledla, a keď som ju s dobrým úmyslom potešiť chytil za stehno, počul som zrazu tiché syčanie. Bledomodrý koberec sčernel a vytvorila sa na ňom kaluž vody. Vôňa mi hneď prezradila, s čím mám do činenia.

"Toto sa patri? Toto robí slušné dievča? No fuj, že sa nehanbíš!"

Ešte dobre, že som jej rukou nezašiel hneď nižšie a začal decentne pri stehne!

Vôňa moču sa ihneď rozšírila po celej chodbe. Natiahol som sa po colu a nasal do seba polovicu pohára. Kocky ľadu už boli rozpustené.

"Tak ti treba! Teraz si vtom lež, keď sa nevieš ovládať!"

Vtom som si spomenul na vzduchovo ďaleko závadnejšiu dieru na ľudskom tele. Rukou som Márii vklzol pod vlhké stehná. Tentoraz som nešetril a uchránil som ju pred skôr či neskôr pravdepodobným sedením v teplej mäkkej kaši. Následne som opäť ochotne zabudol na súčasnú globálnu svetovú krízu i na program šetrného hospodárenia a pomocou 3-Fach Wirkungu o kúsok vyššie zbavil šancí aj prípadné zvyšky v mechúre.

Smrad mi už bol nepríjemný. Zobral som pohár s colou a vrátil sa na chvíľu naspäť do kuchyne. Po práci má každý občan tohto štátu nárok na odpočinok.

Dosíkal som zvyšky coly na dne a slamka mi zostala trčať v ústach. Vybral som ju z pohára a vtiahol do seba kvapôčky coly, ktoré sa prisali na jej okraji. Keď som už vsával len čistý vzduch, dostal som nový nápad. So slamkou v ústach som sa vrátil na chodbu.

"Neboj sa, už to nebude trvať dlho! O chvíľu príde vyvrcholenie... Si pripravená?"

Nijaké siahodlhé odpovede som od nej v stave takéhoto vzrušenia nečakal. Ale aspoň pokývaním hlavy zareagovať mohla! Robiť niečo proti jej vôli som nechcel.

"Si pripravená?" zvrieskol som jej do ucha, ale ona sa hrala na urazenú a tvárila sa, že ma nepočuje.

"No, keď nechceš počúvať, tak sa nedá nič robiť! Do ničoho ťa nemôžem nútiť."

Dva malé priesvitné kopčeky, pritlačenie uší dvoma prstami a zbesilosť aj hlučnosť našej civilizácie sú pre Máriu veľkou neznámou.

"Vyzeráš dobre, Mária. Fakt, vyzeráš výborne. Vždy si to odo mňa chcela počuť, tak ti to teraz konečne hovorím. A vidíš, ešte mi aj záleží na tvojom zdraví – nútim ťa dýchať nosom. Vieš o tom, že človek má správne dýchať nosom? Veru tak, v nose sú špeciálne chlčky, slúžiace na zachytávanie nečistôt, ktoré sú pomaly jedinou súčasťou vzduchu. Uvedom si, že mi na tebe záleží a ty sa voči mne nesmieš správať nepriateľsky. No táák, buď ku mne trochu milšia!"

Nepohla sa. Dýchala zhlboka a pravidelne.

"Čo myslíš, ako sa ti bude dýchať jednou nosnou dierkou, čo? Vydržíš to? Nemáš náhodou zapchatý nos? To by bola smola, hmm..."

Podľa jej reakcie by som povedal, že som ani nehovoril.

"Takže ako je to s tou dierkou? Mlčíš? Nevadí! Aj tak získavaš jedinečnú možnosť vyskúšať si to."

Z dvoch možností som vybral tú ľavú (je bližšie k srdcu). 3-Fach Wirkung dvakrát prešiel po obvode, palec pritlačil a Mária si vzduch, prichádzajúci do pľúc, čistila už len jednou nosnou dierkou.

"Dievča moje, máš ty šťastie. Ešte by si sa neviem koľko rokov otravovala. Takto to máš v mladom veku, pri plnej sile, aj pohreb budeš mať veľký. Teraz si najkrajšia. O takých dvadsať rokov by ti už prsia viseli a o štyridsať by si žiadne nemala. Môžeš odísť pokojná, ešte šesť dní ti budú rásť vlasy, zuby aj nechty! A prinajmenšom jednému človeku si urobila radosť. Dokonca obrovskú."

Ľahol som si na ňu. Okamžite dýchala rýchlejšie.

"Ja by som sa na tvojom mieste až tak veľmi netešil..."

Povedal som si, že to risknem: vybral som si z úst slamku a pobožkal Máriu na ústa. 3-Fach Wirkung opätovne nesklamal. Ale sakramentsky rád by som vedel, čo sa dialo v Máriinej hlave! Natočila totiž hlavu tak, aby sme do seba nenarážali nosmi. Zrejme si myslela, že všetko, čo sa dialo doteraz, bola len predohra, ja ju teraz začnem odlepovať a konečne to poriadne roztočíme. Chcel by som vedieť, ktorý otvor na tele by chcela otvoriť ako prvý, alebo ktorý by si nechala otvoriť, keby som jej dovolil iba jeden.

Na jej zlepených perách som svoj jazyk veľmi neuspokojil. Vniknúť nebolo kam, oblizovať nebolo čo, a tak som ním zašiel o pár centimetrov vyššie. Jeden otvoru ešte bol.

Nadhodilo ju. Otriaslo ju.

Rozosmial som sa a Mária opäť dýchala. Jednou rukou som jej vklzol do lona a ukazovákom druhej som jej posledný otvor na tele zapchal tak, že voľná zostala len uzučká štrbina. Zrýchlene funela. Hrud' sa jej dvíhala a nadvihovala ma.

Ukazovákom som nehýbal a hladkal ju v lone. Supela ešte rýchlejšie. Ukazovákom som o kúsok pohl a

nadhádzovalo ju. Tentoraz som tlačil trochu dlhšie, ale zasa nie prídlho.

"Už sa nám to kráti, Mária. Obom!"

Keď som odtiahol prst, začalo ňou znova hádzať. Pri jednom trhnutí jej z nosa vystrekol sopel'.

"No fuj! Také veľké dievča a nevie si zakryť nos! To predsa nemôžeme pripustiť!"

Pohľad mi padol na slamku. Dokázal som ju strčiť prekvapivo hlboko. Musela sa niekoľkokrát ohnúť.

Keď som Márii palcom a ukazovákom stlačil nos, vzduch vychádzal len zo slamky. Ale nemohol som tlačiť príliš, lebo sa zapchávala aj slamka.

A tak už v úlohe klasika sa na scéne objavil 3-Fach Wirkung. Za okamih už fungovala len jedna nosná dierka a zo slamky sa stal posledný prívod vzduchu do tela mladej gymnazistky. Stačilo priložiť malíček na koniec slamky a dobre vypracované telo sa zvláštne pohybovalo. Mykalo ľavým plecom. Chytalo kŕče do nôh. Nadvihovalo sa, jednoducho zaujímavosť sama. Za pár minút som sa toho o ľudskom tele naučil toľko, koľko za celé štyri roky na škole nie.

Potom som slamku chytil do úst. Život človeka závisel od toho, či otvorím, alebo neotvorím hubu.

V najlepšom sa musí urobiť krátka cigaretová pauza. V bunde škatuľka, v nej posledné dve ameriky.

Doprial som si obidve naraz. Zapaľovač som vo vrecku nenašiel, tak som si musel pripáliť v kuchyni na plynovom sporáku. Viem síce, že väčšina literárnych a filmových hrdinov končí svoj život po pripálení si cigarety o plyn výbuchom celého domu práve vo chvíli, keď milenec (milenka) zazvoní pri dverách, ale môj prípad to nie je. Som totiž normálny a po zapnutí plynu ho aj vypnem.

V oboch kútikoch úst cigareta, vrátil som sa k svojej tretej – k Márii. Hlavu som zložil do jej lona, pohodlne si ľahol a vyfajčil obe ameriky. Nestačilo mi to, dostal som chuť na tretiu.

Ústami som našiel slamku, potiahol si a pritlačil ju dvoma prstami. Mária nadskočila. Potiahol som si druhýkrát a telom jej prešiel kŕč. Pri treťom potiahnutí jej pod viečkami nadskočili oči.

16

Zatknúť ma prišli do školy. Dvaja, samozrejme. Zemanova práve rozprávala o protivojnovom a humanistickom poslanstve v diele Thomasa Manna a ja som si vzadu čítal Kafkov Proces. Môžete hádať, ktorú kapitolu. Aj desiatka je magické číslo.

Na dnešný deň Zemanova do smrti nezabudne. Konečne vie, ako vyzerajú hraničné situácie, o ktorých toľko čítala v Sartrovi a jemu podobných, právom zakomplexovaných grafomanoch. Aj keď situáciu, ktorá nastala, by som skôr označil za bezhraničnú.

Do triedy doslova vbehli.

"Polícia, oddelenie vražd. Prišli sme si po Christiana Ch. Je podozrivý z vraždy svojej maloletej priateľky."

Buddenbrookovci sa s celou svojou zbytočnou váhou rútia k zemi. Nemusel som ani zdvihnúť oči, aby som vedel, že všetky pohľady sú upreté na mňa. Jozefa K. práve viedli po Karlovom moste na smrť.

Keby počkali pár desiatok rokov, sprevádzali by ich handycamy a fotoaparáty turistov v tričkách
FRANZ KAFKA LIVED IN PRAGUE.

Invenčnosť sa medzi kriminalistami väčšinou nevyskytuje. Dlhé čierne kabáty a čierne klobúky prežívajú zmeny režimov bez obmien.

Zastavili sa až pri mne.

"Vstávaj, chlapče. Už si doskejšoval. Ideš s nami."

"Čo je to za kokotov, Christian?" spýtala sa do úplného ticha v triede Hazet a začala sa rehoť. Určite zasa bola niečím riadne našliapaná.

"Vy buďte ticho, Štefančíková! Vieme o všetkom, čo robíte, tak si dávajte pozor. Inak si nabudúce prideme po vás!"

Našťastie ich už Hazel nepočula, lebo ďalšia vlna ju evidentne odniesla niekam riadne ďaleko.

V triede bolo ticho. Ozývalo sa iba sotva počuteľné hranie Neumannovho walkmana. Bolo mi ľúto, že musím odísť práve vo chvíli, keď sa dá najlepšie čítať.

Nebudem sa metať. Jednoducho budem len sedieť. Ale pevne. Pevne sedieť.

"Nepočuli ste ma, Ch.? Vstaňte, idete s nami!"

Tak sa predsa len zapíšem do histórie školy (a keby len školy...).

Zavesili sa do mňa každý z jednej strany, ale nejako mnou nemohli pohnúť. Na druhý pokus boli lepší.

Dostali ma na nohy. Mysleli si, že tým sa pre nich námaha skončila. Ale ja som sa okamžite zrútil na zem a spustil som:

"Tak aby bolo medzi nami jasno. Toto sú posledné slová, ktoré odo mňa počujete predtým, ako sa začne riadny súd. Odmietam vám čokoľvek povedať, lebo vaše správanie považujem za nezákonné! Nepodpíšem sa pod žiaden z vašich dokumentov a odmietam vypovedať! V ničom vám nepomôžem. Naopak, budem robiť všetko pre to, aby som vaše konanie zmaril a odhalil verejnosti skryté praktiky, ktoré vaša zločinecká organizácia používa, aby zničila aj posledné úbohé zvyšky slobody, ktoré ešte ľuďom zostali. Toto povedzte aj svojim kolegom. A ešte dačo len pre vás dvoch. Dajte si sakramentsky pozor, aby sa vám k neoprávneným prostriedkom nepridalo aj prekročenie právomocí, lebo ste na najlepšej ceste k degradácii. A nemyslite si, že keď nemáte čísla, môžete si robiť, čo chcete – vaše tváre spoznám aj o sto rokov!"

Tu som prestal, lebo mi došiel dych. Nekričal som, ale vrešťal, a to ich trocha vyviedlo z miery. V tej chvíli sa na zem zrútili aj dva zväzky Jozefa a jeho bratov. Otočil som sa na brucho. Rukami som si kryl hlavu a tlačil sa čo najsilnejšie na podlahu.

Veľa som toho už nezachránil. Na tele sa mi zrazu objavili štyri ruky a dve nohy. Jedna ruka mi tlačila hlavu k podlahe a dokázala to oveľa lepšie ako ja sám. Noha, lepšie povedané holenná kosť, mi zasa pritláčala nohy tesne nad členkami. Zrejme pre prípad, že by som náhodou kopal. Ale ja som nekopal, dával som si pozor, aby násilie používali len oni. Veril som, že si tým zabezpečia aj prekračovanie právomocí verejného činiteľa.

Jeden z policajtov mi kolenom tlačil na spodnú stranu chrbta a jeho ruky svedomito šmátrali po strelných, bodných, chemických a iných zbraniach. Procedúra sa opakovala aj po otočení na chrbát, akurát noha číslo dva, ktorá zostala približne v tej istej výške, bola o poznanie bolestivejšia.

Ďalej si zo zatknutia pamätám už len prvý úder do hlavy, ktorý som dostal v rámci opätovne neúspešnej snahy dostať ma na nohy. A ešte na presvedčenie, že pád po niečom hrboľatom bude veľmi bolestivý, ktoré som však vzápätí – spolu s vedomím – stratil.

Neskôr sa mi už, ako som sa dozvedel pri vyšetrovaní, nestalo nič výnimočné. Akurát ma dvaja páni (jeden nižší tučko – pedant, druhý vyšší silák – ironik, prirodzene) zhodili zo schodov. Boli krytí formuláciou: "Zranenie si obžalovaný spôsobil sám, keď sa mu nepodaril ďalší z množstva útokov na verejného činiteľa." A odhalením mojím tvrdením: ...a ešte aj ťažšie zranený dvoma príslušníkmi fašisticko-byrokratickej organizácie s krycím názvom Polícia, ktorá pod vedením medzinárodných monopolov, vlády a parlamentu brutálnym spôsobom obmedzuje slobodu jednotlivca."

Obe vyhlásenia odzneli krátko po sebe hneď pri prvom dni súdneho pojednávania.

17

Po odsúdení to už všetko šlo veľmi rýchlo.

Len čo som v sprievode dvoch zelených vyšiel zo súdnej siene, obvinil som pred novinármi ministra spravodlivosti z porušovania základných ľudských práv, ktoré garantuje naša ústava aj všetky medzinárodné konvencie. Zároveň som ministra varoval, že ak v Prípade Christian Ch. neurobí potrebné kroky, moji ľudia poskytnú masmédiám presvedčivé dôkazy o jeho dlhoročnom intímnom vzťahu k arcibiskupovi. Naznačil som, že ak ma okamžite neprepustia, zverejním aj supertajné informácie o prezidentových machináciách pri predaji zbraní, ktoré som náhodou získal pri hľadaní materiálu na svoju obhajobu. Vyhlásil som sa za politického väzňa.

Bolo mi však jasné, že nejaké dlhé prejavy sa na prvé stránky časopisov a novín nehodia a nedostanú sa ani do hlavných správ. Tak som si na tvár nasadil výraz spravodlivého hnevu utláčaných, oči uprel do diaľky, spútané ruky zdvihol nad hlavu, zatľal päste a po chvíli napätia, osvetlený bleskami fotoaparátov a reflektormi televíznych technikov, zvolal:

"Verím, že zvíťazím."

Neodviezli ma hneď do cely. Keď sa policajtom konečne podarilo odtlačiť ma od neodbytných novinárov a dvere na pancierovom aute sa zabuchli, videl som za mrežami plexisklového okna množstvo mikrofónov a kamier s označením tej-ktorej televíznej alebo rozhlasovej stanice. Ústa novinárov vyslovovali slová, ktoré som nemohol počuť.

No presne vo chvíli, keď auto so slušným odpichom vyštartovalo, niektorý z policajtov mi zozadu chytil

krk. V okamihu som mal na očiach čiernu pásku a nevidel som nič.

Šli sme dlho. Pásku mi z očí dali dole až v luxusnej pracovni, plnej zamyslených pánov v oblekoch tmavých farieb. Na moje prekvapenie mi zložili aj putá na rukách. Reagoval som ihneď.

"Čo to má znamenať? Mám byť vo väzení! Nemyslite si, že vám naletím na takéto podvody! Mňa si nekúpate, sráči!"

Rozbehol som sa k stene. Zopár pánov v oblekoch sa rozbehlo za mnou a len celkom náhodou to boli práve tí najmladší a najsvaľnatejší. Ruky som zdvihol nad hlavu, pritlačil sa k stene a zakričal:

"Nekládol som vám odpor! Videli ste to, nekládol som odpor!"

Neviem, či čakali, že sa pokúsim o útek. Ale pokiaľ som zo svojho neveľmi dobrého uhla videl, hľadeli na mňa dosť rozpačito. Potichu sa rozprávali medzi sebou a tvárili sa, že diskutujú o niečom, čo má zásadný význam. Potom jeden z nich podišiel kúsok dopredu a ja som otočil hlavu k stene.

"Počúvajte ma, Christian Ch. Ste delikvent a zločinec, a čo je oveľa horšie, ste v našej moci. Ale..."

V tej chvíli som sa začal strašne smiať a otcovský hlas som prerušil. Počul som za sebou kroky. Skôr než som sa stihol spamätať, niekto mi tresol hlavu do steny a boxerom vrazil do chrbta. V momente som sedel znova spútaný pri stene a nebolo mi práve do smiechu.

"Trochu sa preceňujete, Christian. Ste rozumný človek, ale nie vždy. Bud'te – a o to vás prosím – rozumný aj teraz. Hovoril som s ministrom vnútra a ten súhlasil s mojím návrhom dať vám ešte šancu. Podmienkou je odchod z Európy a úplná mlčanlivosť v kauze prezident. Rovnako sa musí premlčať aj vzťah minister – arcibiskup metropolita.

Azyl vám poskytne každá krajina, ktorú si vyberiete. Mimochodom, druhou alternatívou je vašich pätnásť rokov a musím vás upozorniť, že aj keď o vás bude postarané dobre, veľmi si tam nezaskejte. Či ste mi rozumeli, sa vás ani nebudem pýtať."

Priznám sa, bol som trocha vyvedený z miery. Trocha dosť. No nedal som na sebe nič znať. Zatváril som sa rovnako hlboko zamyslene a takým istým tónom životnej skúsenosti som spustil:

"Ste neopatrní, páni. Neuvedomujete si, s kým máte dočinenia. Pustili ste sa do hry, ktorá je nad vaše sily i schopnosti, a to sa vám nevyplatí. Viem o vás všetko, úplne všetko. A čo je pre vás horšie, vedia to aj ľudia, ktorí stoja za mnou. Bud'te si istí, že ľudia, pre ktorých pracujem, by neboli ani trochu radi, keby sa dozvedeli, ako ste tu dnes so mnou zaobchádzali a čo ste mi hovorili. A myslím, že im to budem musieť povedať."

Bál som sa, že sa pri rozprávaní znova rozosmejem, ale našťastie som to vydržal. Po dramatickej pauze som rovnakým tónom pokračoval:

"Precenili ste sa, a tak vám odporúčam zachrániť, čo sa ešte zachrániť dá. Okamžite ma odveďte do pridelenej cely a potom sa stráťte z môjho života. A ja možno zabudnem na to, čo sa v tejto miestnosti odohralo. Dopredu vám však nesľubujem nič."

Keď som s dôstojne vztýčenou hlavou, sprevádzaný dvoma pánmi v oblekoch, vychádzal z miestnosti, počul som za sebou zmätené útržky viet. Zachytil som len zopár slov: "sa ospravedľňujeme", "osudné nedorozumenie", "pán premiér sľúbil...", "všetko sa...", no nereagoval som na ne.

Na chodbe boli páni v oblekoch vystriedaní policajtmi v klasických zelených uniformách, ktorí ma chytili pod pazuchami a posadili do bielomodrého citroena. Sedel som v strede medzi nimi, a skôr než sme sa pohli, chcel som si pozorne prezrieť budovu, v ktorej sme boli. Zo svojho miesta som však videl iba dve poschodia, a tak som sa nahol k policajtovi po svojej pravej ruke. Lenže kým som sa stihol pozrieť dohora, policajt do mňa strčil a tesnejšie sa ku mne pritlačil.

Pohli sme sa a vodič zapojil húkačku. Jej svetlo na domoch modro prebleskovalo. Bolo mi celkom príjemne.

Vo väzení som dostal vlastnú celu s umývadlom, záchodom a sprchou, s mäkkou posteľou, radiátorom a oknom, ktoré sa dá otvoriť aj zatvoriť. Chlapi v ostatných celách bývajú po šiestich. Jediným tepelným zariadením, ktoré majú, je tenká radiátorová rúra, čo spája dobre vykúrené prijímacie miestnosti dole s ešte lepšie vykúrenou riaditeľovou kanceláriou hore.

Záchody majú spoločné a voda tam netečie ani vtedy, keď sa niečo pokazí. Nahliadol som tam jediný raz, a to hneď prvý deň, keď som spolu s hlavným dozorcom absolvoval prehliadku tej časti objektu, do ktorej môžem chodiť. Spisovatelia väčšinou nevedia slovami vyjadriť lásku, ja neviem slovami vyjadriť ten smrad. A aby nebola nuda, sú do železných priečok oddeľujúcich jednotlivé misy (mimo chodom, tri) o trochu nižšie ako vo výške pásu vyvrtané kruhové diery.

Ak mám čas, skejtujem. V cele som sa lepšie naučil ovládať Mao-ce-tunga na mieste: obraty, vvallrides, zmeny ťažiska.

Samozrejme, že na všetky papiere, ktoré mi moji vyšetrovatelia a väznitelia s obdivuhodnou vytrvalosťou strkali pod nos: záznamom z prvého vypočúvania (ktorý bol, až na hlavičku a pár otázok, úplne prázdny) počnúc a dokladom o začatí väzby končiac, som sa odmietol podpísať. Okomentoval som to tak, že uznať niektorému z ich nezákonných činov legitimitu ma nikdy neprinútiť.

Prvý týždeň po vzatí do väzby som prijímal aj päť novinárov denne. Obsiahlo som im vysvetľovať, čo by im na moje zatknutie povedal Michel Foucault (niekedy som, podľa druhu denníka, vzápätí vysvetlil, kto to Michel Foucault je a ako sa aj on sám raz na krátky čas dostal do väzenia). Potom som vysvetlil, prečo je naša spoločnosť pred úplným rozpadom a bez akejkoľvek nádeje na zmenu k lepšiemu. Pridal som zopár perličiek o financovaní volebných kampaní a stránkových zjazdov. Stručne som načrtol, akým spôsobom sa manipuluje s masmédiami i cirkvou a vôbec, také tie veci, ktoré ma udržovali aj po skončení procesu na prvých stránkach všetkých denníkov, s výnimkou Katolíckych zvestí.

Začala mi chodiť hŕba listov, v ktorých mi ďakovali celkom neznámi ľudia. Blahoželali mi k odvahe povedať to, čo sa oni sami nahlas vysloviť boja, pretože by ešte v ten istý deň prišli o zamestnanie, byť a o všetko, na čom im záleží.

Okrem toho som dostal kópie prvých petícií a dokumentov z ilegálnych zhromaždení, ktoré sa konali na viacerých miestach republiky. Na pozadí žiadosti o moje okamžité prepustenie sa na nich volalo po radikálnych spoločenských zmenách.

Jednoducho, ľudia sa pripájali k môjmu presvedčeniu, že ani vraždu už dnes nemožno pokladať za zločin, a chceli to magnátom ovládajúcim televíziu povedať nahlas.

Za peniaze nekomerčnej Nadácie pre vnútorný mier, ktorá sa ma v mojom boji za spravodlivosť rozhodla podporovať, som si kúpil fax, computer a modem. Ihneď som sa napojil na internet. Zistil som, že už mám značný počet fanovských webstránok. No pridala som aj jednu vlastnú, plnú pikantérií a unikátnych správ. Nazval som ju Všetko, čo sa vám matka hanbila povedať a otec nevedel – o Christianovi Ch. (Official Christian Ch. & 3-Fach Wirkung Homepage).

Keď sa to v ďalších dňoch s mojou publicitou zhoršovalo, rozhodol som sa vyjsť na verejnosť s rôznymi Pravdami o sebe aj iných. Na improvizovanej tlačovej konferencii som dychtivým novinárom porozprával podrobnosti o intímnej noci s pápežom pri jeho poslednej návšteve u nás. Priznal som sa, že Oidipovho komplexu som sa zbavil pravidelným sexuálnym životom s vlastnou matkou a po jednej premilovanej noci som ju otrávil arzénom ("v najlepšom treba prestať," zafilozofoval som). Arzén som kúpil o jednej popoludní na Hlavnom námestí od spoluobčana čiernej pleti, ktorý sa mi o pol hodiny neskôr v najdrahšej kaviarni v meste s hlavou sklonenou nad írskou kávou (dúfal, že sa to neskončí pri nej, ale "nemal som na to vtedy chuť", vzdychol som si) vypovedal zo strachu pred dôsledkami, ktoré môže spôsobiť plutónium v nepovolaných rukách. Už viac rokov totiž rádioaktívne látky pašoval do krajín tretieho sveta, platený za to devízami priamo naším ministerstvom zahraničných vecí.

Séria takýchto a podobných vyhlásení mi nateraz zabezpečila udržanie sa na prvých stránkach dennej aj inak periodickej tlače, sériu rozhovorov na súkromných i štátnych rozhlasových staniciach a tri krátke televízne šoty.

To už však zareagovala aj druhá strana a ja som sa z novín dozvedel, že som vo väzení náhle zomrel na predávkovanie pervitínom.

Nijako veľmi ma to nezaskočilo. Do všetkých možných médií, ktorých čísla som zohnal, som ako "zdroj, ktorý nechce byť menovaný" poslal stručný fax, v ktorom som obvinenie z predávkovania označil za škandalóznú nepravdu, jej šíriteľov nazval bezcitnými šíriteľmi podlých lží, chladnými vydieračmi a demagógmi, čo túžia po zisku za každú cenu. V závere som ubezpečil, že môj blízky osobný priateľ Christian Ch. je živý a pripravuje sa na dôležité verejné vystúpenie, v ktorom sa už čoskoro k celej veci

vyjadri.

Živú reakciu som očakával, ale to, čo nasledovalo, prekonal aj moje najsmelšie predstavy. Text sa objavil vo všetkých novinách a časopisoch, do ktorých som ho poslal, a dokonca aj v takých, do ktorých som ho neposlal. Odznel celý a bez úprav aj v hlavných správach v televízii a v rozhlase. Úryvok z anglického prekladu sa objavil na satelitných World news. Veľmi sa mi páčilo, že fax bol vytlačený v rovnakom týždni v časopise mladých anarchistov Kronštadt, ktorý vychádza v náklade tridsať xeroxových kópií aj v magazíne "pre vás všetkých", v Našej rodine, ktorého náklad je neviem koľko miliónov.

Celkom som sa pobavil na niektorých anketách, v ktorých sa vyskytlo moje meno pod titulkami ako napríklad: Je to ešte človek?, Máme právo vraždiť? alebo Trest smrti – áno, či nie? No oveľa viac ma zobrali psychotesty v časákoch pubertálnej mládeže: Si typom Christiana Ch.?, Chcel by ťa Christian Ch. pobožkať? a podobné. Alebo rubrika Radíme vám s titulkom Staň sa Máriou!, s podnadpisom Praktické rady, ako si získať srdce Christiana Ch. Okrem toho som sa stal víťazom súťaže týždenníka Dievča o najkrajšieho chlapca mesiaca a údajne som horúcim kandidátom na titul Boy of the Year. Slušný komerčný úspech vraj mala firma na výrobu superlepidiel, ktorá vyrobila graficky dobre zvládnutú sériu Christian & Maria. Vedel som, že keby som chcel, môžem sa s nimi súdiť, pretože použili moje meno bez súhlasu, ale reklama je reklama, a tak som ich nechal na pokoji.

Bolo mi jasné, že teraz už nič nemôžem nechať na náhodu a na Pravdivú spondu Christiana Ch. sa musím poriadne pripraviť. Za peniaze anonymných sponzorov som si najal videoštáb, maskéra a psychológa, experta na mediálny imidž. Dohodli sme sa na réžii: dominovať budú pohyblivé kamery a rýchly strih. Profesionálny imagemaker mi poradil správny čas na správne gesto a také tie veci. Maskér mi dal trochu do poriadku tvár.

V záujme udržania maximálneho napätia som sa rozhodol neprerušit' svoj spot ani jedným reklamným blokom a ochotne som za to televízii zaplatil. Vyšlo nám to dobre. Dĺžka: päť a pol minúty. Vysielací čas nedeľa, 20:00.

Podľa uverejnených štatistík bola počas môjho televízneho šotu dvojnásobne prekonaná rekordná sledovanosť za posledných päť rokov. Počet repríz bol, citované podľa tlačových agentúr, "závratný". Jediné, na čo sa moji protivníci po mojom triumfálnom návrate medzi živých zmohli, bola žaloba, ktorej presný obsah ani nepoznám. Viem len, že sa v nej objavili slová ako "dvojník" a "superpodvod" alebo nejaké také – prosto trápnosť a nuda.

Nadalej som vo väzení. Samozrejme, že pracovať nemusím. Napriek tomu sa ku mne ostatní väzni správajú s úctou. Spojenie "mladistvý" a "politický" robí zázraky. Okamžite sa jednotne podpísali pod petíciu za moje prepustenie, ktorá vznikla na podnet niektorej z množstva organizácií na ochranu ľudských práv (a plných peňaženiek organizátorov) a tešila sa veľkému ohlasu najmä v kruhoch intelektuálov.

Z radov väzňov vzišiel aj nápad založiť štrajkový výbor, ktorý sa opieral hlavne o moju myšlienku, že pojem zločin už v našej spoločnosti stratil význam. Ja by som však výbor nazval skôr vzburovým ako štrajkovým, pretože v prípade neúspechu rokovaní s vedením nášho nápravného zariadenia má výbor okamžite vyhlásiť povstanie väzňov.

Tým však nechcem povedať, že som ich plne nepodporoval. Práve naopak, každá iniciatíva, podporujúca moje presvedčenie, že medzi zločinom na televíznej obrazovke a zločinom v skutočnosti nie je nijaký rozdiel (a keď nie je trestaný jeden, nesmie byť trestaný ani druhý), ma tešila tak ako nič iné. Samozrejme, na tomto mieste som obvykle zdôraznil nechutnú nadbytočnosť pojmu zločin, veď delenie dobré / zlé je už len na smiech.

Podľa celkom posledných správ z čoraz lepšie informovaných zdrojov je v uliciach pohyb. Včera večer sa Hlavné námestie spontánne naplnilo tisíckami nespokojných ľudí. Objavili sa prvé ozbrojené šarvátky s políciou. Rozbíjali sa výklady a prevracali autá. Rozširujú sa prejavy občianskej neposlušnosti, hovorí sa o príprave generálneho štrajku.

Minister spravodlivosti dnes večer s najväčšou pravdepodobnosťou podá demisiu a údajne sa k nemu pridá celý vládny kabinet. Prezident má zajtra hneď po hlavných správach vystúpiť v televízii s "rozhodným apelom na spoluobčanov" – o úspechu jeho snahy však pozorovatelia pochybujú.

Skejtovať sa už môžem aj na chodbách väznice, je to fajn: rovné linoleum, minimum zákrut, rýchlosť. A ešte niečo: trikrát denne sa sprchujem. Ráno. Naobed. Aj večer. Jednodňovou hladovkou som totiž doteraz vraj neoblomné vedenie väznice zlomil a vynútil si vymenenie mydla druhej akosti značky Gama za duschbad ARS so sloganom SILNÝ POCIT ČISTOTY. Práve ten slogan totiž teraz najlepšie vystihuje môj telesný aj duševný stav.

deti nových adaptácií

O ôsmej ráno, keď sa jeho starší brat Adam konečne objavil na dvore, mal Marin Radulescu už hodinu a pol plnú hlavu horských pozdravov, otázok na najbližšiu turistickú ubytovňu, horolezeckého výstroja, názvov pohorí, druhov lesných stromov a jedlých plodov. Popri nich si za ten čas stihol zapamätať aj niekoľko nových nepravidielných slovies: ľahké, ale nepoužiteľné schmelzen, strohé schreiten a zákerne podobné verbergen a verderben.

Náročný, ale zato dokonale prehľadný systém zložený z infinitívu, préterita, konjunktívu a perfekta mu však narušala prvá záhada nového dňa: vysnený rad všetkých päť–ciferných čísel deliteľných číslom 84. V mysli sa mu zjavovali prvé tri číslice hľadaného čísla, podľa úlohy bezpodmienečne trikrát väčšieho ako číslo zo zostávajúcich dvoch číslic.

"Mamama... tyty... ttre... treba –" skladal Adam popamäti maminu vetu, keď brata našiel ako každé ráno v nezastrešených garážach na protihľej strane dvora, pri vysokom múre z tmavočervených tehál. Zastal vo vchode a hranica svetla ho zmenila na tmavú siluetu. Holá hlava, veľké uši, neforemné chudé telo a nohy, zakryté krátkymi nohavicami a podkolenkami. Keby na neho v tej chvíli namiesto Marina hľadel niekto iný, neveril by, že chlapec trpí od narodenia vážnou mentálnou poruchou. A pokojne by hádal, že môže mať rovnako zázračné nadanie ako jeho o necelé dva roky mladší brat.

"Mama ti odkazuje, že treba zohnať peniaze a kúpiť lieky," povedal Marin namiesto Adama a zatvoril ošúchanú paperbackovú učebnicu Selbststudium Deutsch, v ktorej sa zatiaľ dostal po lekciu 21 – Der Ausflug in die Alpen. Chcel vedieť oveľa viac. Poznal už síce záhady niektorých výnimiek jazyka nového domova, ako spojenie infinitíva slovesa brauchen s zu pri negácii, časté porušovanie rámcovej konštrukcie vo vedľajších vetách či zvláštnu zmenu slovosledu pri preklade prívlastkových väzieb. Ale oddnes sa rozhodol zvládnuť každý deň tri nové lekcie.

Včera si ho opäť dal zavolať Bauermann, pridelenec pre otázky prísťahovalcov. Marin šiel aj s mamou. Poprosili o potravinové listky. Dostali. Dva.

Úspech, povedala neskôr mama, lesklé oči doširoka otvorené, stiahnutý krk, prsty zovreté v päst'. Bauermann sa na Marina sťažoval. Nezabúdaj, že násilie plodí len ďalšie násilie! Verejnosť si praje tvrdšie postihy výtržníkov. Splníme im to. V záujme seba, ale aj svojho chorého brata s partiou konečne skonči, lebo vás všetkých vyhostíme! Prestaň sa schádzať s narkomanmi alebo ich dokonca viesť! Špinavý zlodej. Chceš sa snáď vrátiť domov?

Kecy. A vy, záleží vám vôbec na vašom synovi? Mlčala. Jej zreničky videl Marin ako úplne malé bodky. Záleží, povedala konečne. Bauermann hlasno vzdychol a krútil hlavou. Dlho hľadel Marinovi do očí. Rozhovoril sa o rastúcom počte problémov, o nových typoch migrácií, o potrebe adaptovania cudzincov. Marin prvý raz, odkedy k nemu ako vodca partie chodil, väčšine vecí rozumel. Pred zaspaním sa mu síce v mysli niekde za obrazom Erny trochu plietli pojmy masová nezamestnanosť, presun väzieb, šedá ekonomika a prevažujúce národnosti – zdali sa mu ešte abstraktnejšie než stereo–metrické značky q, d, PT –, ale spojenia armáda bezdomovcov, rozmach druhotného analfabetizmu, tretia africko-balkánska vlna či nová adaptácia chápal.

V sne opäť videl mapu Európy – so zmenenou polohou Nemecka, rozľahlejšiu, v ľavom rohu zakrivenú – a farebnú čiaru hranice ohraničujúcu Poľsko, Slovensko a pokračujúcu smerom na juh. A šípky: východná cesta, juhovýchodná-balkánska, južná-africká. V rohu mapy nápis NGS Cartographic Division. Dlho premýšľal, čo môže skratka znamenať. (Podobne ho často dokázali na dlhý čas posadnúť výrazy obvod šedú, love hotel alebo názvy liekov.) Rozhodol sa, že ako vodca partie príde s novou taktikou.

Sedel na vrchu hromady vyradených vecí v ľavom rohu garáže, na televízore s rozbitou obrazovkou, ktorý kedysi dávno priniesli so sebou z Rumunska. Hornú časť tela mu ožarovalo slnko. Na svetle ešte väčšmi vynikol jeho nezvyčajne krásny vzhľad. Husté hnedé vlasy rozdelené v strede cestičkou, strmo čnejúce čelo, výrazné nadočné oblúky, široko od seba posadené oči, malý rovný nos, plné pery. Akoby sám bol stelesnením symetrie, ktorú hľadal v labyrintoch aritmetiky.

Zasunul knihu s pečiatkou azyľantskej jazykovej školy –pripomenula mu jednu z prvých krádeží – do otvorenej zadnej steny fernu, do spleti tenkých farebných drôtov. Zliezol z kopy zmlknutých rádií, nepoužívaných umývadiel, vyradeného nábytku, pásov plechu a stavebného odpadu dole.

"Peniaze ti, samozrejme, nedala..." povedal a pevne si zaväzoval šnúrkou na vychodených modrých spencerkách. Adam previnilo krútil hlavou. Marin ho chytil okolo pliec. Na ranným slnkom ožiarenú, basketbalovými čiarami vymedzenú plochu dvora vykročili spolu. Vyšli z dvora. Na perifériu.

Marin myslel na Ernu aj preto, čo sa dnes chystal partii povedať. Dúfal, že ho podporí. Mal pocit, že k myšlienkam na zmenu stratégie ho nepriamo priviedla ona. Uspela. Už nežila v aute. Ani v stanovom tábore či v azyľantskom dome. Aspoň nie tak celkom, hoci prišla z Čiech. Jej mama získala miesto, stala

sa v azylanthause domovníčkou. Dokonca dostala byt! Garsónku. Na mínus prvom poschodí.

"Od dnešného dňa začneme úplne od začiatku. A z inej strany. Všetci, čo sa poznáme a držíme spolu. Celá partia," hovoril Marin. Adam sa na neho usmieval. Keď bol pokojný, tiky sa mu z tváre takmer stratili.

Erna. Jeho prvá láska. Marin bol rád, že už získal toľko vedomostí, aby si dokázal uvedomiť, že je prvá. Prežíval ju s pocitom výnimočnosti, ktorý ešte znásoboval fakt, že ich vzťah je len citový a nie erotický, pretože u chlapca dochádza k erotickému precitnutiu až medzi trinástym a štrnástym rokom. Marin nebol predčasne vyvinutý, pri strave, ktorú jedol, a vode, ktorú pil. Počul, že to nejako súvisí s tajomnou organizáciou Medzinárodný menový fond.

To bolo slovné spojenie, pri ktorom si nedokázal vôbec nič predstaviť, podobne ako keď počul výrazy vízová povinnosť pre non-EU, mýtus o podpore, globálny nárok či posun moci.

Prešli popri zadnej strane komplexu azylantských domov. Steny boli posiate stovkami drôtov načierno natáhanej elektriny so zakončeniami v oknách. Niektorým sa podarilo napojiť aj na káblovku. Zo stien trčali strieborno-čierne rúry kuchynských piecok, v ktorých sa kúrilo kartónmi, krabicami, ale aj krikmi a stromami nasekanými v parkoch. Z tejto strany sa ani nedalo pozerat' z okna. Na drôtoch s farebnými izolantmi visela bielizeň. Niektoré rodinné klany si prebúrili balkóny a steny, pospájali si poschodia.

Marinovi sa do myšlienok na Ernu a stratégiu adaptácie vplietali prvé impulzy na zistenie počtu všetkých hľadaných päťciferných čísel z úlohy. Znakom x označil posledné dvojčísle hľadaného čísla a y zastupoval jeho prvé tri číslice. Hľadané číslo n sa musí rovnať $100y + x$. Musí to povedať Erne. Chcel, aby o ňom všetko vedela. Nielen výsledky, ku ktorým dospel, ale aj postupy, nápady, možné ciele. Keď sa dostali až na úplný okraj bloku, obišli vyhorený opel, v ktorom sa hrali černosi. Popri vyrazenej bráne sa chceli dostať za roh, k oknám suterénneho bytu. Tváre však mali odrazu oranžové a hnedé červené a modré. A potom v rýchlej slučke opäť.

Rytmus svetla. Nezvyčajné tieň. Záblesky. Spoza rohu znel hluk. Škrtnutie štartéra, odpich kolies.

Hlasy. Marin myslel na to, že hľadaných čísel nemôže byť viac než osem, ani menej než tri. Predstavoval si Ernu, dúfal, že myšlienka na ňu pomôže k rýchlejšiemu vyriešeniu – a vtom ju uvidel.

Na tvári krv nemala. Ihneď rozpoznal siluetu s nosom, aký žiadne iné dievča na celom svete nemalo.

Čiara čela, priehlbina očí, ktoré zrazu neboli hnedé, ale úplne biele. Krv pokrývala brucho. Hrud' sa rýchlo, kŕčovito nadvihovala. Ema ležala na nosidlách a práve sa dvihla a posúvala vpred.

Marin ruky sanit'ákov nevidel. Všimol si zavlnenie sukne, biele lýtko. Šedý oblak. Lampa, omotaná pletivom, aby z nej nepadali črepiny. Ernine ruky, položené pozdĺž tela.

Hrýzol si do jazyka a prsty na nohách kŕčovito zvieral. Bleskovo zvažoval, ako rýchlo sa sanitka dostane do Brandtovej nemocnice vzdialenej tri a pol kilometra, keď priemerná jazdná rýchlosť je 85 km/hod, pri dvoch potrebných zabrzdzeniach 30 km/hod, ak neberieme do úvahy čas zrýchlenia. Pred sebou videl dav rozchádzajúcich sa ľudí. Spätné svetlá policajných a nemocničných áut. Pásky pletiva. Červeno-biele kusy látky. Detskú topánku, ktorú práve vzala čiasa ruka. Možno presne v tom okamihu sa v ňom niečo zlomilo.

Marin a Adam prespali ďalšiu z malých krištáľových nocí. Nevedeli, že pred šiestimi hodinami vnikla do vedľajšieho bloku domu azylantov ozbrojená skupina (ktorej počet nemecké masmédiá radšej označovali za "neznámy, ale určite nevel'ký") Biela frakcia za sociálno-kresťanský kapitalizmus (čo je na skupinu celkom normálnych fašistov prekvapivo dobre znejúci názov). Marin, ktorý zúfalo potreboval čokoľvek cítiť, no jediné, čo vnímal, bolo úplné prázdno, postrčil Adama. Ako v sne. Rozbehli sa.

Mierili k pasáži pri bare Wagen, kde sa partia oddávna stretávala. Zdesenie. Šuchot listia. Obrazy v pamäti, prelínanie. Postavy v svetle. Vydržať! Tvrdo naskakovali na betón a v zábleskoch vnímali spúšť okolo seba. Dychčali. Míňali dobité ojazdené autá s modrými a zelenými značkami. Na dymových sklách, kedysi módnych vo východnom bloku, boli otvory po úderoch. Čiary prasklín zakrývali nálepky japonských firiem, rovnaké ako neóny na výškových budovách v miestach, kde stával múr. Čierny kruh s črepinami v strede, zvyšky odvetnej zápalnej fľaše. Vyhasnuté ohne, spálené maringotky. Pásky popola na stenách. Vylomené vchodové dvere a škvŕny zaschnutej krvi.

Minuli parkovisko, kde celú noc stáli policajti a čakali na posilu, ktorá nemohla prísť, pretože si to niekto neželal. (Nedá sa povedať, že by to kohokoľvek z azylantov prekvapilo, lebo je verejným tajomstvom,

že program Bielej frakcie ten otvorene hovorí to, čo sa vo vládnom programe dá čítať medzi riadkami.) Zodpovedný pravdepodobne nechce rušiť pokoj svojho dobre vykúreného domu, ktorý je plný polotovarov, čistých uterákov, neprečítaných kníh i nakrmených mačiek a skrýva ďalšiu odpudivú rodinnú tragédiu.

Ale tieto a iné veci starší z bratov nedokáže pochopiť nikdy a mladší si na porozumenie ešte bude musieť nejaký čas počkať. Tu nešlo o cyklistu, ktorý sa vydá na sobotňajší výlet z mesta rýchlosťou 24 kilometrov za hodinu a o šesťdesiat minút neskôr za ním vyjde auto trojnásobne rýchle, pričom sa hľadá miesto a čas ich stretnutia. Ani o palicu, ktorá meria 90 a vrhá tieň 60 centimetrov a 134 metrov vysokú vežu a jej tieň neznámej dĺžky. Nezáleží na počte všetkých riešení možného veku otca a syna, ktorí majú spolu 45 rokov. Toto bol Berlín. Dnešný Berlín.

Podnik Wagen už nikomu nepatrí, pretože gastarbeitri najprv odmietali platiť a postupne sa doň nasťahovali. Vbehlí popri ňom do pasáže a Marin Adamovi prstami ukázal, aby si zapchal nos.

Preskakovali kaluže moču a rýchlo postupovali ďalej.

Črepiny skla. Lesklý obdĺžnik zašliapnutej plechovky. Mriežka šachty. Plagát zosunutý k zemi, biele veľhory ožiarené slnkom, slogan cestovky. Pásky lesklého papiera nadvihuje prievan. Exit. Ulica zovretá pletivom. Výklad zrušeného obchodu inzeruje likvidačný predaj. Vraký áut, odstavené pri obrubníkoch. Otlčené kanistre, kus handry. Dopravné značky pribité na stĺpoch ukazujú dávno neplatné smery. Stohy starých Sternov, zožltnuté stránky, na obálkach vyblednutá červená. Obal saponátu ajax. Hranica zóny vplyvu vyznačená sprejom. Z diaľky znie spev alah akbar, ranná modlitba v mešite Maročanov, postavenej vo výklenku obchodáku z kartónov zrušeného oddelenia elektroniky.

Nešli až tam. Za. Nápis gangsta na vnútornej stene obchodu bol miestom, kde preskočili cez vchodové dvere. Bez skla.

Pôvodne ten krám zrejme patril berlínskemu Japoncovi. Výklad kryli husté úzke mreže. Na plechovom priečelí a na stenách sa ešte dali rozoznať slová písané katakanou a ručne maľované portréty gejš. Na zemi telefón s odrezanou šnúrou. Vybrakovaná registračná pokladňa. V rohu naukladané police z plastu. Teniska bez šnúrok. Lyžička. Všade útržky manga zošitov. V origináli, čo bol dôvod, prečo sa partia začala stretávať tu. No pre Marina bola pasáž miestom ideálneho centra štvrte, stred myslenej kružnice vplyvu partie.

Kráčali chodbami s nízkym stropom. Neomietnuté steny. Biely prach, šero.

"Erna... chcem a to spolu... Nemôžeme dlhšie takto... hnevu, z pomsty... rýchlo... vždy znova..."

Nemci..." Marin ešte nespoznal hlas. Ale cítil v ňom podráždenie. Hnev.

Hlbšie. Cez bývalé sklady. Kancelárie. Tieto elektrické otáčavé dvere kedysi sám vytrhol. Zrkadlo.

Spadnutý parapet. Vzduchové filtre. "Pozor na hlavu! Dobré." Adam poslúchol.

Vtedy Marin rozpoznal, kto hovorí. Trinásťročný Kaleg z Asabu.

"... nesmieme... skúška, možno až teraz prišiel... pochybujem o spoľahlivosti... očakávať..." Opäť stlmenie. Viac hlasov, ktoré kričali cez seba. "Áno!" zvolal niekto. "Začneme vojnu s mestom! Budeme tvrdí! Berlín..." Súhlasný krik. Keď Marin s Adamom vošli, tváre sa obrátili k nim. Nastalo ticho. Mnohí sa už rozliezli za zárobkami, ale oproti včerajšku tu bol najmenej dvojnásobok detí. Obdĺžniková miestnosť sa zaplnila. Do nekrytej žiarovky na tenkom drôte niekto drgol, rozkývala sa. Striedavo osvetľovala priestor. Predlžovala tieň. Menila uhly. Prekážala. Marin si v žltom lúči svetla všimol čiastočky prachu, zvržené v suchom vzduchu.

Všetci stáli. Natlačení pri sebe. Staré gauče pri stenách zapratali zbrane. Bejzbalové pátky, nunchaky. Nohy zo stolov. Tyče. Nože. Bandasky. Flaše na molotovove kokteily. Štíty, helmy, chrániče. Čierne masky. Marinovi vyschlo v hrdle. Znervóznel. Upokojiť ich, ustrážiť! Ako? Udržať vodcovstvo! Erna. Útok. Nie. Nový plán. Zmena stratégie.

"Sme pri tebe, Marin. Čakáme na príkazy, sme pripravení na odvetu," prehovorila Amela zo Zadaru. Tvár jej takmer nebolo vidno, kapucňu si pod ústami zaviazala na uzol. Plynová pištoľ. Rukavice bez prstov.

Marin zbadal jej prsteň s motívom vlny. Vedľa nej stál Skeeterz Constantinu. Maskáčová bunda, skejťácke nohavice, čierne tenisky. Branko, narodený v Plovdive. A ďalší.

Očakávajú slová. Rozhodné slová, ktorými dokáže, že aj naďalej bude ich šéfom. Zrazu nevedel, čo

povedať. Zovreté prsty, napäté tváre. Žlté svetlo, tieň. Lúčom lampy preletel nočný motýľ. Kompletný ost-blok. Plus Turecko. Litva. Alžír. Malajzia. Bangladéš... Aj najmladší z partie, Hans Horaczek. Hanblivý pehavý ľavák, ktorý sa ešte pred pár rokmi volal Jan Horáček. A na otázku, odkiaľ je, sa naučil vyťahovať zelený pas štátu Morava so zlatistou orlicou uprostred.

Marin si v duchu opakoval, že sa programu novej adaptácie nesmie vzdať. A dostal to zo seba:

"Ako vidíte, neplačem, hoci Erna leží v nemocnici a možno... Myslím, že to, čo potrebujeme najmenej, je zúfanie, a najviac – pochopiť vlastnú situáciu. Sme deti deväťdesiatych rokov, a to určite niečo znamená. Priznám sa, že neviem, čo presne. Žijeme tu v Berlíne v jednom dome, v obrovskej ubytovni a chceme tu zostať. Ale nechcú nás tu, pretože sme takí, akí sme. Farební. Východní. Balkánski. Mám návrh, ktorý nás môže zachrániť. Podľa mňa je to jediná možnosť, ako prežiť. V prípade, že odmietnete, zvolíte si nového šéfa."

"Čo sa...? nesmieme...! kam sme sa zatiaľ... tak ako predtým... Marin, predsa... nesmú... zatiaľ vždy sme sa nakoniec... vydržať a všetci ostatní." Tváre a hluk. Červené vlasy. Sucho v ústach. Špička jazyka vkladaná medzi zuby. Stena.

"Ticho! Už nemôžeme dúfať v ovládnutie štvrte," hlasno pokračoval Marin. "Včera si ma znova zavolať ten..." najprv si nemohol spomenúť, prísťahovalecký poradca... poznáte ho, kedysi dával podporu... Bauermann. Ten nemecký svinár nás klame od začiatku, ale podľa mňa má v niečom pravdu. Povedal zopár vecí, ktoré ma zaujali. Som za skončenie rabovačiek v obchodňákoch. Musíme prestať s nočnými prepadmi Nemcov..."

"... to hádam nemyslíš vážne! – Koľko ti zaplatili, čo? – Drž radšej hubu!" kričali na neho.

"Je to celé nanič," prehlušil ich Marin, "nemá to význam! Tomuto posranému systému tým len pomáhame. Chce, aby sme to robili. Potrebuje nepriateľov, proti ktorým treba bojovať. Hľadá akúkoľvek zámienku, aby mohol útočiť. Ved' načo živí toľkých polišov a armádu? Ideme sami proti sebe. Ukazujú na nás, tlčia nás a akože riešia problémy. Nezamestnanosť vraj zapríčiňujeme my, lebo Nemcom berieme prácu. Mýlime sa, ak si myslíme, že..."

"To je zrada!" zareval Skeeter. "Predtým si nehovoril, že Nemci majú pravdu..." Súhlasné volanie. Tlak pod viečkami. Piskot. Únava.

"Nechaj ma dohovoriť, Skeeter. A nedovoľuj si na mňa kričať!" Uprene si pozerali do očí. Alžírčan vydržal, nesklopil zrak.

"Nejde o zradu, ale o novú taktiku. O adaptáciu. Novú adaptáciu. Najprv musíme byť ako Nemci, splynúť s nimi a potom, keď už nebudú nič čakať, zasiahneme. Som za nový program, za program adaptácie. Naučiť sa po nemecky tak dobre ako miestni, skúsiť si vytvoriť pozitívny postoj k Berlínu, postupne sa snažiť zamestnať..."

"Je to zrada, sme v prvom rade proti Nemcom, až potom všetko ostatné," kričali Wang a jeho sestra O-lan. "S touto farbou nikdy nebudem Nemec," ozval sa Coundoul z Marakéšu a postavil sa. "Ja môžem vo vlasoch nosiť ceruzky, Nemci nie." Prečesal si vlasy podviazané šatkou.

"Viem," reagoval ihneď Marin, "ale môžeš vyzeráť ako berlínski cudzinci, čo sem prišli ešte pred zavedením eura. Berlín ich bol odjakživa plný. Také graffiti, aké je tu, nenájdeš ani v Londýne, ani v NYC. A s tým začali černosi.

Berlínski černosi. Až potom sa sem z Bonnu presťahovali úrady a bol koniec."

Rozprával ďalej, ale v mysli počítal. Program adaptácie má vykonať celá partia, tridsaťpäť detí. Sústrediť sa. Na začiatku sa ich počet o štyri zmenší. Práca sa predĺži o päť a jednu tretinu dňa. Hovoril o boji s Berlínom, ktorý treba viesť znútra, v tichosti, bez násilia. V hlave sa mu zatiaľ spustil prúd výpočtov, ktoré smerovali k zisteniu počtu dní, koľko má práca trvať. Počúvali ho. Dlhو. Marin si neskôr, keď odprevádzal Adama na námestie, kde brat s falošnou barlou žobral, zo stretnutia pamätal len poklepávanie po pleciach. Pach hrdze, prideľovanie práce, prach, lesknúci sa vo svetle, dlaň mokrá od potu, pocit úľavy.

O tom, že nová adaptácia sa môže vydať, bol plne presvedčený, keď v prestávke žobrania s Adamom vošli na verejnú toaletu pod námestím. Najprv sa však poriadne preľakol.

"Ty pracuješ tam hore, však? Vidavam ťa," naklonil sa k Adamovi, ktorý si práve pred pisoárom rozopínal zips, chlapík, Slotzky, ktorý vyberá pri vchode mince.

Marin videl, ako sa Adam strhol od strachu, že sa nedokáže vymočiť. Aj tak s tým mal vo verejných priestoroch odmalička problémy. Marin sa však zľakol tiež, presvedčený, že ich chytil poliš. Razia!? "Viem, že žobreš. Prosíš o peniaze... Už si mal prvú polúciu?" spýtal sa práve vo chvíli, keď Adam konečne prekonal strach, uvoľnil zovretie svalov zvieráča a pocítil úľavu. Vystrašene otočil hlavu, neodpovedal a otázka zaznela medzi radmi žltých kachličiek znova. Ale to už stál pri chlapovi Marin. "Čo chcete?" spýtal sa a jeho ešte stále silný rumunský prízvuk, ktorý neobratne deformoval nemecké sykavky na rodné s a tvrdé berlínske w na f, zmenil aj výraz na mužovej tvári, "je to môj brat. Je chorý, nevie hovoriť. A po nemecky už vôbec nie." Strach to z neho dostal so správnym slovosledom. "Zaujíma ma práve preto, že je chorý," odvetil Slotzky a zblízka pozoroval zvláštne posuny a zväčšeniny na Adamovej mongoloidnej tvári. Keď si ju pred pár dňami cestou do práce všimol, okamžite ho zaujala. V pamäti sa mu vtedy vynorili dôverné žiadosti jeho čínskych zákazníkov, ich únava zo stále rovnakých mužov, príliš dospelých. Jüany v ich malých spotených rukách, decentné úsmevy po namáhavej celodennej práci.

V predstavách videl kontrast strieborného servisu a do ostročervena pečených kačiek. Muži depilovaní pod pazuchami. Rybie ikry. Froté uteráky v uhladených radoch. Vyblednuté farby na spoločných fotkách rodín na Námestí nebeského mieru. Tehlová dlážka. Hodvábne viazanky. Červená látka na záclonách na dvere. Reliéf rybníka. Čaj, červený cukor, medové datle, gaštany a sezamové pečivo. Sušené žraločie plutvy. Broskyne. Saténové plachty s motívom lotosových kvetov. Číňania odlišnosti jednoducho zbožňujú.

"Odkiaľ ste?" spýtal sa Marina Slotzky. A Adam, ktorý sa tešil, že sa od neho už nič nechce, opäť pocítil uvoľnenie. "Ponúkam tvojmu bratovi prácu."

"Z Kluže. Sme Rumuni," odpovedal Marin. Náhle uvažoval, koľko je spolu kachličiek na stene s umývadlami, keď v horizontálnom rade ich je dvadsaťpäť a vo vertikálnom – odhadom – štyridsaťpäť až päťdesiat. Presne päťdesiatdva. Ak odpočítame plochu veľkých zrkadiel, poličiek, držiakov na papierové utierky, dávkovačov mydla, vyústenia odvodovej rúry, ventilátora (inak, koľkokrát za týždeň sa jeho ramená otočia, keď priemerný počet otáčok je 110 za minútu, záchody sú až na tridsaťminútovú upratovaciu pauzu otvorené nonstop a odmyslíme si výpadky elektriny a trenie?) a dve kachličky, ktoré chýbajú, tak ich bude...

"To je fajn. Budem hovoriť, že ste z Ukrajiny alebo z Moldavska, to znie ešte lepšie. Inak je tvoj brat zdravý?"

"Už som vám povedal, narodil sa s poruchou," odvetil Marin, "nedokáže sa takmer nič naučiť. Ale je slušný a zručný, ak sa mu veci ukážu. Má silné ruky. Myslíte, že by ste ho sem mohli prijať?"

"Myslím, že áno. Poďte za mnou," pokynul Slotzky a vykročil popri bielo žiariacich umývadlách, znásobených zrkadlami. Zo žltého a striebristého lesku prešli do chodby, kde sa platilo.

Slotzky odomkol úzke dvere s priezorom, za ktorým sa dal dennodenne vidieť obdĺžnik jeho tváre. Miniátúrna štvorcová miestnosť bola ešte zmenšená. Stohy čistých uterákov, zviazaných ohybnými medenými drôtmí. Priesvitné igelitové tašky, plné kotúčov toaletného papiera a obrúskov. Škatule s náhradnými náplňami tekutého mydla. Kovový automat v tvare taniera na rýchle počítanie mincí. Na stenách pin-up postery. Automaty na pánsku ochranu s otvorom na 1,5 euro. Terč na šípky.

"O jeho ruky nejde. Ale môžem ho vziať aj tak. No... myslel som," začal, no nevedel, či to decko pochopí, "... či nemá ekzémy, infekciu? Berie nejaké lieky? Nemá astmu?"

Adam stál pri nich. Nepočúval. Hľadel na niečo, z čoho mal vnútri v sebe, pri bruchu a ešte nižšie, veľmi zvláštny pocit. Výraz na ženinej tvári mu pripomenul mamin pohľad, keď si vzala lieky. V jej črtách sa vtedy náhle otupenosť prestupovala s rozrušením, vytrženie striedala silnejúca triaška. Kľúčovito pretiahnutý krk, privreté oči, ligot, dokorán otvorené ústa. Len mierne vystrčený jazyk, ostro červený, schválne zúžený, bol pre Adama na tvári nový.

"Také slová nepoznám," hovoril Marin, "neviem. Myslím, že keby niečo také mal, od mamy by som to už počul."

"Vy tu máte matku...? A čo robí? Mama..."

Po tvári Adamov pohľad iba skĺzol. Zastavil sa, keď ho vyplnila biela farba tela. Nohy v zvláštnej pozícii, veľmi ďaleko od seba. Prsty, ich tvrdosť, dravosť. Dvojfarebný lak na nechtoch. Vzory na jemnej bielej

látke. Strieborná spona. Hranica bledej a opálenej pleti.

Adam uprene pozoroval zvláštny zvislý pásik umiestnený nižšie, obopínaný ukazovákmi. Palce tlačili na miesto zúženia hore. Presne v miestach, ktorých sa na svojom tele niekedy vydržal aj tri dni nedotknúť, ale potom... Hanbil sa zakaždým, keď si na to spomenul.

"Teraz nič. Nepracuje. Je doma. Je... je..." Marin nemohol v pamäti nájsť mamino slovo, ktoré povedala, keď sa naposledy vrátila s podporou. Vtedy ešte nechápal dôležitosť tej chvíle, ale často ju videl v snoch, kde mama zmeneným hlasom hovorila, "som nezamestnateľná." Nechtiac to vyslovil nahlas. "Je nezamestnateľná," zopakoval, ale Slotzky porozumel okamžite. Dlhšie sa odmlčal a Marin ho nechal premýšľať. Nechcel nerozvážnosťou premárniť jedinečnú Adamovu šancu.

"Ide hlavne o jeho tvár," začal Slotzky pomaly. "Na takej tvári môžete slušne zarobiť, aj keď ste spoza tej... ekonomickej opony. Ide o zmenu. Vrcholí sezóna, mení sa móda. Dnes rozhoduje čistota. Potrebujem niekoho originálneho. Tvoj brat vyzerá naozaj zdravo. Bude robiť komparz vo filme, ktorý produkuje."

"Ktorý pr... predikujete? Ako sa film dá predikovať?"

"Quatsch. Pro-o-dukujem ten film. Zháňam peniaze, dohadzujem hercov." Zahľadel sa na svoj objav. Adam uprene pozoroval tie zvláštne miesta. Poklesla mu pera. Farba, ktorá ťa premôže, rovnaká ako jazyk. Pnutie, stlačené päste. Je to ako vlna, prelud. Zmätenie, vlhkosť. Záhyby. Z úst mu vyšiel vzdych, odokryli sa dva rady zahnednutých zubov. Grimasa, ktorá mu ešte väčšmi znetvorila tvár, Slotzkého uchvátila. Dlhšie neváhal a náhle, ale rozhodne povedal: "Beriem ho. Teraz hneď. Dobré zarobiš, chlapče."

Marinovi už dlho takto nik nepodal ruku. Dohodli sa, že Adam bude začínať ráno o deviatej a Marin ho sem odprevadí. Žobranie s barlou prideli iným.

Nechal Adama so Slotzkym. Bol šťastný, pretože bratovi sa už takmer podarilo adaptovať. Pred očami sa mu náhle zjavili slovíčka pomôcok najmilšej vedy, ktoré si popri nových lekciách špeciálne vypisoval. Rechenschieber, Winkelmesser, Lineal by v tej chvíli vedel napísať aj v pluráli. Postupne novú adaptáciu zvládnu všetci a zaútočia znútra systému! Berlín sa zrúti svojou vlastnou silou.

Marin sa ponáhlal preč. K obchodáku McSvveen & Stockton. Do vlastného zamestnania by mohol neskoro prísť len raz.

Nehral Kena rád. Tešil sa síce, že ho výnimočný vzhľad zbavil povinnosti drhnúť podlahy vo firmách, upratovať v bytoch bohatých Nemcov, žobrať na rohoch ulíc či kradnúť v obchodoch ako ostatní gastarbeitri. Ale až dnes, keď získal programom adaptácie novú motiváciu, kráča! do práce so zvláštnym pocitom radosti.

Cestou vyzdvihol vysokú albínku. Polka Rozália hrala vo výklade Barbie. V partii bola už vyše roka. Kráčali mlčky. Marin si čítal dvadsiatu druhú lekciiu z azylantskej učebnice (Berlin – Die Hauptstadt Europas). Trápil svoju pamäť celou mytológiou demokratického zjednotenia, do ktorej sa pod čiarou vsúvali chorobne podrobné historky o ulici Unter den Linden – a to všetko, pre zlepšenie gramatiky, v nemožné vykonštruovaných konjunktívnych tvaroch.

Pri obliekaní polyesterového kompletu – klobúk, kockovaná košeľa s alobalovou šerifskou hviezdou, šatka so smrtkami, hnedé zvonové nohavice, pás s nábojmi, puzdro pištole – si nahlas opakoval nové Verben.

Keď následne štyri hodiny stál vo výklade na otočnom pódiu, vymenúval síce od slova do slova všetky súčasti dvoch základných Barbie Western-Setov (velká plastová imitácia dreveného baraku Crystal Palace, Barbie-Barová tanečníčka a Ken-Pišťolník, ktorý nepije vvhisky, alebo lacnejší:

Barbie-Covvboy Girl v štýle Calamity Jane a Ken-Jazdec Pony expressu), ale očami počítal okienka na mriežke UV-clony na výkladnom skle. A v mysli mal konjunktívne väzby.

Spamäti už poznal články o európskej demokracii s centrom v Berlíne a o dodržiavaní ľudských práv, ktoré sú také jazykovo a stylisticky čisté, až sa skoro nechce veriť, že do nich neprenikne ani štipka pravdy. Striedavo česal vlasy hnedého umelohmotného koňa a fúkal do hlavne atrapy koltu.

Rozália si medzitým čistila čižmy s krepovými strapcami. Z jedného konca polystyrénovej stajne na druhý nosila hnedé kartónové sedlo so žltým nápisom 30% Aktion. Podľa príkazu sa v naberanej náprsenke čo najčastejšie predkláňala. Hladkala si nahé stehná, nezmyselne predpažovala, rozčesávala si vlasy a

opakovala: "Starám sa o seba. V každej situácii chcem vyzerat' dobre, aby som sa priateľovi Kenovi páčila. Každé dievča môže byť krásne. Barbie vám poradí, ako na to."

Marin sa nacvičené nemecky usmieval. Naprával si klobúk, povytáhoval gumovú cigaretu a na signál zapínal žiarovku v plechovej petrolejke.

Peniaze bral na ruku. Málo? Tak ukáž povolenie! Poistenie? Zabudni! Je tisíc takých, čo by brali aj polovicu. Pri výplate mlčal. Ponáhlal sa kúpiť mame liek.

Vnikol do štvrte pri Tiergartene, kde ulice už ani nemajú mená. Krížom cez plochy, čakajúce na asanáciu. Pôvodne plánované ako priestory novej infraštruktúry, centrá urbanizmu komercie. Dnes útočiska posledných vln novej imigrácie. Presne tu by ste našli preslávené igelitové mesto, ktoré vzniklo za jedinu noc a doteraz sa ho nepodarilo odstrániť. Tisícky farebných trojuholníkov (prevažovala biela a firemné tašky kozmetických firiem), ktoré už dávno prestali byť provizórne. Na veľkom parkovisku pred obsadeným obchodným domom Billa stáli stany organizácie Červený polmesiac so sprchami, nákladáky OSN s pitnou vodou, sanitné dodávky.

Mona Mei stávala pri exite metra, ktoré tu už nezastavovalo. Chodili za ňou chorí z celej štvrte. Tým, ktorí to nutne potrebovali, vpichla liek na mieste sama. Za príplatok aj novou striekačkou. Marin od Mony dostával štvorček alobalu, omotaný gumou. Rozmýšľal, koľko zákazníkov Mona obslúži za týždeň, keď za hodinu ich je pri zaokrúhlení tridsať. A koľko ich stihne za rok a aký počet za desať rokov?

Opäť bežal. K mame. Doma neustále opakovala, aby sa ponáhlal, a pritom vedela, že čakanie je zakaždým príliš dlhé. Predstavoval si náhle zablsnutie v jej očiach, keď po užití opäť odomkne dvere. Bolest' sa stratí. V očiach lesk, vyjasnenie. Ako do úplnej hladkosti vybrúsený kov, vlhká koža. Povie jej, že Adam dostal prácu a – viac nestihne, lebo choroba je silnejšia a mama znova rýchlo potrebuje lieky. Krátko ho pobožká na vlasy a zašeptá: "Dobre, to je dobre a zajtra – ale nie... Zajtra je už celkom iný deň. Zajtra... dohodneme sa."

Celý podvečer sa Marin na dvore trápil lekciami 23. Neznáma Ulrike Kaufmann v nej donekonečna vypisovala chybné Wirtschaftsbriefe (do pravého horného rohu písala najprv Dátum, až potom Ort, text sa jej až vo štvrtom cvičení podarilo udržať vľavo a bez zarážok a na zbláznenie dlho si nedokázala zapamätať, že Bezug je o riadok vyššie ako Betreff). Keď konečne uspela, čakala ju pozdravná pohľadnica, list priateľovi, úradný list... Vzor písomnej žiadosti o azyl Marin v lekcii nenašiel.

Prvý deň si Adamove modriny nevšimol. Ani druhý. Zdalo sa mu síce, že brat má na ľavom líci príliš veľkú opuchlinu, ale hlavu mal plnú detailov stratégie novej adaptácie, lekciami Lesekultur a Im Garten (sľuboval protiklad s Aber nein..., budoval hypotetické vety, doplňoval Ordinalzahlen...) a predovšetkým nevyriešeného príkladu z rána, keď naposledy videl Ernu.

Zatiaľ beznádejne pátral po päťciferných číslach deliteľných 84. Zistil len, že 84 delí 7.43x vtedy a len vtedy, keď aj 12 delí 43x a x sa preto nevyhnutne rovná jednému z čísel 12, 24, 36, 48, 60, 72, 84 a 96. Nemohol sa však pohnúť ďalej.

Adam bol čudný. Tichší. Asi nie je zvyknutý na pravidelnú prácu. Nová adaptácia však vyzerala úspešnejšie, než Marin pôvodne očakával. Mali toľko peňazí ako doteraz nikdy. Za časť Adamových mariek kúpil od Mony Mei zásobu liekov a väčšiu sumu venoval partii. Nakúpili trvanlivé potraviny. Pili mlieko. Jedli jogurty. Ovocie.

Na tretí deň zbadal na bratových rukách modrasté fľaky. Modriny. Na pleci si všimol pásik červenej podliatiny. Čerstvé jazvy. Pýtal sa na príčiny, ale z Adama dostal len koktavé a zmätené slová o problémoch, únave, skokoch na zem, kostýmoch modrej farby. Adam zrejme musí robiť aj kaskadérske akcie. Ale udržal sa, pracuje. Adaptoval sa!

Štvrtý deň večer prišiel Adam do pasáže pri Wagene spotený. Tvár sa mu chvela, prudko, v lícných kostiach triaška. Biele pery. Červeno podliate oči. Prepadnuté líca.

Marin sa zľakol, či sa mu niečo nestalo. "Ja a... ja... fotky..." hovoril Adam a pohľad upieral niekam za Marina. Ruku s reverznou stranou obrázkov, husto potlačenou reklamami, natiahol dopredu, ale zlým smerom. Marin pochopil. Adam sa ponáhlal, aby sa pochválil zábermi z natáčania. "Fotky... vzal dnes... nikto... fotky sa... sa..."

Na prvom štvorcovom obrázku bol Adam oblečený len v lesklom čiernom suspensore a v rukách držal

matnú tyč. Zvrásnenú. S oblúkmi, ktoré sa smerom k opačnému koncu zmenšovali a zostrovali. Medzi nohami mal striebornú palicu s dračou hlavou.

"Vidíte, myslím, že to funguje," hovoril Marin, "pozrite na ten kostým. Ako z Galaxie X. Adamovi sa podarilo adaptovať! Dostal rolu v nejakom science fiction filme! Povedal by som, že je to... o posádke... V rakete. Zrejme križujú vesmír. Pozrite na tie páčky. A tlačidlá! Ako svietia!" Zdvihol ruku nad hlavu, fotky rozložil do vejára a vysvetľoval: "Toto je nová adaptácia."

Séria desiatich záberov. Fotopríbeh. Železná posteľ, gumová plachta a stará žena v striebornej podprsienke. V ruke zvláštny podlhovastý predmet bielej farby ("nejaký laser", vysvetľoval Marin). Adam ležal na jednom okraji postele. Hlava obviazaná šatkou. V ústach teplomer. Líca namaľované načerveno.

Žena sa naklápala k Adamovi a zvráskavená koža jej oblúkovito visela. Dokončenie chýbalo, ale na jednej z fotiek bol nápis Zvlhčovači krém a text v angličtine. Zrejme šlo o názov filmu. Marin netušil, čo môže slovné spojenie znamenať, ale nesmierne ho zaujalo.

Na ďalšom obrázku bol tučný muž s plynovou maskou na tvári. Obliekol si vojenský mundúr a čudne sa hral so Škriatkom, ktorý mal na sebe len lesklé martensky s kovovou podrážkou, držal skalpel a zlatistú reťaz. Adam bol otočený chrbtom. Kláčať pred Vojakom s hlavou zaborenou v jeho slabinách.

"Adam hrá nejakého zlého," komentoval fotku Marin, "tu sa bijú. Ale to je jedno. Hlavne, že má skvelú prácu! Neskôr bude hrať aj dobrých. Roly si bude vyberať."

S úsmevom na tvári sa obrátil k Adamovi, obklopenému partiou. Spýtal sa brata, či by neukázal, čo počas nakrúcania robil a – v tom okamihu Adamovi vystrekla z nosa krv. Ešte sa udržal na nohách. Nahol sa síce trocha dozadu a náhle mal celé čelo husto posiate kvapôčkami potu. No na zem sa zrútil, až keď dva tenké červené pásiky vystrekli znova.

Snaha sústrediť sa. Zmätok, prenikavý krik. Kaluž. Pohyby. Pritlač! Husia koža, dýchanie. Zbesilosť. Ako videozáznam pustený cez zrýchlenie.

Marin nebol schopný plne vnímať. Nič nechápal. Adam. Kriesili ho. Konečne vstal. Beh domov. Sprewádzal ich Coundoul. Každú chvíľu brata niesli.

Fotky. Tá posledná. Najprv si myslel, že pod nápisom Pussycat, ktorému nerozumel, je obyčajná učiteľka a Adam v bielizni hrá jej žiaka. Na očiach mala okuliare s hrubým kruhovým rámom, v jednej ruke držala pravítko a v druhej špicatú bielu kriedu. Najprv zmätenie. Nádych. Potom údiv, keď pri pozornejšom pohľade rozoznal na pravítku namiesto čiarok centimetrov drobné ihly. Krieda bola v skutočnosti násada s ostrým zakončením.

Podvod. Domov. Vlhký byt. Posteľ pre Adama. Nemčina.

Keď pred bránou azylantského domu uvidel policajné auto, potešilo ho, že sa konečne vyšetruje útok na emigrantov. Stúpanie po schodoch. Úľava, keď dosiahol svoje poschodie.

Zastavila ho žltá páska s čiernym nápisom Polizei. Marin podliezol, rýchlo vkročil do bytu a tvár si ukryl do dlaní. Nechcel to viac vidieť. Spätne si v pamäti vybavoval, že mama ležala pri prevrhnutnej stoličke. Poliš práve bral do rúk hnedý hrniec, v ktorom Marin zbadal teplomer a paličku posiatu bielymi kryštálkami. Mamina ruka podviazaná gumovým sťahovačom. Zmodrené končeky prstov a úplne biele predlaktie.

"Áno, to som ja. R-a-d-u-l-e-s-c-u."

Kvapôčky zaschnutej krvi. Zapaľovač. Biela plocha. Lekár.

"Ten tiež. Starší. Adam."

Prázdny flakón. Zásyp. Škatuľa od pomarančového džúsu s červeným vystrihovacím kupónom. Za sebou zbadal Adamovu tvár, zvrásnenú tikmi. Neuvedomoval si, že hlasno plače. Zrazu mu napadlo – cítil zvláštny pocit viny, že na to prišiel práve v tejto chvíli –, že predsa pre 12 a 24 číslo 3x nie je trojciferné a pred očami sa mu postupne zjavilo všetkých šesť hľadaných päťciferných čísel. Ako body z tabuľky najlepších výkonov na videohre, akurát v tomto prípade bola hodnota výkonov 10 836, 14 448, 18 060, 21 672, 25 284 a 28 896 rovnaká a na poradí nezáležalo.

Keď ho o hodinu neskôr oddelili od brata, ktorý sa mu stratil za bielymi posuvnými dverami auta a namiesto neho tam zostal červený kríž, ešte nevedel, že sa mu nanovo adaptovať nepodarilo.

Pochopil, až keď ho azylantská polícia viedla spolu s ďalšími deťmi do vlaku. Priestor bahného mu

vtedy vzdialene pripomenul billboardy OSN s piatimi deťmi, každé inej rasy, akurát teraz bol detí x-násobok piatich. Pokúšal sa ich spočítať, nájsť v chaose sťahovania bez batožiny nejakú symetriu, načrtnúť os, pole, spojnicu, vymyslieť rovnicu, interval, o ktorý by sa mohol pri výpočte oprieť. Ale skôr než mohol akýkoľvek imaginárny náčrtok vôbec spraviť, vyložili ho na schodíky. Spomenul si na vetu Der Bahnhof ist gross und modern, jednu z prvých, čo sa z učebnice naučil. Tlak ho posúval ďalej do vozňa.

Na sedadlá pre troch dospelých si deti posadali po šiestich, ale Marin už aj tak voľné miesto nenašiel. Jeden pokus o adaptáciu zlyhal, ale azda sa práve otvára priestor pre ďalšiu, ako pri nelineárnych rovniciach, kde sa vzorce menia počas výpočtu. Zároveň mu napadlo, že možno všetkých cudzincov z Berlína už nanovo adaptovali, lenže celkom inak, než o tom kedysi dávno doma snívali.

Zamyslene sa vracal k problému spočítania neohraničenej množiny bodov. Ozvalo sa zapískanie, zaklapli sa dvere. Vlak sa s trhnutím pohol. Marinovi sa v mysli objavilo spojenie die Abfahrt des Zuges z lekcie Die Heimreise, ktoré si dlhé týždne nemohol zapamätať, aj keď už dobre vedel, že odprevadiť na vlak je zum Bahnhof begleiten a rozlúčiť sa Abschied nehmen.

Predstavil si v tej chvíli iný vlak a dve mestá, A a B, medzi ktorými musí ísť vlak rýchlosťou päťdesiatšesť kilometrov za hodinu. Po hodine a pol cesty však pre poruchu na tridsať minút zastane, a aby prišiel načas, musí zvýšiť rýchlosť na šesťdesiat tri kilometrov za hodinu. Odmyslel si čas zrýchlenia a trenie. Plne sústredený stál vo vysnenom vlaku. Vypočítaval vzdialenosť, ktorá ho delí od abstraktného mesta B, kam mieril, zatiaľ čo skutočný vlak nechal Berlín ďaleko za sebou a ako spomienku naň si niesol sivasté tváre detí, čo v ňom istý čas žili.

d'alšie programy

Vtlačený úplne do rohu, ruky v úzkych vreckách nohavíc, opretý o chladné plexisklo. Na chrbte v stovkách drobných bodov bičovanie dažďa, ktorý sa vonku spustil práve vtedy, keď do tejto tienistej chodby vošiel a osamel, obklopený davom. V ústach kyslá a suchá pachuť hladu s chemickou prímесou neznačkovej tabletky proti bolesti. Mala ju prehltnúť ona.

Náhle si uvedomil, že už dlhšie sleduje vysielanie na plošnej obrazovke, ktorá tvorila náprotivnú stenu. Myslel na dlhé posledné týždne, ktoré nakoniec trvali tak krátko. Naozaj sa jej to snažil zohnať, ale zrejme prasto nebol ten správny typ. Ani len nenosieval zbraň. Už dlhé mesiace sa pokúšal normálne zamestnať a dokonca mu to ani nepripadalo smiešne. Pokojne sa vám mohlo stať, že ste ho v preplnenej podzemke videli stáť s ošúchaným paperbackom v ruke. Nepamätal si už, ako sa kedysi naučil čítať, ale spomínal si, že pol roka sa učil ešte v škole. Pred druhou devalváciou.

Znervózňoval ho muž, ktorý si pred ním zapol vydanie Daily China so zvukom. Pred očami fosforeskujúci ligot, rady herných konzol a intaktných boxov, synestezicky zmenené na slučky zvukov. Nechápal, ako sa niekto teraz dokáže hrať!

Ešte pred hodinou boli spolu. Kráčali Európskou štvrt'ou, a keď sa držali za ruky, dali si dole ochranné rukavice. Pri centre uprene hľadel na priečelie, na znaky, biomorfne fabulové emblémy. Chcel sa jej spýtať, či by si obaja aspoň na chvíľu neodložili dýchacie rúška, ale nenašiel dosť odvahy.

Teraz neľutoval, myslel na jej zdravie a v mysli stále videl obrazce automatizmu náhody na stene nad vchodom. Pokúšal sa sústrediť vnímanie na to, aby testom prešla. Privieral oči, na sietnici videl farebné geometrické štruktúry prepadajúce do prázdna vzadu, priestorové optické akcie a ju vo chvíli, keď sa k nemu naklonila. Nebol to bozk, skôr dotyk. Cítil, ako mu špongia, ktorá zospodu lemuje respirátor, pevnejšie obopla ústa a nos. Namáhaný filter sa pritlačil na suché pery. V hrdle horúci vzduch. Dážď bez prestania búšil.

Teraz ich tu videl stovky, ale prvého si všimol až pri mix-mediálnom zábavnom parku. Označení. Žltý pás s čiernym kruhom v strede, lemovaný tromi čiernymi trojuholníkmi. (Pripomenul mu obrovskú reklamnú kampaň, ktorá komunikovala koniec ožiarenia v meste. Úspešnú kampaň.) Chemický vzorec kyseliny. Ružový pás. Červený. Čierne s bielym priečnym pásikom, jej pľúca, peniaze. Čierny ako ona, jej oči, vlasy, obočie.

V predstavách ju videl s tvárou obrátenou doľava, keď sa jej ofina sčesaná nabok zdala úplne rovná a vytvorila jediný správny uhol s nosom, ten, ktorý ho naplňal a ktorý našiel. Oni dvaja, rôzne jazyky rôznych európskych kultúr. V tomto meste, kde je zdravie už tak dlho luxusom bohatých, a predsa o vás rozhodne. Vždy znova, keď na to myslel – a premýšľal o tom neprestajne, mal toho plnú hlavu, rovnako ako mal plnú hlavu jej – vtedy si opakoval, že toto mesto kedysi naozaj nebolo čínske, ale stredoeurópske.

Vo veľkomeste, kde sa o čierne trhy súčasnej vedy potkýname, nastrekovací inhalátor nezohnal. Naučil sa rutinu, gestá, akými sa privolávajú díleri. Frázy sľubov. V umytých dlaniach videl pestrofarebné pančované kapsuly a alobalové skladačky práškov. No patrilo k tým, ktorí si do zvitkov hyperinflačných euro súľali čínsky tabak a pri každom prehnutí počítali rady núl. Inhalátor, čistý vdych. Za pravé jüany pravé antibiotiká. Na ňu ešte stále zaberali. Niektoré. Značkové. Nemal ani na kópie.

Späťne si v mysli nedokázal vybaviť okamih, keď ju za sklom zmáčaným dažďom uvidel po prvýkrát. Vychádzala tým druhým smerom. Priestor vnímal v svietivých impulzoch, cez ktoré mu do vedomia

prebleskovala náprotivná budova a variabilné projekcie na billboardoch. Typizovaný komerčný urbánny priestor. Jej tvár. Mal pocit, že sa v ňom črepiny ešte ďalej trieštia. Akoby pozoroval sám seba, keď sa spätne pokúša zložiť úlomky kryštalickej mozaiky, no vytvára len rad nových a nových beztvárností. Obrátila k nemu tvár, mokrá ofína jej padala do očí. Tvár nebola čierna.

Nevedel, kedy sa na obrazovke spustili správy. Zaregistroval hlas moderátorky. Hovorila o rozširujúcich sa krvavých zrážkach v uliciach mesta. ... sú prirodzenou súčasťou sveta, ktorý prechádza obdobím vojny kultúr. Nepovedala, že žijeme jednoducho vo vojne. A kultúru už nemáme. Ani politiku. Zostala iba ekonomika.

Podľa vyjadrení pozorovateľov nie sú v priestore na križovatke vzniku paradigiem, troch kultúrnych diskurzov a dvoch jazykov ničím prekvapivým. Obzrel sa okolo seba, odhadom napočítal deväť jazykov a trinásť kultúr a radšej nepokračoval.

Vyhľadka o nových obmedzeniach pri výdaji pasov, náučný program Čo robiť, keď vaše dieťa berie syntetické drogy, rodinný science fiction seriál Neuromancer. Na chvíľu si na oči pritlačil zovreté päsť. Asociácie, série predstáv. Ona.

Keď si odokryl zrak a pohľad obrátil späť k obrazovke, rozmazaný obraz sa nestratil, iba zmenil. Neutieral si slzy. Sledoval pásy farieb, nezaostrené plochy, šmuhy. Vnímal neskutočné zdvojenia a posuny zlomov, na pozadí ktorých zneli technicky úplne čisté zvuky hudby a hlasu.

Tentoraz naozaj chápal, že so zavretými očami to nie je žiaden rozdiel. Pohľad uprel na strop, ktorý – ako tvrdil slogan v pravom dolnom rohu – garantuje kreatívnu zábavu na niekoľko minút čakania. Bielo-čierne čiary s efektom kmitania, strata kontrastu, lom svetla. Vykradnutá štruktúrna syntax geometrie.

Naprázdo prehltol, vystrel pleciami, aby chlad bubnujúceho dažďa cítil na čo najväčšej časti tela. Neuvedomoval si, že si prstami chodí po tvári, po krku, pod pazuchou, tvrdo, bolestivo. Myslel na to, že dážď by nemusel nikdy prestať, ale vedel, že je to nezmyselné. Chvel sa, zacítil túžbu dotýkať sa sám seba, nútil sa neprivierať viečka.

Dlhšiu chvíľu sa mu podarilo sústrediť na sekvenciu krátkeho 3D animovaného filmu. Z mysle sa mu dokonca vytratil jej obraz, keď k nemu za zmáčaným sklom obrátila tvár. Ale vtom sa spustil blok reklamných klipov: utlmená nákupná nálada a nepatrný pokles indexu na burze informácií, Children's Miss Homepage, biočipový upgrading pre štandardné procesory, ženšenový šampón, elektronická bábika Cindy-Učiteľka, kolekcia vzdelávacích videodiskov, nové enginy na staršie hry, garantovane čistá voda.

A on zrazu nevedel, kedy ešte bežia spoty a kedy už opäť animation film. O chvíľu už nerozumel ničomu. Zrakom bezradne blúdil po nahote dlážky. Vzhliadol na strop. Do hry tieňov zospodu prenikali farebné odrazy. Nepodarilo sa mu zaostriť, sklopil zrak, sám, bez nej. Myslel na to, že pôjde domov. Musí ísť domov! Cestou si otvorí ochranný neoprénový dáždnik, ktorý kúpil so štátnou zľavou, aby sa mohol chrániť pred naozaj kyslým dažďom, a nebude sa pýtať, prečo sa zakaždým riešia až dôsledky.

Dianie okolo neho stratilo kauzálny sled. Meravo hľadel na plochú obrazovku. Obraz bol ešte väčšími rozmazaný a on v tej chvíli hádam viac ako po nej túžil zastaviť ho. Ale večerná šou s exkluzívnymi hosťami pokračovala. Neprerušilo sa slávnostné vyžrebovanie čísel lota, ani pilotný film k novému rodinnému seriálu. A aj po ňom bežali len ďalšie a ďalšie programy.

mrakodrap

Sobota, sedem hodín večer. Vydýchaný vzduch, sparno. Dávam si prvú taurínovú kapsulu, opúšťam stošesťdesiatku a vyrážam smerom dohora. Dvanásť hodín som za smiešny plat drel v poloautomatizovanej továrni chrliacej kremíkové ingoty, omámený oparom až príliš technických vôní. Šesť dní tu dole, drsné make-up, v noci maximálne štyri hodiny spánku – prvé výsledky novej vlády, ešte lepšej než ktorákoľvek predtým. Konečne deň voľna! Mám dosť. V piatok na mňa už okolo obeda padá úplná malátnosť, zápasím s ospalosťou a zo všetkých síl sa nútim vydržať. Večer už ledva stojím na nohách. Biela pokožka, prepadnuté líca, hlad.

Hala je ožiarená žltkastým neónom, jeho odrazy svietia až sem, k check pointu čipových pracovných kariet. Access permitted. Až teraz som naozaj voľný.

"Hej, ty!" počujem a obzriem sa. Nepatríte mne.

"Včera v noci tu odkráľovali dvoch chlapov, nevieš o tom niečo?" Políš v civile sa legitimuje. S vedomím bezmocnosti odvádza rutinu vyšetrovania.

"Nie," odpovie muž s vyholenou hlavou. Tvár otetovaná superhrdinami z komiksov. Pri hovorení takmer neotvára ústa.

"Skutočne prekvapujúca odpoveď. Kam na to chodíš?"

Reakciu som nestihol. Strácam sa. Pred očami široké schodisko, preplnené celou plejádou stratených existencií. Výkladná skriňa kriminality. Pestrofarebná kolekcia vrahov každého veku. Vydierači. Falošní poisťovací. Čierni ochrankári. Zlodeji. Niečo ako zavŕšenie korupcie. Predavači drog vám tu budú do omrzenia tvrdiť, že ich povolenie o legalizácii nie je xeroxované, že ich crash a ice je pod lekárskeym dohľadom, že, že... Dokola tá istá story.

Ponáhľam sa. Schody beriem po troch. Už na medziposchodí na mňa doľahne záplava hluku: nonstop prevádzky, predavači v stánkoch, hlučné bary. Hoci sa ponáhľam a viem, čo uvidím, neodpustím si pohľad smerom k výťahom. Štrnásť doškrabaných a dostriekaných dverí a šesť tmavých vchodov, ktorých dvere niekto veľmi potreboval. Tieto veci mám spočítané. Ani zďaleka tadiaľto nejdem prvýkrát. Napriek tomu by som ešte vždy rád vedel, odkedy výťahy nejdú. Možno, že odjakživa. Z masy na schodoch sála teplo. Zotieram si z čela pot. Míňam kancelárske miestnosti, poisťovne, predajne zbraní. Posledné bašty nebytových priestorov. Okolo dvestovky je to už drsnejšie. Tam sa začína zóna obytných štvrtí, bytov. Stovky pancierových dverí, záplava bezpečnostných zámkov. Kamery, alarmy, strážne sondy.

Za sebou mám pol hodiny šliapania a naokolo kompletný prehľad miestnej ziskovej ekonomiky. Vykričané podniky. Predajne elektronickej šmeliny. Minihotely s detskou prostitúciou. Stánky s jedlom, kde sa prepierajú peniaze. Pulty s bulharským softvérom. Starý černoch v bezjbalovom tričku vykrikuje ponuku na výkup vlasov na parochne, dnes za špeciálnu cenu päť deväťdesiatdeväť. Hlásateľka na pozdĺžnej obrazovke pri strope hlási, že akejsi speváčke dnes ráno v kúpeľni praskli silikónové prsia. Do nosa mi udrie vôňa pečených krabov. Obzriem sa: nápis Bar-B-Q, vypálený do žltého plastu. Od dvestotridsiateho poschodia vyššie sa začína prísna diferenciácia. Devätnásť poschodí patrí arabskej štvrti. Ženské tváre zahalené závoji. Muži s vodnými fajkami. Žltkasté nátery múrov. Štukatúry. Decká ležia na zemi, na hlavách ľahké helmy, kričia a trieskajú do joystickov. Improvizované mešity zo spevnenej lepenky. Mozaiky. Šiatre. Priečelia obchodov zdobené kaligrafiami. Bazár. Ťažký zatuchnutý vzduch, spoznávam hašiš.

Radšej rýchlo prebehnem, hoci sa už kúpem v pote. Strácam trpezlivosť. Narazím na rozhranie, rozsiahle čínske dvojpodlažie s vlastným generátorom elektriny. Celé je to obrovská herňa, žiaľ, vstup len cez dvojtitú face control. Tlmené dunenie elektronických bicích, kovové perkusie. Pohľad cez dymové sklo je ako sledovanie TV programu na obrovskom monitore z diaľky. Prestupovanie farieb. Náhla tma a znova svetlo. Rozmazané detaily. Chaos. Tento zmenšený Chinatovnn vďačí za život už iba kinetike.

Začínam byť naozaj unavený. V behu roztrhnem alobalový dávkovač a prehltnem dve tabletky izonitu. Už hodinu som na ceste, a som asi len v polovici. Ľudí okolo mňa je naďalej priveľa. Mihnem sa výklenkom Znamenia dvojhviezdy. Šoky už dávno necítim, no zažijem prekvapenie. Obchodné centrum Arimathea je v troskách. Atentát. Plastická trhavina. Poschodím prebleskujú lúče policajných bateriek. Hnusné nadávky. Pípanie alarmov. Kladenie jtázok.

Do hluku a zmätku niekto opäť kričí reklamu na výkup vlasov. Nepatrím k tým, čo radi dávajú odpovede, a reklamy už absolútne nevnímam. Predieram sa laktami. Miznem popri zavretom obchode. Výklad je obitý farebným plechom. Stúpam vyššie.

Na tomto mieste sa prestalo s oficiálnou stavbou a dom začal rásť svojvoľne. Nie sú tu už steny v bežnom zmysle slova. Panely nahradili titanové nosníky obité doskami, lepenkou, čiernym igelitom a plastmi.

Pri stavbe nových poschodí tvorila základ nosnej konštrukcie špeciálna oceľ legovaná kobaltom. Kto chcel bývať, staval. Budova rástla do strán aj smerom nahor. Z dvadsiatich ôsmich hlavných nosníkov niesol každý druhý ešte ďalších dvanásť. Výsledkom bolo pôsobivé kríženie i tvare spleti obrátených v. Veľkou pomocou sa stala elektro-chémia. Do vrstvy oxidu titánu prirástla sieť kolagénových vláken, a tak celú kostru už nedržali len siete apatitových kryštálov a trojnásobne sa zvýšilo zaťaženie.

Dom sa spevnil a začalo sa masové nasťahovanie. Štvorcový pôdorys prestal byť dôležitý a nové dostavby sa robili bez akejkoľvek synchronizácie. Došlo k prvým spojeniam s okolitými vežiakmi a neskôr sa už pristavovalo spoločne. Hranice jednotlivých výškových budov sa stratili. Išlo len o sféry vplyvu.

Postupujem v miernom pokluse, snažím sa zhlboka dýchať. Od dvestosedemdesiatky vyššie nesvieti elektrina. Vďaka osvetleniu zospodu je však schodisko len v miernom prítmí. Chcem vydržať. Znova si dávam taurínovú kapsulu a nastreľovacou striekačkou si vpichnem dvojtitú dávku fenylalanínu.

Začínam počítať poschodia. Nesmiem sa stratiť! Niekto chce, aby som od neho kúpil nový typ chinínovej vody. Za závesom z imitácie hodvábu sa mihnú podväzky. Pančuchy s pavučinovým vzorom. Zbadám biliardový stôl. Ktosi skrikne.

Pri tristovke už tápam tmou, ale vôľa ma ženie ďalej. Rachot troch generácií v jednej izbe. Hudba. Zvuk otváranej fľaše. Šuchot nôh. Hádka. Zakopnem o nejaké telo a neviem prečo, ale strašne sa preľaknem. Hovorím si, že nesmiem zabudnúť, na ktorom čísle som. No odrazu si uvedomím, že to neviem. A vtedy urobím chybu. Mal som zastat' a rozmyslieť si to, prípadne sa vrátiť, nech by ma to stálo čokoľvek.

Nechcem sa zastavovať. Mám už všetkého plné zuby a únava je silnejšia než odhodlanie.

Spomaľujem. Viem, že je to pätnásť poschodí, plus mínus dve. To sa dá hmatom zistiť. Som na hranici úplného vyčerpania, ale stúpam stále hore. A vtedy si uvedomím, že už vôbec neviem, kde som.

Nechcem spanikárčiť. Snažím sa privyknuť si očami na tmu. Nejde to. Vidím len rôzne odtiene čiernej. Hrany, náznaky stien, tmavošedé čiary.

Dostávam sa k ďalšej plošinke medziposchodia. Odrazu začujem výkrik. Tupé údery. Ďalšie úpenlivé zvolanie, tlmenejšie. Zastavujem. Tiché šuchotavé zvuky, suché trenie.

Nemám vo zvyku všimnúť si podobné veci, pretože sú už normálkou. Ale keď náhle zbadám otvorené dvere a na okamih ruku, naťahujúcu sa von, rozbehnem sa. Počujem seknutie. Dvere sa okamžite zabuchnú. Priestor sa ponorí do tmy. No pamäť ma nesklame. Vtrhnem dnu, skôr než znútra stihnú zamknúť.

Dverami zrazím na dlážku telo. Je to chalan, v ruke zviaza nôž. Môže mať šesťnásť. Úzka tvár, vystúpené líce kosti, tmavé linky pod očami, dlhšie tmavé vlasy oblúkovito stočené dovnútra. Oblečenie nadmerných veľkostí.

Kopnem ho do hlavy, do pravého spánku. Prevráti sa, ale neomdlie. Pozriem vedľa neho na zem a všetko pochopím. Som v šoku. Nemôžem tomu uveriť. Hnus.

V prvom návale zúrivosti ho kopnem znova, tentoraz do brady. Pustí nôž. Rupne mu sánka. Reve. Vrieska.

"Robte so mnou, čo chcete. Spravím všetko, ale, prosím vás, nezabite ma! Urobím, čokoľvek budete chcieť!" kričí. Rukami si kryje hlavu.

Vzlyká. Je trápny. V rohu izby zbadám farebné tenisové tašky. Cítim sa strašne, viem, že sa pre mňa niečo končí. Nedokážem sa znova pozrieť na zohavené telo. Vidím ho v mysli. Podliatiny na lícach a na hrudi. Kľukatá červená čiara krvi, ktorá vychádza z ľavého kútiku pier. Biele lepkavé kvapky na obnaženom bruchu. Hlboký rez noža na krku. Zrazená krv. Trochu vyššie pohodené nožnice, časť dlhých blond vlasov ostrihaná, časť ešte nie. Dlhé biele trsy rozhádzané po dlážke. Päť deväťdesiatdeväť.

Stojím neschopný pohybu nad tým chlapcom, ešte vlastne deckom. Mlčím, pretože viem, že ďalej ísť nedokážem. Koniec.

Po chvíli chalan znova prehovorí. Pozriem sa na neho. Z očí sa mu stratil predošlý strach. Úlisný hlas, prosíkový tón:

"Prepáčte, že som taký drzý, ale chcem sa vás spýtať jednu vec..."

Totíž... Neviem... Ale... Ja – chcel by som vedieť, či aj vy ste sa sem prišli nast'ahovať a zároveň si trochu prilepiť a náhodou sme sa tu stretli, alebo..."

Stávam sa apatickým. Nezáleží mi na ničom. Nechcem hovoriť. Ale niečo iné, tam vnútri vo mne, čo sa zlomilo a už sa nevráti späť, začne rozprávať za mňa:

"Poviem ti to. Je to inak. Neprišiel som sem rabovať, ani bývať. Ja tu totiž už bývam. Toto je môj byt. A támtá žena – žena, ktorú si zmražil – je moja manželka. Stačí?"

Nemám chuť mlátiť ho alebo mučiť. Môžem mu spáliť vlasy, môžem ho celého uškvariť, domlátiť na smrť, môžem sa na to pozerat', prípadne sa tým pohlavne vzrušovať, ale nie som z tých, čo stvárajú podobné veci. Neviem, čo k nemu cítim. Aj tak mi už teraz nič nemôže pomôcť.

Znova ho udriem. Odvrátim sa a vezmem si nožnice. Chytím ho za vlasy a nadvihnem. Strihám tesne pri korienkoch, tmavé chumáče ukladám na hrbu. Keď som hotový, chytím ho pod krkom a vyjdem s ním z bytu. Cestu k výťahovým šachtám poznám naspamäť.

A potom dlho stojím a hľadím cez dve vrstvy špinavého plexiskla von. Pred očami sa mi mihne veľká luxusná helikoptéra, presklená plocha na jej boku je plná kývajúcich rúk, čo patria bohatým turistom.

Nočný vyhlídkový let. Raz by som aj ja chcel vidieť náš dom zvonku. Podľa toho, čo viem, si ho predstavujem ako megalitickú prevrátenú pyramídu. Nepravidelnú, plnú výstupkov. Narodil som sa tu,

von som sa zatiaľ nedostal.

Nezdržím sa pri šachtách dlho. Myslím na šesťdesiat poschodí núdzových spacích komôr nad sebou: tisícky dvojlôžok v pravidelných radoch. Precíznosť. Potrebujem byť blízko svojej ženy, hoci je už mŕtva. Kým niekoho zavolám, chcem jej ešte ostrihať zvyšok vlasov. Nič také som predtým nerobil, ale... Neviem, sú veci, ktoré sa zrejme nedajú vysvetliť. Obraciam sa smerom k bytu. Pohnem sa. Dopad tela v šachte by som aj tak počuť nemohol.

druhá vrstva

Vo Vodnej sále druhej kanálovej vrstvy zúri bitka. Z vrchu šachty ju cez plexisklovú podlahu pozorujú diváci. Cez stred dlážky, kde je vyrezaný malý otvor, spúšťajú na lanách ceny: vzduchotesne uzavreté balenie mandarínok, sušienky v pestrofarebnej škatuli, plátky mletého mäsa v mikroténovom obale, trs

banánov.

Pozoruje ich s hlavou zvrátenou dozadu. Proti predpisom zviaza v pästi kus zúbkovaného kovu a s predstieranou zúrivosťou sa vrhá za predmetmi, je vo vode, ale môže sa vystrieť. A dokonca je tu svetlo, ostré svetlo. Nijaké podobné miesto tu nikde nie je.

Nechce sa vyčerpať. No drží sa v centre diania, priamo pod lanom, ktoré visí práve v takej výške nad vodou, aby sa ešte dalo dosiahnuť, ale aby to nebolo ani príliš ľahké. Dianie medzi divákmi vidí len trhane, v krátkych zábleskoch, keď sa prebýja tlačenicou ľudí druhej vrstvy. Udiera päťami a postupuje dopredu.

Predstavuje si teplo, ktoré je hore nad plexisklom. Postavy nad ňou za túto populárnu šou zaplatili, a tak uprene hľadia dole a striedajú sa v posielaní cien. Matný lesk topánok, výstredné farby šiat, svietivé vlasy, odraz svetla na kabelkách, čistota a decentnosť tmavých pánskych oblekov. Až sem dole sa tlmene a v ozvenách nesie prenikavý krik ženy, súhlasné pohmkávanie, tichá poznámka prenesená mužom, náhly všeobecný výbuch smiechu. Vdychuje vôňu potu, ktorá je všade okolo, a predstavuje si omamujúcu zmes parfumov hore nad plexisklom. Intenzívne cíti zápach vody, ktorá prudko špliecha a strieka do tváří.

Svoj majetok nosí na chrbte, v priesvitnom vrecku zo spevneného igelitu. Má ho prehodený cez plec a poniklovanými skobami pevne pripnutý ku kombinéze. Dve horolezecké lanká s hákmi na koncoch, skoby, nepremokavé nylonové vrece, žlté potápačské okuliare, trubica, umelohmotná sieťka, vyskakovací nôž z nehrdzavejúcej ocele, vodotesná baterka.

Plutvy a náhradné skoby prednedávnom zahodila, ťažili ju.

Ešte nemá nič. Nevadí jej to, pretože čaká hlavne na cenu dňa. Vie, že ostatní, ktorí už niečo majú, spomalia, predčasne sa uspokojia a ona ich potom možno porazí. Zhlboka sa nadychuje. Na chvíľu sa pripája k skupine bezrukých, ktorí stoja obďaleč. Trie si dlane a predstiera, že oddychuje.

Každý odpočinok navyše je malým zázrakom. Zmeny v organizovaní života v druhej vrstve, reči o tom, že znižovanie honorárov a väčšie nároky na pracovné výkony nie sú náhodné, ale cielené, a dokonca tvrdenia, že ich riadi niekto priamo odtiaľto, ju už viac dní vyvádzajú z miery. Žije s pocitom strachu, ohrozenia. Ani sa nemusí dlho namáhať, a už sa cíti vyčerpaná. Veľmi túži po uvoľnení, po sile, opore. Chodí oblečená v nepremokavej kombinéze. Keď loví alebo hrá, je v nej celá. Pri chôdzi si chráni len spodnú časť tela, hrud' a vyholenú hlavu necháva odokrytú. Ani na noc však neodkladá halogénový lampáš, gumou pripevnený navrchu čela. Nohy má pod kombinézou obalené látkou z latexu, vrstvou alumíniovej pásky a ďalšou vrstvou latexu. Bedrá jej pred chladom chráni kožený ľadvinový pás, vpredu zopnutý suchým zipsom. Tmavomodré hodinky na jej zápästí nejdú. Šedý digitálny displej je zaplnený nehybnými znakmi: čiary, hranaté osmičky, bodky.

Nerozpráva, narodila sa s rečovou chybou, ktorá sa nedala vyliečiť. Žije vôňami. Vdychuje prostredie druhej vrstvy: kamenné oblúkové steny tunela, kvapôčky vlhkosti, vyzrážané po ich obvode. Voda, pach šedých lišajníkov a chalúh, rozklad potravy a prach, výkaly, moč, smeti...

Paul na boj o ceny prísť nemôže. Chodí sem už iba kvôli nemu. Paul je v druhej vrstve iba týždeň, ale úplne zmenil jej postoj k životu. Má pocit, že ho pozná odjakživa. Keď ho uvidela prvýkrát, pocítila niečo ako istotu, že musia byť spolu. Pripadalo jej to samozrejmé. A včera jej napadol trik, ktorý ju k nemu možno priblíži.

Konferencier sa väčšinou znova zjavuje po tridsiatich minútach boja. Vďaka mikrofónu, ktorý má umiestnený pri otvore v plexiskle, počuť jeho hlas zreteľne aj dole. No jej stačí uvidieť ho a už vie, že prišla pravá chvíľa.

Ticho sa potopí pod vodu a pláva k stredu. Ožijú aj ostatní a ruch pod lanom sa okamžite zväčší. Aj osoby s nehybnou hornou časťou tela i bezrukí aj všetci s poruchami motorického centra sa približujú. Pod otvorom sa vytvorí veľký kruh, kde všetci spolu, natlačení jeden na druhého, čakajú. Už pred vhodnením ceny dňa sa začne boj o miesto.

V okamihu, keď konferencier vymenúva sponzorov dnešnej Šou so živými ľuďmi, je už blízko stredu. Pláva pri dne a hľadá miesto, ktorým sa dostane priamo pod lano. V polkruhu pláva okolo spleti nôh a po chvíli uvidí, čo hľadá – malú priehlbínu: jedna noha, voľný priestor a tenká hliníková barla s čiarou oxidu, ktorá lemuje ľavú hranu.

S rukami pozdĺž tela preklzne a okamžite smeruje z celej sily nahor. Zavadí o barlu. Cíti, ako sa ťažké telo za ňou prepadá do vody. Tesne pod hladinou dostáva prvý úder a hneď aj druhý a tretí. Nechtiac sa napije vody. Zakrúti sa jej hlava a z päsťe jej vypadne kov.

Uvedomuje si, že sa už potrebuje vynoriť, a tak sa hodí nabok a rozoženie sa rukou. Zasiahne zjazvenú mužskú tvár a hneď dostane ďalší úder. V ústach jej niečo pukne. Jazykom si rýchlo prejde po ďasne a zistí, že stratila dva zuby. Nad hlavou náhle zbadá veľkú červenú igelitovú tašku so spevneným dnom. Na okraji je znak firmy.

Masa natlačených ľudí takmer naraz zdvihne ruky a zvrieskne. Šum hore nad plexisklom okamžite stíchne. Najprv sa tašky dotkne barla, ale iba ju zbytočne rozhojdá. To akoby dodalo odvalu aj menej pohyblivým, ktorí naťahujú ruky alebo hlavy a vyskakujú, pričom narážajú jeden do druhého. Keď sa od nich taška vzdiali, sklamané vzdychnú.

Rozhodujúci boj prebehne priamo pod lanom a ona ho chce vyhrať. Má malé, neohybné prsty, ale keď ich prepletie a pevne spojí, udiera tvrdo. Nie je vysoká, ale dobre skáče. Už tašku má – nie! Vyšmykne sa jej z rúk, skôr než ju stačí stiahnuť z lana. Dostane úder dlaňou do krku a potom ďalší laktom do brucha.

Ovládne ju bolesť. Zľakne sa. Cíti, že znova vyskočiť už nevládze. Celú ju prenikne pocit, že cenu nezíska a Paul bude sklamaný. Akoby na potvrdenie jej myšlienok vyskočí za vreckom muž so zjazvenou tvárou, ktorý má zrejme čiastočne nehybnú ľavú polovicu tela. Svojou silnou pravou rukou strhne červenú tašku dolu. Masa znova zvrieskne – boj je pre ostatných prehratý. Muž však urobí chybu: namiesto okamžitého potopenia pod vodu sa chce najprv predrať davom. Ona nečaká. Vie, že údery jej rúk sú v porovnaní so silou mužov slabé. Preto rozťahne prsty, ukazováky natrčí dopredu a okamžite útočí. Presne zasiahne oči. Pritlačí.

Vytrhnúť tašku je v takej chvíli ľahké. V zlomku sekundy zmizne pod hladinou. V udivenej mase chorých bleskovo nájde únikový priestor. V kalnej vode je neviditeľná a môže sa vybrať prakticky hociktorým smerom. Ona chce len jedným. Za Paulom. Verí, že predmet v taške nezničí dlhší pobyt vo vode. Už po druhej odbočke vstupuje do úplnej tmy. Kanálová voda siaha do výšky ramien. Na stropoch tunelov sú v dvoch radoch háčiky. Druhá kanálová vrstva má výšku stosedemdesiat centimetrov a ona má stosedemdesiatštyri. Vynorí hlavu a igelitku drží pred sebou. Pláva rada, lebo pri chôdzi by sa musela krčiť.

Je nervózna. Nevydrží a jednu odbočku od Paulovho miesta tašku rozbalí. Roztrasú sa jej ruky. Hlasno vydýchne. Vnútri je ľahký, elektricky vyhrievaný oblek pre reumatikov. Podľa nákresu sa obleka ako košeľa bez rukávov a vpredu sa zapína suchým zipsom.

Zabalí oblek naspäť do tašky. Potrebovala by zrkadlo, aby sa trochu upravila. V neistote vpláva do rozdeľovacej chodby. Zmeravie. Zdá sa jej, že tesne nad hladinou vidí vrch trubice, vzdiaľujúci sa doľava. Nevie, či sa jej to len zdalo. Voda je mierne rozvírená, ale to môže spôsobovať aj spádovanie. Je zmätená.

K Paulovi nepláva, ale prikrčená kráča. Už z diaľky mu zakýva na pozdrav. Blíži sa k nemu a pozoruje jeho tvár a telo.

Paul býva na opačnom konci kanálových tunelov, v malom výklenku, za ktorým sú husté mreže na triedenie najhrubšej špiny. Tunely sa z jeho miesta rozbiehajú na tri strany. Má tu tiché miesto, kam nikto nechodí. Jediný si bez prestania svieti a svetlo jeho baterky preniká aj do okolitých chodieb. Paul je nepohyblivý. Sedí vzpriamene a hlavu má neustále vystretú. Okrem ľavej ruky a úst nedokáže žiadnu časť tela ovládať. Visí na horolezeckej sedačke, vyrobenej z otáčacieho kancelárskeho kresla. Nedokáže sa dať dole. Ak sa chce skloniť nad vodu, používa jednoduchú japonskú pružinovú kladku. Istia ho reťaze pripevnené o háčiky.

Je krásny. Chcela by mu pomáhať v jeho bezbrannosti. Je taký neuveriteľne mladý! Má najviac dvadsať rokov, hádam len osemnásť alebo aj menej. Keď sa stretli prvýkrát, povedal jej celý svoj príbeh a potom ju hladkal.

Túži znova cítiť jeho jemnú ruku na svojom tele. Chcela by mu povedať, aké je príjemné byť s ním, ale nedokážete. Stará sa oňho, odkedy sem prišiel, nosí mu dary a verí, že raz jej niečo také povie on. Keď je už celkom blízko, počuje, ako ju Paul s vážnou tvárou pozdraví. Prikývne a podáva mu tašku.

Paul je zaskočený a ona si uvedomí, že mu ju musí otvoriť sama. Urobí to a Paul sa usmeje. "Ďakujem," povie. Miesto odpovede znova prikývne a pokúsi sa o úsmev.

Paul číta návod a zrazu sa zamračí. "Potrebujem ešte digitálnu batériu, dve celé päťku. Najlepšie alkalickú. Rozumieš?" Kývne hlavou na znak súhlasu. "Nakloň sa ku mne," povie Paul, "chcem ťa mať pri sebe."

Nahne sa nad neho a čaká jeho dotyky. Paul jej však len prstami ľavej ruky prejde po brade a po stranách líc. Ona už nedokáže udržať svoje ruky a dotkne sa jeho stehien. "Prestaň," vykrikuje Paul okamžite. Stiahne sa. "Až potom. Prines mi tú batériu. Rozumieš?"

Nevie, čo má urobiť. Musí v sebe zastaviť vlnu, ktorá ju ovláda. Spomenie si na rozvírenú vodu a trubicu, ktorá sa strácala v diaľke tunela. Ťažko sa jej dýcha. Znova iba prikývne. Chcela by byť pri ňom, žiť pre neho, starať sa oňho. "Prosím ťa, príď a prines mi, čo potrebujem, áno?" povie náhle Paul a ona mu zakýva a usmeje. Odchádza, aby čo najskôr prišla znova.

Od druhej poobede je ponorená vo vode a na kombinéze má elektronicky aktívny pás, reagujúci na svetlo. Matný tok odpadkov veľkomesta ju kryje. Pomaly pláva pod bočným poklopom a čaká. Dýcha cez uzučkú slamku. Zhlboka sa nadýchne a potom sa naddlho potopí. Slamku zvierá medzi prednými zubami.

Už vidí tých, kvôli ktorým sem prišla. Prichádzajú zhora, po kovovom rebríku. Sú dvaja, ako väčšinou. Obaja majú štandardné ľahké plavecké kombinézy, jeden červenú, druhý tmavomodrú. Vdychuje ich. Má rada vôňu novej, ešte nepoužitej gumy, jej tvrdosť, drsnosť. Rozoznáva jemný rozdiel v použitých farbivách. Cíti aj pach spevnenej umelej hmoty zbraní, ľahkých svetelných samopalov, bez kalibru, bez označenia.

Strasie ich a ona sa usmeje. Zakaždým ich strasie. Rozmýšľa, či kvôli vzduchu alebo šoku z pohľadu na taký malý priestor. Potom sa chvíľu povzbudzujú, kričia na seba. Zvykajú si. Zakrátko stíchnu a mlčky sa obzerajú okolo seba. Pohľadmi premeriavajú priestor, odhadujú svoje možnosti. Uvidia prvú lesnúcu sa šípku – a ona práve v tej chvíli zvrieskne.

Vydesí ich. Jeden z nich vykrikuje. Obaja okamžite vystrelia. Lúče ostrého svetla preletia klenbou chodby, odrážajú sa od stien a v diaľke sa postupne stratia. Aj keď ju zneškodnia bez problémov, zľaknú sa.

Na chvíľu je súčasťou interaktívnej laser-hry. Chcela by v nej byť aj dlhšie, ale nestačí na to. Podľa dohody so šéfom Maxom Brettom sa neskrýva a lúče ju ľahko zasiahnu. Vykrikuje, chvíľu sa tesne pod hladinou prevracia. Potom predstiera smrť, zatiaľ čo hráči, ktorí začínajú chápať mechanizmus hry, už rýchlym kraulom postupujú v smere fosforeskujúcich šípok ďalej. K Mrzákovi, ktorý je podobne ako ona ľahkou korisťou. K Bezrukému, kde to už začína byť ťažšie. K Šialenej Ester. K Ratovi...

K Chesterovi sa už možno ani nedostanú. No ak si zaplatia kredity navyše, môžu ísť zakaždým aj k nemu. Od Chestera ďalej je to už peklo, a to poriadne drahé peklo. Čaká ich Skinhead, ktorý ako prvý môže opätovať strelbu. Nemý, Inferior, misia Commander, Sála s priepasťou, sieť laserových mín na hladine a potom vodné bludisko, na konci ktorého čaká Witchdoctor.

V tesnom závese za hráčmi ide Max. Ponáhľa sa. Ona to vie a nezdržuje ho. Tu máš, Tichá, povie. Berie si, čo jej strká do prstov, a pozerá si na ruky, na svoje prsty, malé, nevyvinuté prsty, ktoré patria dospelej žene. Kedysi ju volal Silent Sun, ale už s tým prestal. Pamätá si na to, pamätá si na veľa vecí, na všetko.

Ústa ju nikdy neposlúchali a ani prsty nerobili vždy to, čo chcela. No až do jej dvanástich rokov to nikomu obzvlášť neprekážalo. Žila v dome plnom ľudí s podobnými problémami a cítila sa – nie... to je jedno... nie vždy – bolo tam... niekedy sa... bolo tam teplo...

Zmenu si pamätá presne. Kondičné skúšky po druhej invázii. Všeobecná stabilizácia pomerov...

Nechápala tie slová. Vojaci v kuchyni ich domu. Doktori, cudzí doktori. Povedali jej, že musí absolvovať prvú časť dvojkolových testov.

Povedz m. M. Správne. Teraz ho vyslov dlhšie, ako mmmm. Mmmm. Dobré. Teraz si takto prstami chyť nos a povedz to ešte raz. Mhmmm. Fajn. Je to fajn. Teraz opakuj po mne: baba, bubon, doba, huby, bum. Ava, uon, dova, uiy, um.

Šum, uvedomovala si neobvyklý šum, ktorý v miestnosti nastal. Ťukanie do klávesov počítača. Presúvanie papierov. Tikanie ramien ventilátora. Pokyvovanie hlavami. Dlhý hlasný vzdych. Prenikavé pípanie telefónu.

Nebolo to dobre, ale to nevadí. Teraz sa sústred' a skús hovoriť to, čo ja: vaňa, vata, voda, volá, víno, vidí, ťava, káva. Aňa, ata, óda, uola, iino, idí, d'aua, káua.

Vdychovala nové vône v miestnosti. Dezinfekčné nátery, plášte, gumená obuv, ležadlo, zapnutý laptop, igelit na dlážke. Nerozumela slovám, ktoré sa vzápätí ozývali miestnosťou. Ale vie ich dodnes naspamäť (v duchu – nahlas ich vysloviť nedokáže): nedostatočne vyzretý motorický analyzátor, ťažšia forma perinatálnej encefalopatie, začiatkové štádium afázie. A k tomu ešte tie jej ruky...

Neskôr jej to všetko zopakovali, ale ešte predtým jej ponúkli šancu. Pozreli jej zrkadlom do úst. Prstami ohmatávali krk. Dali jej prehltnúť sondu – ale šum, ktorý od jednej chvíle ovládol celý priestor, neprestal. Skúsime jedno ťažšie písmenko, dobre? Neodpovedala. Budeš robiť ako had, tssss, tssss. Videla si už niekedy v televízii hada? Znervóznela: pohľady uprené na ňu. Teplo. Nepříjemné teplo a bieloba stien aj šiat. Strieborné rámy okuliarov, posudková komisia. Ruka ovládajúca trackbatl. Reč, ktorej nerozumie...

Pozerať sa mi na pery. Tak. Dobré. Teraz si daj ruku tesne pred ústa. Áno, dobre, ešte kúsok ďalej, to je ono. Keď budeš hovoriť, musíš cítiť slabé fúkanie. Hovor spolu so mnou: sito, sype, silný, sila, syn, sen, sedem, sedlo, sucho, nos, slon. Sústredila sa na to. Verila, že ak zvládne toto ťažšie písmenko, na neúspech pri tých ľahších sa zabudne. Cítila, ako jej na krku a pod pazuchami v ihličkách bolesti vystupuje pot. Čito, tcipe, iulný, tcila, in, ten, edém, edlo, uhho, nnoc, tcon.

Sľubované druhé kolo testov sa nekonalo.

Dostáva od šéfa batérie. Dve tužkové do svetla na hlave a jednu ploskú. Tri americké konzervy, ktoré sa po otvorení automaticky ohrejú. Tabličku čokolády. Rukami sa snaží naznačiť, že potrebuje malú digitálnu batériu, takú, aká pasuje do hodínok. Max nereaguje a rýchlo odchádza.

Má pred sebou hodinu čakania. Hra prebieha vo vzdialených častiach kanálov. Začne počítat' čas.

Pohne sa.

V poslednom čase jedáva menej. Väčšinu zárobkov venuje Paulovi. Cesta k nemu jej zaberie dvanásť minút.

Dnes mu chce darovať čokoládu a jednu konzervu. Pláva prsia, dlho sa drží pod vodou. Od nervozity sa jej zvyšuje tep.

Paul je iný ako ostatní. No zároveň je nezvyčajný, niekedy až trochu čudný. Raz ho videla, ako kričal na Maxa. Prekvapilo ju to. Neskôr sa dopyčovala, že oni dvaja sa nemajú radi. Z nejakého dôvodu sa Paulovi vyhýbajú aj ostatní. Vrávia, že sa ho boja, no v skutočnosti mu závidia. Paul má ešte hladkú pleť, nezvrásnenú hrubými čiarami vrások, a hlavne svoj hlas... Paulov hlas by chcel počúvať neprestajne.

Zábrana do myšlienok si ani neuvedomí, že už je v jeho chodbe. Najprv sa jej rozžiarí tvár, no vtom uvidí niečo, čomu nechce veriť. Žena. Jej bledá ruka práve pod krkom zatvára horný zips pevnej kombinézy. Rozpráva sa s Paulom a odrazu sa nahlas rozosmeje. Paulove prsty dokonca jemne prejdú po jej bruchu a potom kúsok nižšie.

Je zmätená. Nevšimnú si ju, a tak schválne rozviri vodu a pláva bližšie. Hlasné čľupnutie. Žena sa za ňou otočí a z tváre jej zmizne úsmev.

Snaží sa tváriť, akoby ženu nevidela. No neujde jej, že je tu nová a je mladšia než ona. Zdá sa, že aj zdravšia. Akoby jej ani nič nebolo. Vysoká blondína, dokonca s make-upom na tvári, pevné svaly, celkom nový potápačský komplet. Žiadna podoba s Paulom. Nechápara, čo tu tá žena môže chcieť. Paul si všimne jej rozpačitý pohľad. "Toto je moja sestra. Volá sa Lian," vyjde z neho po chvíli, "máš pre mňa batériu?"

Nezareaguje na otázku. Namiesto toho mu podá všetky tri konzervy aj čokoládu. Paul meravo sedí a ľavou rukou kývne na ženu, aby potraviny vzala.

"Príď neskôr, dobre? Príď neskôr," počuje Paula povedať. Ale obsah slov si uvedomí, až keď je už preč.

Spočiatku cíti také zdesenie, že prestane byť schopná normálne uvažovať. Je otrasená. Pach kanálovej

vody, ktorou sa brodí, je nechutný. Očami prechádza z jednej strany na druhú, no neuvedomuje si, čo vidí. Tma, šero.

Skrčená bezcieľne blúdi kanálmi. Ako ešte nikdy tu v druhej vrstve na ňu dopadne ťarcha samoty. A k tomu tie reči v posledných týždňoch... Únava, ktorá prichádza hneď po zobudení. Teraz dokonca akási žena, čo chce do machinácií možno zatiahnuť aj Paula, najbezbrannejšieho zo všetkých tu dole!

Každý drobný detail sa jej v hlave zväčšuje do obludnosti a stáva sa neznesiteľným. Je príliš stiesnená, a tak jej trvá veľmi dlho, kým si plne uvedomí, že Paul ju chce mať znova pri sebe. Sám predsa povedal, aby ešte prišla. To znamená, že túži byť s ňou, a to vtedy, keď tam nikto nebude. Dlho myslí iba na to a neustále kráča, hoci nevie kam. Až keď narazí na pásмо oparu, ktoré sa začína pri spleti plynových potrubí, zastaví sa. Odrazu si uvedomí, že stratila množstvo času.

Musí sa pripraviť na ďalšiu časť dňa. Chce šetriť energiu, a tak pri pohybe v tme pracuje iba hmatom. Rukami kontroluje okraje stien, a ak narazí na voľný priestor, musí si to presne zapamätať. Prepláva dĺžku dvoch odbočiek, k zachovanej karabíne na strope. Je tam väčší spád, jedno z dobrých miest na lov a ona potrebuje niečo pre Paula. Nemôže za ním ísť len tak.

Vo vode pláva len to, čo v prvej vrstve odmietli a mierne spádovanie pod obvodom mesta prinieslo až sem. Výhodou je, že tu žijú parazitné ryby, ktoré sa dajú ľahko uloviť a surové zjesť. Sú aj takí, ktorí ich varia. Napríklad Ridger. Zohnal trojnožku, ktorú obrátil naruby, zavesí, položí na ňu vojenskú misku s jedlom a zospodu ju nahrieva kockami liehu. Ridger kríva, ľavú nohu má tesne nad chodidlom amputovanú. Protéza z ľahkého kovu mu zospodu začína korodovať, hrdzavie. Ridger neznáša vodu, je vysoký, má silné ruky, a tak tesne pod stropom natáhuje laná, pri jedení visí, učí sa šplhať po okrajoch, s nohami opretými o bočné klenutie stien. Pri chodení si pomáha príchytkami zo spevnenej gumy. Ridger je od čias prvej americkej invázie neurastenik. Jeho reč je ťažko zrozumiteľná pre silný klonický krč. Nepláva sa jej dobre. Pohyb vo vode sa pred polrokom značne obmedzil. Vtedy muž menom Remo natiahol po celom vodnom priestore drôt, ktorý vedie po krajoch kanála. Najprv odniekiaľ priniesol zachovalý dvojtaktný motor z motocykla a prerobil ho na ťahanie lana. Pôvodne spojil len bočný poklop s odpadovou nádržou. Plavidlo zostrojil z kusov farebných plastov (polovica detských sánok, kúpeľňová polička, tácka, sada vodovodných rúr), ktoré prepadli cez odpadovú šachtu. Nahrial ich a spojil. Prevoz tam a späť stál jednu tužkovú baterku, malú mäsovú konzervu, vrečko hrozienok alebo niečo iné tej istej hodnoty. Za zarobené peniaze Remo dokúpil vrúbkovaný drôt, rozšíril trať a zvýšil ceny.

Sú neúčtívi, pomyslí si. Ani sa nespýtajú, keď pripravujú niečo nové. A urobili toho viac. Niečo dobré, niečo horšie. Vyhubili vodných potkanov-hryzcov. Zabezpečili zásobovanie zhora, z prvej kanálovej vrstvy. Tam sa dá aj chodiť, po betónovom okraji, odpadová voda je len v strede. Dlho tam žila, no postupne ju vytlačili. Zostarla.

Má dvadsaťsedem a vyzerá na štyridsaťpäť. Zoslabla. Prvú vrstvu obsadili mladší, zdravší. Cez odpadový kanál natiahli dosky a žili aj tam. Niektorí dokonca vyzerali tak, akoby im nič nebolo. Nechcela tomu veriť. Zvykla si naozaj na všetko, ale tomuto ešte vždy nemohla veriť. A zopár z nich údajne naozaj bolo úplne v poriadku a do kanálov prišli len pre zisk a monopol na novovzniknutom trhu. Kšeftovať vtedy začali všetci. Do mikroténových vreciek naberali jedlý odpad z vody, časť spotrebovali sami, časť vymenili. Tovar rozkladali po celej šírke tunela. Balili ho do igelitu, aby bol chránený pred extrémnou vlhkosťou. Ponúkali pripojenie elektriny, malé vojenské variče, ohrievače, no pýtali astronomické čiastky. Neskôr toho bolo ešte viac. Na predaj boli ručne šúľané cigarety, ochutený lieh, makadamové orechy, pančovaný hašíš. Zapalovače zipp, nože, oplzlé časopisy vo farbe, prečítané paperbacky. Videohry firiem Tekko, VirtuAlley, 124-bitové konzoly s pripojením na prílbový displej. Spacie vaky, deky. Syntetické palivá, osviežovače vzduchu. Tovar bolo toľko, že ceny konečne klesli. A potom to prišlo. (Práve v čase, keď si už elektrinu mohol dovoliť každý. Kanály zaplavil tovar z druhej ruky: prvé 3D-projektory so stereoskopickou širokouhlou optikou, otlčené dátové rukavice Nakomi, na dračku šli video-disky s klasickými gruff movies.) Bitky o výhodné miesto na križovatke troch tunelov. Vytlačanie zo suchších miest na betóne. Prvé telá, ktoré sa po pár dňoch našli na hladine vody o sto metrov ďalej. Napučané bruchá, sinavá pokožka, čierne, kostrbatý rez na hrdle. Trojkonektorové káble, ktoré boli na trhu len pár dní, sa kupovali na škrtenie.

Vedela, že je stratená. Nevedela sa biť, nič nevedela vysvetliť. Mlčala, aj keď prvý raz zostúpila nižšie. Do druhej kanálovej vrstvy.

Z lana urobí stoličku a zachytí sa skobou. Ponáhl'a sa. Posunie lano tak, aby visela nakrátko. Je vonku z vody a ten pocit ju na chvíľu ovládne. Cíti niečo ako šťastie.

V okamihu si hrud' obtočí vrstvou alumínia zašitého v handre. Zips na kombinéze vytiahne až ku krku.

Nasadí si okuliare. Do úst si dá trubicu, stisne zuby, plastovú príchytку spojí s gumou okuliarov.

Vytiahne sieťku. Spustí sa do vody, odopne sa. Skobu a laná strčí do igelitového vreca. Zaistí veci pred vlhkosťou. Zapne suchý zips, vrch dvakrát prehne a zauzlí.

Zapína svetlo na čele a s tichým čľupnutím sa potápa. Lov je krátky. Neúspešný. Ani jediná ryba, len potravinársky odpad: kus prevlhnutého sendviča, tri surové zemiaky. Nijaké mäso.

No zrazu, už keď chce odísť, narazí rukou na niečo kruhové. Pomaranč! Nejakým zázrakom prešiel prvou vrstvou celý. Možno však prepadol šachtou. Je to ako sen. Inštinktívne sa obzrie za seba. Chodba je prázdna. Uschová pomaranč vo vrecku. Našla zámienku. Má pre Paula vec, ktorú mu nemôže dať hocikto.

Pri návrate na svoje miesto v hre znova kraulom pláva tmou. Času na prípravu jej zostáva len málo.

Ponorená opäť tesne pod hladinou čaká. Najprv vidí meniace sa tiene a prebleskujúce svetlo na stenách.

Lomenie lúčov, šikmé odrazy. O chvíľu zbadá dvoch mužov vo farebných kombinézach, ktorí skrčení kráčajú smerom k nej. Usmeje sa. Hneď za nimi kráča šéf Max.

Trik znova vyjde. Už nič neočakávajú, myslia si, že hra sa skončila. Smejú sa, snehobiele zuby sa im v polotme kanála lesknú. Možno dosiahli tabuľku High Scores. Zložili si okuliare. Nahlas sa rozprávajú, vtipkujú. Laserové pistole magnetom pripevnené na opasku, hneď vedľa nefunkčnej čiernej skrinky, atrapy datasetu.

Prekvapí ich zozadu, z priečneho kanála. Rukami ich chytí za plecia a ani nie príliš nahlas vykrikuje.

Nevidí, čo to s nimi spraví. Ihneď sa musí potopiť a pod hladinou plávať preč. No Max jej raz dávno (vtedy, keď pre neho bola Silent Sun a v tme sa jej náhlivo dotýkal) hovoril, že zomierajú od strachu. Všetci.

Len čo skončí v hre, mieni ísť za Paulom. No Max ešte voľačo chce, a tak zvolá všetkých, aby si ho vypočuli. Netrzeplivo počúva. Keď sa dozvie, že ide len o to, že zajtra budú laser-hru znova satelitom naživo prenášať do športovej haly na povrchu a dôjde k zmene sponzorov i k ďalšiemu dočasnému zníženiu zárobkov, našťve ju to. Takže to pokračuje! Tí, čo hovorili, že trh s ľuďmi sa má rozšíriť, mali pravdu. Šou už nie je nová, stráca popularitu, a aby sa udržal záujem, treba ju inovovať.

Znervózne a chce odísť, skôr než Max skončí. Kývne na neho hlavou. Ale odpovede sa nedočká, a tak sa obráti a odchádza.

"Toto je jediné, čo mi zostalo," počuje zrazu z boku, z krátkej slepej chodby na pravej strane, "prосто mi to nemohli zobrať." (Na pozadí tiché zvukové efekty, popová melódia, údery flipperov.) Polonahý muž, na hrudi zmáčané ochlpenie, pot. Biela tvár posiatá podliatinami. Zrazená krv. Na predlaktí má kovový náramok, retiazkou pripojený k obdĺžnikovej videohre. Pozerá sa na ňu. Prsty mu niekto dolámal. Rana je na jednom mieste otvorená: tenké dosekané kostičky, prevrátený kĺb. Nohy mu poklesnú. Zdvihne ruku, retiazka sa začne otáčať, v demoverzii hry sa ozve ženský nuvoice: "Level starts. Ready for demolition." Zaznie simulovaná explózia.

Strasie ju. Rýchlo kráča ďalej. Pomaranč vyberie z vreca jednu zákrutu pred Paulom. Keď príde k nemu, práve spí. Uvedomí si, že sa oňho bojí. V najbližších týždňoch sa herný priestor bude rozširovať, zvýši sa obtiažnosť, zdokonalia sa zbrane obrancov aj útočníkov... Možno rozšíria aj boj o ceny a zrejme dovoľia i používanie zbraní, ktoré vraj diváci už dlho žiadajú. Ak sa hra posunie až k rozdeľovacej chodbe, Paul to nezvládne. Vytlačia ho!

Prenikne ju smútok a pocit, že sa tomu nedá uniknúť. Paul ju v tej chvíli priťahuje tak ako nikdy doteraz. Chcela by sa pred náporom, ktorý určite príde, brániť spolu s ním. Podíde pomaly k nemu a chce mu pomaranč položiť na kraj sedačky. No Paul sa práve vtedy preberie. Ret'aze po bokoch jeho tela ticho zaškrípu. Možno len driemal. Zbadá pomaranč a trochu, akoby nasilu, sa pousmeje. Natiahne ľavú ruku, oblapí ho a potichu povie d'akujem. Znova zavrie oči a zaspí.

Nechce ho rušiť. Zabúda na Lian aj na strach o Paula. Vie, že ho potešila, a ešte má veľa práce. Ďalšiu časť dňa, až do desiatej, keď sa ozve dohovorené kovové klepanie, má vyplnenú lovom. Po desiatej sa ide spať, taká je dohoda. Nikto sa nechce dať budiť nočnými nárazmi do vaku alebo čľapotom rozvírenej vody. Je to čas na oddych.

Vydáva sa na púť za miestom na prenocovanie. Len málokde sú stropné háčiky dva a dva tak blízko pri sebe, že sa na ne dá zavesiť lôžko. Väčšinou len v rohoch a ani to nie vo všetkých. Krčí sa v pravom kraji chodby a hľadá to miesto. Nedarí sa jej.

Zastaví sa vo Vodnej sále, kde znova žiari svetlo. Všetci sa prišli pozrieť, postávajú oproti stene s rampami lešenia, kam práve technici v ostrážitých uniformách umiestňujú nový digitálny projektor. Panoramatická diamantová obrazovka, oblúkovité zrkadlá kryté ľahkou zliatinou. Neľutuje čas a čaká na zapojenie, na nové heslo, na slogan.

Vlečie sa to. Dno kanála zaplňajú káble, veľký projektor blokuje jednu časť chodieb. Prichádzajú osvetľovači. Už by chcela byť preč. Trocha sa nudí. Myslí na noc a na Paula, na tých pár miest, kde sa dá dobre vyspať, a znova na Paula. Vdychuje. Chce vydržať. Trpezlivo čaká.

Vtom popri nej prejde Lian a práve odhodí oranžovú šupku.

Myslí si, že je to omyl, nedorozumenie, náhoda. Ale pomaranč je v druhej vrstve až príliš neobvyklý. Je to ako úder.

Odchádza preč, pomaly, omámená. Prstami si tlačí spánky. Práve vo chvíli, keď opúšťa Vodnú sálu a vnára sa do chodby, na projektore sa zjaví trojrozmerná počítačová grafika. Multifarebná geometrická štruktúra sa postupne zmení na nápis Sponsored by Kinetic.

Písmená rýchlo menia veľkosť a tvar, otáčajú sa a približujú, simulujú pohľad z výšky a hĺbku. Ľudia z druhej vrstvy sa po chvíli očarenia sklamané rozchádzajú.

Akoby jej v hlave horel oheň. Bojí sa. Pláva položená na chrbte, rukami nehýbe, len monotónne krúži nohami. V hlave cíti niečo, čo nevie pomenovať, akúsi tupú bolesť a tlak. Pokúša sa sústredene rozmýšľať. Ak ide len o ďalšiu ženu v Paulovom živote, odpustí mu, keď sľubí, že sa to viac nestane. Bojí sa však, že tu ide o niečo viac. Napadne jej, že Paul sa stal obeťou príprav na ovládnutie trhu v druhej vrstve, ale pripadá jej to nezmyselné. Myšlienky sa jej v hlave zjavujú samy od seba, nevyzná sa v nich a nerozumie im. Ledva vládze plávať, tak sa jej v krátkom čase vybičovali nervy. Čo najskôr zaspáť a nič nevnímať! Oddýchnuť si, hlavne si oddýchnuť. Nabrať silu. Spať.

Zapína obidve baterky. Ich svetelné kužele sa križujú a prebleskujú nad hlavou. Potrebuje vhodné háčiky. Nič viac. Stretá jednorukého Fennera, ktorý bez baterky blúdi tmou a hmatom hľadá miesto, potrebné na pokojnú noc. Kývne hlavou, ona kývne tiež a mlčky pokračuje v ceste.

Fenner je jediný človek, o ktorom vie, že má čipovú kartu na ľavej ruke.

Zľakne sa. Možno, že v častiach, do ktorých ide, vhodné háčiky vôbec nenájde, keď ich nenašiel ani Fenner. Desí sa noci, strávenej vo vode. Myslí na to, čo dnes videla. Už vie, že jej Paul nepatrí – nie, len to tuší a nechce, nemôže si to priznať. Kráča ďalej. Minie ju Remo, preváža neznámu ženu.

A vtedy, celkom náhle, nájde miesto, ktoré hľadá. Zatiaľ, našťastie, nikomu nepatrí. Vráti sa kúsok späť, rýchlo sa vyprázdni a vracia sa k háčikom, pod ktorými prespí.

Pripája si ležadlo. Škripot želez, posúvanie skoby. Sústreď sa na vdych: pach kovu, staré mazivo.

Zakrpatené prsty, akoby patriace dieťaťu, poslúchajú. Je rýchlo hotová. Skúša sa na laná zavesiť celou svojou váhou. Vydýchne si.

Prehupne sa cez okraj igelitu, ľahne si. Kov zaštrngá. Cíti, že ťarcha celého dňa z nej opadáva. Uvoľňuje sa. Zaspáva, jemný, sotva počuteľný pohyb vody, jej narážanie na oblé steny tunela – upokojuje sa. Vie, že tu má svoj domov, svoje miesto, kde jej dovolili žiť. Spí. Sníva sa jej takmer vždy ten istý sen. O začiatku, úplnom začiatku života tu dole, v kanáloch.

K predávaniu ľudí z druhej vrstvy došlo dosť neskoro, až keď sa oficiálne uznalo, že obchodným artiklom môže byť hocičo a štát garantuje úplnú slobodu trhu. Pôvodne sa v kanáloch nemalo žiť vôbec. Spustilo sa to sčítaním obyvateľstva, ktoré prvýkrát nerobili sociológovia a štatistickí, ale chirurgovia s výrobcami lacných mikročipov. Nevyhla sa rýchlej operácii na umiestnenie čipovej karty. Na pravom predlaktí mala v plaste malý štvorček jednoduchej siete integrovaných obvodov Made in China. Ako

každý. Dostala však identifikačné číslo s nenávidenou dvojkou na začiatku. Už sa nemala kam skryť: obmedzené nakupovanie v obchodoch, pobyt len na vyznačených miestach... Nič prevratne nové. Vedela, že evakuáciu by neprežila. Nedokázala vysvetliť, kam chce ísť. Nevedela sa spýtať na cestu. Nevládala dlho kráčať. Auto nevlastnila. Mnohí na tom boli rovnako. Spolu stávali na výpadokách a pozorovali kolóny kamiónov s trailerami, osobných áut, kovových vozov aj peších, ako tiahnu na sever. Pach spálenej nafty, benzínu. Nedojedené hamburgery, džúsy z kartónov. Odhodené igelitové tašky, dokrčené papierové vreckovky, svetre. Prach na preťažených diaľniciach. Vôňa nalešteného nábytku. Vietor.

Po sérii devalvácií sa z jedného dňa na druhý zrútila sociálna sieť. Chorí sa ocitli na uliciach, mnohí po prvýkrát v živote. Bohatí, ktorí zostali v meste, odlišných nezniesli. Začali sa hony, prenasledovania. Moderné poľovačky. Najprv za neuveriteľné päť miestne sumy, neskôr takmer zadarmo. Vtedy prvý raz otvorila kanál a skočila do vody v prvej vrstve. Tu kontrolné stanovišťa medzi sektormi neboli. Nasledovali ju piati. V druhej várke ich už bolo dvadsať. Potom zrazu sto. Tristopäťdesiat, a pribúdali ďalší. Všetci poznačení. Tí, čo neprešli testmi. Americkými testmi. Nespôsobilí: telesne postihnutí, hluchonemí, slepí, s rečovými chybami, duševne chorí. Prišli problémy, ľudia zhora zareagovali. Rozpútali sa boje, pamätá sa na to. Čierne potápačské kombinézy a strelba z vody. Sondy. Prvý raz sa vyplo svetlo. O pár minút sa kanál naplnil vojakmi s infračervenými okuliarmi na očiach, priestor križovali svetelné strely a plastické projektily...

Nestihne si spomenúť na všetko. Náhle sa s trhnutím zobudí a ovládne ju taký hnev, že nevydrží ležať. Spomienky na prvé rokovania so sales manažermi zábavných koncernov, na ústupky, ktorých bolo postupne stále viac a skončili sa novou ekonomickou kampaňou Sell Yourself & Survive i definitívnou legalizáciou bývania v kanáloch, zostávajú dnes ukryté v jej vnútri. Nestihne sa rozpomátať ani na prvé výlety turistov do prvej kanálovej vrstvy. Na luxusné šou, ktoré sa pre bohatých zhora začali organizovať v kanáloch. Ani na nápad využiť aj ľudí z druhej vrstvy. Najprv ako exponáty pri dobrodružných exkurziách, neskôr i ako súčasť projektu interaktívnej laser-hry a vodných bojov o ceny. Tak rýchlo ako hádam nikdy tu v druhej vrstve sa odopne. Zbalí si veci a po sérii dlhých cvičných vdychov sa ponára pod hladinu. Pod vodou vyráža do tmy kanálov. Dýcha cez trubicu a vynára ju len na okamih nového nadýchnutia. Smer cesty vie naspamäť.

Nepláva príliš náhlivo, aby zvlnenou vodou nevyvolala hnev. Ruky má roztiahnuté a pridrža sa stien. Na dlhom úseku cesty ju vedie Remova reťaz. Občas sa pozrie nad seba, sem-tam sa ešte blysne svetlo baterky, ale inak je úplná tma. Igelity spiacich skôr tuší, ako vidí. Prepláva vedľa niekoho, kto nenašiel dvakrát dva háčiky a učupený sedí pri stene. Pozná to. Noc je vtedy zakaždým strašne dlhá. Svetlo jedinej lampy, ktorá svieti v druhej vrstve celú noc, preniká križovatkou chodieb aj pod vodou. Je na mieste. Zvoľní tempo. Priblíži sa na vzdialenosť dvadsiatich metrov. Najprv sa dlho sústreďí a potom sa takmer nehučne vynorí nad hladinu.

Pohl'adom prejde celý priestor, jej oči privykajú šedej polotme. Zrakom sa zastaví na konci chodby. Zhlboka si vydýchne. Paul pokojne spí.

Znova sa ponorí a pripláva k nemu. Odopne trubicu a hlavu vynorí nad hladinu. Prenikne k nej Paulova vôňa a zvuk tichých vdychov a výdychov. Pozerá na neho: tvár, vlasy, plecia, krk, telo, ukryté v kombinéze. Hneď vedľa zväzok papierov, zrejme xerox knihy. Tárcha z nej v jedinom okamihu opadne. Jedine tu sa dokáže upokojiť, a akoby z nej opadala aj únava. Vyčíta si, že bola žiarlivá, Lian je určite Paulova sestra. Odteraz je Paul v bezpečí, to už vie. Budú stále spolu. Rozhodla sa. Nechce odtiaľto odísť. Bude spať tu, pri Paulovi, patrí k nemu, už tu zostane.

Aby Paula náhodou nezobudila, nehučne ho podpláva a hneď po vynorení dlho pozoruje jeho siluetu. Vtom si uvedomí, že tu chce prespať, pozrie hore a prekvapene zistí, že je tu veľmi veľa vhodných háčikov. Na okamih zmeravie. Je možné, aby o tom nikto nevedel? No to je iba dobre, môže tu zostať a neriskuje noc vo vode. Poteší sa tak, že vôbec nerozmýšľa, či by s ňou Paul súhlasil. V tichosti rozkladá igelit a pohl'adom vždy po chvíli zasa zájde k Paulovi. Vidí, že je chudý, ale svalnatý. Má pevný chrbát, silné plecia.

Vtom sa, ešte bez pochopenia, skôr akoby v okamihu náhleho tušenia, zasa obráti k Paulovi. Zabl'adá sa

na neho tým istým obdivným pohľadom, no musí premýšľať. Čo sa vlastne deje, si uvedomí až o okamih neskôr. Paul, jeho ľavá ruka... nepohyblivé telo... stále vystretá hlava... zdraví ľudia v prvej vrstve – Paul na stoličke celý čas sedel so sklonenou hlavou a opieral si ju o zohnutú pravú dlaň.

Niekde vnútri v sebe zažije trhnutie. Šok. A ovládne ju strach, obyčajný strach.

Akoby sa bála, že samotným pochopením Paula prebudí, siaha po noži. Aj keď je zvyknutá a prispôbena na život v studenej vode, pocíti na celom tele vlnu zimničného chladu. Uvedomí si, že okolo nej je mŕtve ticho. Polotma.

Už rozhodnutá spraviť to obzerá si pozornejšie Paulovu sedačku. Nový materiál, čerstvá farba, lesklá sústava ochranných podložiek, oceľ. Siahne po zväzku papierov v rohu sedačky a nechtiac nimi zavadí o okraj. Železná reťaz ticho zazvoní.

Cvaknutie, z noža vyklzne čepeľ. Paul však pokojne spí. Stiahne sa ďalej od sedačky, k pletivu, aby mohla čítať. Už keď fascikel otvára, cíti, že sa v nej niečo zlomilo, že časť z nej zostane prázdna.

Obyčajný farebný xeropapier. Orámovaná hlavička, logo firmy, reklamy. Prebehne zrakom po názvoch, číta začiatky odsekov, pozerá si mapky. Nákras pôdorysu druhej vrstvy. Červenou čiarou naznačené nové, rozšírené trate laser-hry. Neznáme mená v kolónkach. Nové spôsoby boja. Oficiálne povolenie používať vo vybraných zábavných hrách zbrane...

Očami prejde trasu novej laser-hry. Zistí, že s jej stanovišťom sa počíta aj v novom projekte. Zarazí sa však, keď v štvorčeku na svojom mieste zbadá meno: Nina Polya. Chvilu nie je schopná nič spraviť. Nie ona, niekto druhý. Koniec. Už žiadny zárobok. Kto odíde raz, už sa nikdy nebude môcť vrátiť... V hneve nechtiac to meno ticho vysloví. Paul nezareaguje.

Nina Polya. Nejaká Nina Polya ju vytlačí z jej miesta. Nevie, kam potom pôjde. Nikam. No vtom ju zdesenie ovládne znova. To meno. Nina. Nina Polya. Akoby jej niečo hovorilo, zrazu celým telom cíti, že o tom mene vie niečo viac. Možno patrilo niekomu v jej okolí. Má pocit, že ho už počula nespočetne ráz. Nina Polya.

Nie, to musí byť nezmysel. Je to celkom vylúčené! Nepozná mená, len tých pár odtiaľto z druhej vrstvy, sama žiadne meno nemá a ani nemala. Má len to, čo potrebuje.

Aj keď v rozpakoch a so strachom, predsa zahodí papiere dozadu, za seba. Voda rozmazáva písmená.

Rozochvená začne najprv tupšou stranou čepele odkrúcať závit navrchu kladky. Náhle sa upokojí.

Pred chvíľou vnútri v sebe urobila krok, ktorý potrebovala, ak chce prežiť. A ona prežiť chce. A chce aj pomstu. Cíti vôňu kovu, treného o kov, hrdzu. Schválne to spraví pomaly. Nôž pevne zvierá v dlani.

Prvé závit s cvaknutím povolia. Pocíti niečo ako úľavu. No jedna pružina zrazu odskočí a spadne do vody. Hladina sa zvlí vo zväčšujúcich sa kruhoch. Sedačka mierne poklesne a Paul sa v spánku trochu pohne. Rukou odpojí prvú z troch skôb. Druhú. Paul náhle zo spánku prehovorí a posunie sa. Ľavou rukou mimovoľne kývne a znova sa upokojí.

Vo chvíli, keď odpája poslednú, tretiu skobu, zľakne sa tak, že nechtiac skríkne.

Paul sa preberie a zvrieskne. Zmätene sa obzerá okolo seba, rozoženie sa rukou.

Bleskovo odpojí skobu.

Kladka sa naprázdno spustí. Súčiastky horolezeckej sedačky sa rozletia takmer naraz. Narážajú do stien a padajú do vody: pružiny, skoby, podložky, hliníkové rúrky, krúžky.

Jedna z nich ju bolestivo udrie do dlane a ona nechtiac uvoľní ruku. Nôž v okamihu pohltí kalná voda.

Lampa sa nejakým zázrakom udrží nad vodou, kýve sa a trhane osvetľuje kanál.

Najprv dúfa, že Paul neklamal aspoň v tom, že nevie chodiť, no už stojí oproti nej a prvýkrát útočí.

Dostáva prvé dva údery: pästou na bok hlavy a kolenom do lona. A potom sériu ďalších: do spánkov, do čeluste, do brucha. Vyhrknú jej slzy.

"Takže ty," skríkne na ňu Paul, "a bál som sa toho. Fakt som sa toho bál!"

Vzdať to a odísť niekam veľmi ďaleko. Všetko vysvetliť!

Úder hranou kovového operadla do krku a do brady ju prevráti. Padá.

"Moje dokumenty, kde sú moje dokumenty?" reve na ňu medzi údermi.

Pokúša sa kývnuť hlavou dozadu, ale Paula akoby to ani nezaujímalo.

Narazí telom do spadnutej Paulovej stoličky. V hornej časti chrbta pocíti ostrú bolesť. S trhnutím sa jej rozpára kombinéza. Voda jej zaplavuje celé telo, každý zlom, ohyb. Päť chladných prstov jej hlavu tlačí

dole. Desať prstov.

Klesá vo vode nižšie a ovládne ju strach. Potopiť sa až na dno a stratiť sa. Možno Paul nevie plávať. Naozaj jeho rukám unikne. Je rýchla, ale počuje a cíti, ako sa voda hneď za ňou zvlí. Paul skočil do vody.

Dostihne ju tesne pri križovatke, práve keď chce odbočiť k Vodnej sále. Chytí ju za nohu a snaží sa ju skrútiť. Tam je už takmer úplná tma. Oblúky kanálových chodieb vidieť len v tmavých obrysoch.

Otáča sa podľa Paulových pohybov. Chráni si nohu a pokúša sa vytrhnúť. Vtom jej do nohy vnikne niečo pichľavé. Do chodidla. Hlboko. Ostrie noža sa v hrane otočí.

Akoby ju tá strašná bolesť pohnala vpred. Pud sebazáchovy ju na okamih ovládne tak, že celou silou vyrazí dopredu. Vytrhne sa z Paulovho zovretia. Počuje za sebou pleskot vody. Vie, že ak ju chce Paul dobehnúť, musí to urobiť teraz, inak ju už nenájde.

Pláva najnižšie, ako môže, a myslí na červenú stopu krvi na vode. Rozhodne sa pre prostredný kanál križovatky. No vtom sa zastaví. Voda a otvorená rana. Infekcia. Vírus. Baktérie. Tesne pred vstupom do prostrednej chodby sa otočí. Ona nie je z tých, voči ktorým si možno dovoliť úplne všetko. Vracia sa. V takejto hĺbke už nič nevidieť. Postupuje pomocou hmatu. V okamihu, keď narazí na dve nohy, vymrští sa do výšky.

Fixuje sa iba na oči. Je rýchla. V zlomku sekundy, päť a päť prstov, tvoriacich dva kruhy. Najprv zo strán pritlačí, prenikne do hĺbky a potom jedným trhnutím ťahá. Prerazí protitlak. Vytrhne.

Rez Paulovou dýkou v pravej časti hrudníka nevníma.

Od tej chvíle už nevládze spraviť veľa. Párkrát Paula udrie, no ruky má už takmer nevládne. Potrebuje oddych. Už myslí na iné veci. Na zajtrajšok a na pozajtrajšok, na všetky dni, ktoré má ešte pred sebou. Otravuje ju, že Paul tak strašne vrieska. Strčí mu do úst kus premočenej handry, ktorý nájde vo vode. Paulova tvár je zaliata krvou. No nepretiera si ju a neprekáža mu ani handra v ústach. Na brade má pramienky bielych slín. S rukami natiahnutými pred sebou chvíľami kráča, chvíľami beží. Padá tvárou dopredu do vody. Napije sa, chvíľu sa prevracia, znova sa postaví.

Krik mohol kadekoho prilákať. Ponáhľať sa preč! Zobrať všetko. Paula okamžite vyzliecť. Jeho kombinéza je takmer nová.

Na smrť unavená pracuje už len mechanicky. Rozopne fungujúci vyhrievaný oblek. Nevie ho vypnúť, berie ho zapnutý. Z opasku odopne puzdro na nôž, vyzuje gumové čižmy so spevnenou podrážkou. Hladinu vody tvorí krvavý kruh. Paul ochabol, tvár akoby mu spriesvitnela. Nie je schopný reagovať. Únava sa každým okamihom stupňuje, každý pohyb jej pôsobí nepredstaviteľnú námahu. Prehrabáva sa plávajúcimi zvyškami horolezeckej sedačky.

Z hladiny vezme baterku, ktorá naďalej svieti. Keď zistí, že je tenučkým drôtom spojená s nenápadnou zásuvkou v rohu steny, už ju to ani neprekvapí. Berie aj zachovalé časti pružinovej kladky. Naďabí na jednu americkú konzervu, na kórejský varič s adaptérom. O chvíľu má plný batoh. Vie, že neskôr oľutuje, no už viac zbierať nevládze a odchádza. Paul meravo stojí na križovatke. Vôbec sa nehýbe a ruky má spustené pozdĺž tela. Minie ho. Pokračuje chôdzou, nezáleží jej na tom, že mnohých zobudí a našťve. Paula necháva, nahého a slepého, za sebou. Krv na jeho tvári sa zráža, tmavne.

Nevie, ako sa nakoniec dostala späť na miesto, odkiaľ krátko po desiatej vyšla. Nechce sa jej veriť, že miesto so správnymi háčikmi zostalo medzitým voľné. Lôžko si rozloží už takmer v spánku. Ani si neuvedomí, že sa prehupla cez okraj igelitu, a zaspí.

Kým odznova sníva sen o začiatku života v prvej a druhej vrstve, kanálová voda okolo nej pomalým spádom postupuje preč, niekam ďalej, nižšie.

Keď sa v spánku prevracia, prevážený igelit sa niekedy na okamih dotkne hladiny. Ale hneď sa znova vyrovná a visí v správnej výške, tri-štyri centimetre nad vodou.

Visual Generation v slovenskej literatúre

Silný pocit čistoty vyšiel vo vydavateľstve L.C.A. Levice po prvýkrát v roku 1998. Debut vtedy

dvadsaťjedenročného Michala Hvoreckého sa, napriek obálke, ktorá vyzerala ako upútavka na program pre dospelujúcu mládež z produkcie Slovenskej televízie, štúdio Košice, stal literárnou udalosťou a mal veľký úspech.

Ukázalo sa, že slovenský literárny text nemusí nutne rozprávať príbeh z kopaníc o tom, že ani pokazený traktor, zničený generátor a opitý nezamestnaný strýko nám nepokazia náladu, lebo sa máme radi a za domom je pramienok čistej vody, kam každé ráno, len čo opadne hmla, chodí smka, dve líšky a naša mačka. Ako ukázal Michal Hvorecký, slovenská literatúra nemusí byť rapsodická, rurálna, nudná a nemá dôvod trpieť predstavou, že je svedomím, alebo že vždy musí zvestovať stanovisko ku všetkému. Alebo, ako hovorí Christian z thrilleru *Silný pocit čistoty*, literatúra nemusí byť "meditatívna a poetická" – "podobným shitom" sa jednoducho nemusí zaoberať. Odlišnosť od dlhodobo bežnej literárnej produkcie je jeden dôvod, prečo sa *Silný pocit čistoty* stal literárnou udalosťou.

V každej story *Silného pocitu čistoty* je silný, napínavý a atraktívny príbeh z mesta. Preto Hvorecký svoje stories nemôže umiestňovať do kontextu slovenskej literatúry, ale musí ísť inde: *Silný pocit čistoty* má skutočne bližšie do NYC alebo Tokia, než napríklad do Turčianskych Teplíc. Stories tejto knihy sú niekde medzi thrillerom, cyberpunkom a hard techno SF, a preto v *Silnom pocite čistoty* cítim rozprávačské, tematické a žánrové postupy najmä americkej science fiction osemdesiatych a deväťdesiatych rokov. Samozrejme prihlásenie sa k tejto literatúre, také nezvyklé a prekvapivé v slovenskej literatúre, je ďalším dôvodom, prečo bol *Silný pocit čistoty* udalosťou roku 1998.

Tým najdôležitejším dôvodom, prečo *Silný pocit čistoty* natoľko upútal pozornosť, je však pre mňa fakt, že Michal Hvorecký je prvý, kto u nás do literatúry vniesol život a tým Visual Generation.

Visual Generation je označenie, ktoré spája Generation X (1963 – 1973) a Generation Next (1974 – 1984). Visual Generation nie je definovaná vekom. Oveľa dôležitejším kritériom jej určenia je to, že ľudia, patriaci do tejto generácie, zdieľajú rovnakú skúsenosť, ktorá ich formovala: šok z Elvisovej smrti, Paríž a Woodstock 1968, provokatívny nihilizmus punku konca sedemdesiatych rokov, MTV, ktorá so svojimi popstars hrá úplne všade – ako iný druh soap opery, Lara Croft a Mario Bros. sa z interaktívnych postavičiek zmenili na celosvetových hrdinov, acid-house rave parties, "well-known brands" – od Calvina Kleina po McDonald's a od Nike po Netscape. A pridať môžete iné série dôležitých ingrediencií symbolov a životných štýlov globálnej mladosti, ktoré zmenili dynamiku produkcie a spotreby z "logiky užitočnosti" na "logiku túžby", kde kľúčovú úlohu hrajú symboly, ako napísal francúzsky filozof Jean Baudrillard.

Z pochopiteľných dôvodov naša Visual Generation mala trochu svojskú skúsenosť, avšak tá je modelovo porovnateľná s formatívnou skúsenosťou rovnakých ľudí na Západe a od deväťdesiatych rokov je prakticky rovnaká: Praha 1968 a podivné správanie sa rodičov, ktoré potom nasledovalo, Star Trek, Werbung a kreslené rozprávky na rakúskej televízii, edícia Stopy, zahraničné časopisy, na ktoré bolo potrebné vystáť rad v bratislavskej predajni Zahraničná tlač, alebo ktoré do nudných škôl prinášali spolužiaci, ktorým ich posielala rodina zo Západu, provokatívny punk a heavy metal, ktorý spolu s Madness a Depeche Mode ponúkal možnosť vytvoriť si alternatívnu identitu, prvé počítače a pc gamy, preklady science fiction, opustené Trabanty pred pražskou a budapešťanskou ambasádou Nemeckej republiky, utváranie koridorov a spájanie sa, lebo v jednote je sila, pád Berlínskeho múra, Vojna v zálive, ktorá sa doteraz popisuje ako video game war, reklama, "well-known brands" a MTV aj u nás, smrť Kurta Cobaina, internet, hypermarkety, komerčné televízie, Sega, cestovanie, Playstation One, tanečná scéna, PS2, pc a video games, environmentálne aktivity, techno hudba, ovca Dolly, antiglobalizmus, shopping-tainment, sms, 11/09, atď.

Dôležité je všimnúť si, že tieto formatívne skúsenosti prišli k väčšine ľudí z Visual Generation cez médiá, alebo sú médiami samotnými: život vo veľmi silne medializovanej kultúre je formatívnou skúsenosťou pre mladých ľudí všade na svete a aj u nás. Odtiaľ ten názov: Visual Generation. Skúsenosť Visual Generation bola sformovaná vizualitou médií, a preto sa táto generácia opiera o vizuálnu komunikáciu pri vyjadrovaní svojich postojov, aspirácií a pri definovaní svojej identity. Visual Generation žije vo svete, v ktorom je samozrejme vysoko symbolické prostredie súčasných médií, popkultúry, subkultúr, módy a svetových značiek. Visual Generation sa pritom pohybuje na rozhraní symbolov vytvorených globálnym komerčným prostredím "storočia marketingu" a tých symbolov, ktoré si vytvárajú rôzne subkultúry na

celom svete. Symboly a ich vizualita sú integrálnou súčasťou životného štýlu Visual Generation a majú na ňu až zvodný účinok, ako napísal André Plateel, autor Symbol Soup, signifikatne vizuálnej a podobu obrázkového magazínu majúcej knihy o Visual Generation.

Postavy Silného pocitu čistoty žijú v medializovanom svete, sú obklopené mediálnymi vírusmi, reklamnými kampaňami a značkami. Zo symbolického sveta médií a reklamy čerpajú svoju identitu, postoje a aj svoj životný pocit: symboly sú v Silnom pocite čistoty vecami súčasného života. Žijú samy zo seba. Majú silu konštruovať životné štýly a identity. A dokážu ich aj rekonštruovať a recyklovať, napísané s Plateelom. Takto razantne to pred Michalom Hvoreckým v slovenskej literatúre nikto neukázal. Aj preto bol Silný pocit čistoty takou udalosťou a to je aj dôvod, prečo sa oplatí ho stále čítať – aj keď dnes by si Christian s Máriou asi posielali smsky a nevyužívali by rodičovskú pevnú linku a Christian by možno s brutálnym nicknamom prenasledoval Máriu na nejakom intelektuálnom chate (ako ten čas závatne letí a ako sa menia technológie!). Na druhej strane však celosvetovým hitom súčasných Christianových klanov sú v letnej sezóne 2002 Puma sneakers (ultra cool a aj retro modely): ide o tú značku, ktorú mala Mária oblečenú ako poslednú predtým, než zomrela krutou a nečakanou smrťou lepidlom značky 3-Fach Wirkung, ktoré dostanete u všetkých dobrých predajcov v niekoľkých rôznych druhoch. To originálne je ale exponátom v Múzeu Policajného zboru Slovenskej republiky v oddelení kuriózných vražd a nepochopiteľných zabíj.

Michalovi Hvoreckému sa však podarilo vyjadriť životný štýl nielen našej Visual Generation. O tom, že hovorí niečo, čo je dôležité pre ľudí nielen u nás, svedčí aj úspech Silného pocitu čistoty a Lovcov & zberačov v Česku i výberu zo Silného pocitu čistoty a Lovcov & zberačov, ktorý vyšiel v Poľsku v roku 2002.

Pavol Minár